

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 1

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 65-84

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 200.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 100.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Λ. Α. 1.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10.—

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 5

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 1930

ΑΘΗΝΑΙ-ΕΤΟΣ Α'-ΤΕΥΧΟΣ 27

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Κράτος καὶ Πάουερ

Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ:

Διὰ τὴν Βαλκανικὴν Συνεννόησιν

Λ. ΜΑΚΚΑ:

Ἡ Εὐρώπη καὶ ἡμεῖς

Γ. Β. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ:

Τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν

Σ. Τ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ εἰσπραξίς τῶν δημοσίων ἐσόδων

ΜΤΡ:

Αἱ συνέπειαι τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς συμφωνίας

Μ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ:

Διοίκησις

Δ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ νέα φάσις τῆς σταφιδικῆς κρίσεως

ΑΛ. ΒΕΡΔΕΛΗ:

Αἱ τεχνικαὶ ἀπόψεις μας

Ε. Λ.:

Τὸ ὑγειονομικὸν πρόγραμμα

Γ. Δ. ΛΙΒΑΔΑ:

Τὸ πρόβλημα τῆς Πάρνηθος

Π. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ:

Προληπτικὰ μέτρα κατὰ τῶν πτωχεύσεων

Α. ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ:

Ἡ «Dopolavoro» ἐν Ἰταλίᾳ

Χ.:

Τὸ Ἑλληνικὸν μελόδραμα

Ρ. ΚΡΑΟΥΣ:

1930 (ποίημα)

ΛΑΚΩΝΙΚΑ — ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ — ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Κεφάλαιον μετοχικὸν καὶ ἀσοδομαλικὸν	Δρχ.	1.205.000.000
Καταθέσεις (Κατάστασις τῆς 31ης Δεβρίου 1929)	»	6.550.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Ι. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΔΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ χρεώγραφα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ ξένα Χρημα-
τιστήρια διὰ λογαριασμὸν τρίτων.

Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιριῶν.

Ἐπιμελεῖται τῆς ὑπὲρ τοῦ καταθέτου ἐγκαίρου εἰσπραξέως τῶν μετοχο-μεριδίων καὶ τοκομεριδίων τῶν κατατεθειμένων παρ' αὐτῇ χρηματογραφῶν ὡς καὶ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν.

Ἐνοικιάζει χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαφῶν ἀντικειμένων.

A. E. B. E. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 51.250.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18, ΤΗΛΕΦ. 4 - 25 & 7 - 43

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: ΝΟΤΑΡΑ 48, ΤΗΛΕΦ. 2-87

ΤΜΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Γενική Ἀντιπροσωπεία τῆς SHELL Co (HELLAS) Ltd. — Ἐγκαταστάσεις ἐν Πειραιεὶ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Βόλῳ. — Διαρκὲς παρακαταθήκη βενζινῶν, πετρελαίων (φωτιστικοῦ καὶ καύσεως), ὀρυκτελαίων, ἀσφάλτου, παραφίνης κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ

Ἀντιπροσωπεία τῶν Ἑταιρειῶν: Bell Telephone Manufacturing Co, Corn Products Refining Co, Société Marseillaise du Sulfure de Carbon, Pure Cane Malasse Co Ltd, Egyptian Salt & Soda Co Ltd.

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΤΑΣ

Παρά τῷ τμήματι τούτῳ λειτουργεῖ εἰδικὸν τεχνικὸν γραφεῖον διὰ τὴν παροχὴν πάσης πληροφορίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀσφάλτου καὶ διὰ τὰ σχετικὰ μηχανήματα εἰς πάντα αἰτοῦντα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

КОСМНТІА
 ВІСНОВИЩІ НА ХІСІОН: КІАНІ СІДІОІОН
 ДРЕА ФР 55186
 ВЕРНОМ 36
 АНІОН 45667

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΟΥΕΡ

ΕΣΗΜΕΙΩΘΗ κατ' αὐτὰς νέα καὶ
ἐξαιρετικὴ λαϊκὴ ἐξέγερσις κατὰ
τῆς Πάουρις ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀποτό-
μου παρ' αὐτῆς ἐφαρμοσθέντος μέ-
τρου τῆς ἀδείσεως τῶν τιμολογίων
καὶ καταγρήσεως τῶν διαρκῶν εἰσι-
τηρίων. Ὁ ἡμερησίος τύπος, διερ-
μηνεύων τὴν ἐκδηλωθεῖσαν δυσφο-
ρίαν, δι' ἐντόνον ἀνθρογραφίας ἡ-
ξίωσε τὸ μὲν ὅπως ἐπιδωροχθῇ ὑπὸ
τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐκπτώσις τῆς
Ἑταιρίας αὐτῆς ὡς παραβαινούσης
τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις
της, τὸ δὲ ὅπως, διὰ λαϊκῆς καὶ κυ-
βερνητικῆς πιέσεως, ἐξαναγκασθῇ
νὰ μεταβάλῃ τακτικὴν ἔναντι τοῦ
κοινοῦ καὶ ἄρῃ τὴν κατ' αὐτῆς εὐ-
λογον προκατάληψιν. Εἰς τὸ ὄργα-
νωθῆν ἐπίσης κατὰ τὴν παρελθοῦ-
σαν Κυριακὴν, πρωτοβουλίᾳ τῶν
ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων, συλ-
λαλητήριον ἐξητήθη ἡ ἀνατροπὴ
τῆς συμβάσεως καὶ διεδηλώθη ἡ
λαϊκὴ ἀγανάκτησις, ἡ ὁποία, ὡς ἐ-
τόνισθη, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκσπᾷται
εἰς νέας κατὰ τῶν ἀθῶων τροχιο-
δρομικῶν ὁχημάτων βιοπραγίας, ὡς
ἐκείναι αἱ ὁποῖαι ἐσημειώθησαν τὴν
παρελθοῦσαν ἑβδομάδα.

Ἡ Κυβέρνησις ἤδη διὰ τοῦ κ. Προέδρου αὐτῆς καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῆς Συγκυβερνητικῆς διευθύνουσα ἐπὶ τοῦ ἐγγεθέντος ζητήματος ἀντιλήψει τῆς. Ἐτόνισεν ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιδιωχθῇ ἀκύρωσις τῆς συμβάσεως, τὸσον διὰ λόγους νομικοὺς ὅσον καὶ δι' οὐσα-στικoὺς, ἀφορῶντας ἀμέσως τὸ συμ-φέρον τοῦ Κράτους καὶ τοῦ λαοῦ. Δὲν παρέλιπεν ὁμοῦ, ἐπὶ τῇ ἐκκαι-ρίᾳ, ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ παρὰ τῆς Ἑταιρίας Μεταφορῶν ἀκολουθοῦμε-νὴ τακτικὴ εἶνε ἀψυχολόγητος καὶ περιφρονητικὴ τῶν δικαίων ἀξιώ-σεων τοῦ κοινοῦ, τόσῳ μᾶλλον κατ' ὅσον κατ' αὐτάς, ὡς εἶχεν ἀνακου-νωθῇ, ἡ νέα Διοίκησις τῆς Πάουερ προέκειται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς ἀποφά-σεις αὐτῆς περὶ ἐκτελέσεως, ἰδίαις δαπάναις, τῶν ἐσωτερικῶν ἡλεκτρι-κῶν ἐγκαταστάσεων καὶ περὶ ἄρρωσ-τῶν γένει τῶν συγκοινωνιακῶν ἐλλεί-ψεων καὶ ἀτελειῶν δι' ἐπισπεύσεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῇ συμβάσει καθωρισμένων ἔργων καὶ διὰ τῆς βελτιώσεως τοῦ ὕλικου τῶν μετα-φορῶν.

Ἡ Ἑταιρία, ὀχυρομένη εἰς τὸ γράμμα τῆς συμβάσεώς της, ἰσχυρίσθη ὅτι ἐφ' ὅσον δύναται νὰ μεταβάλῃ τὰ τιμολόγια της, δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν οὕτε τὸ κοινὸν νὰ εἰδοποιήσῃ ἐνώπιόν του οὕτε μετὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου νὰ προσυνεν-

| νοηθῆ ἔπὶ τούτου.

‘Ἄλλ’ εἶναι, νομιζομεν, καιρὸς νὰ ἐννοηθῇ ὑπὸ τῶν διευθυνησάντων τὴν Ἑταιρίαν ταύτην καὶ δὴ ὑπὸ τοῦ νέου αὐτῆς Διοικητικοῦ συμβουλίου ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἐξησφαλισμένη ἡ ὁμαλίη καὶ ἐξυπηρησική τῶν ἰδίων συμφερόντων τῆς διεξαγωγῇ τοῦ ἀναληφθέντος παρ’ αὐτῆς ἔργου, ἂν δὲν γείνῃ ὁριστικῶς δεκτὸν ὅτι ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ της αὐτοτέλεια, περὶ ἧς ὁμιλεῖ ἐν ἄρθρῳ τῆς συμβάσεως, δὲν ἔχει οὔτε ἡδύνατό ποτε νὰ ἔχῃ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῆς ὡς κράτους ἐν κράτει. Ἄλλως, προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταβολῆς τῶν τιμολογίων, ἡ ἰδία εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπ’ αὐτοῦ ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων, δὲν ἦτο δ’ ἐπιτετραμμένον νὰ ληρομονήσῃ τὴν ὑπ’ αὐτῆς προταθεῖσαν καὶ γενομένην δεκτὴν ἀπὸ τῶ Ὑπουργείου σχετικὴν διάταξιν τῶν κανονισμῶν τῶν μεταφορῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πλήρως κύρος ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῶν διὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως τῆς Διαιτησίας, ἀδιαφόρως ἂν, ὡς ὀρίζει ἡ σύμβασις, τυπικῶς ἰσχύουν οὗτοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ γείνῃ κατ’ αὐτάς. Κυρίως ὁμως θὰ πρέπει νὰ παύσῃ τὸ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθὲν παρ’ αὐτῆς σύστημα τῆς ἐρμηνείας τῆς συμβάσεως.

Τὴν πρὸς τοῦτο βάσιν παρέχει ἡ τελευταία ἀπόφασις τῆς Διαιτησίας ἡ ὁποία τονίζει ὅτι αἰ διατάξεις τῆς συμβάσεως περὶ οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς αὐτοτελείας τῆς Ἐταιρίας πρέπει νὰ ἐρμηνεύωνται στενῶς καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς καταλύουσαι τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων ἀσφαλείας, ἀστυνομίας καὶ δημοσίας τάξεως. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀπορρίψασα τὸν ἰαχυρισμὸν τῆς Ἐταιρίας, καθ' ὃν ἡ σύμβασις καθιεροῖ ὡς κανόνα τὴν αὐτοτέλειαν αὐτῆς, ἔδωκεν ἥδη διδάγμα ἀποστομικτὸν εἰς τοὺς ἑταιρικοὺς συγγραφεῖς καὶ ἐρμηνευτὰς τῆς συμβάσεως, σύμφωνον, κατὰ μέγα μέρος, πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ μας Συμβουλίου. Διότι, ὡς γνωστόν, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον διὰ μακρὰς αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως ἐκδοθείσης πέρυσιν, ἔχει ἀποφανθῇ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας δικαιούται καὶ ὑποχρεοῦται καὶ οἰκονομικῶς νὰ παρακολουθῇ καὶ διοικητικῶς

ν ἂ ἐλέγχῃ τὰς διοικητικὰς καὶ διαχειριστικὰς πράξεις τῆς Ἑταιρίας καὶ νὰ ζητῇ περιστολὴν ὠρισμένων δαπανών διοικήσεως, ὑποδεικνύον ἅμα πᾶσαν δυναμένην νὰ ἐπιτευχθῇ οἰκονομίαν. Ἡ γνώμη τοῦ Νομ. Συμβουλίου στηρίζεται ἐπ' αὐτῆς τῆς συμβάσεως καὶ δὴ τῶν ἄρθρων αὐτῆς τῶν ὁμιλούντων περὶ δικαιώματος τοῦ Κράτους ὅπως ἐξαγοράσῃ τὴν ἑταιρικὴν ἐπιχείρησιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1985, περὶ ἀνακλήσεως τῆς παρὰχωρήσεως ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς Ἑταιρίας, περὶ συμμετοχῆς τοῦ Κράτους εἰς τὰ κέρδη, περὶ δικαιώματος αὐτοῦ ὅπως ἀξιώσῃ τὸν ὑποβιβασμὸν τῆς τιμῆς τοῦ εὐρύματος πρὸς ὄφελος τῶν καταναλωτῶν, ἐπὶ πλέον ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθροῦ 12 τῆς ἐπιβαλλούσης εἰς τὴν Ἑταιρίαν τὴν ὑποχρέωσιν «ὅπως διευθύνῃ καὶ διοικῇ τὴν Ἑταιρίαν μετὰ τῆς δεούσης ἐπιμελείας καὶ οἰκονομίας». Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν ἀντλούμενων ἐπιχειρημάτων, ὁρθῶς ὑποστηρίζει τὸ Νομ. Συμβούλιον ὅτι ἡ ἐθρμνεῖα τῆς Ἑταιρίας καθ' ἣν ἀποκλείεται ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς, ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς συμβάσεως.

Τὴν τοιαύτην γνωμοδότησιν τῆς
ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβου-
λίου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς τελευταίας
ἀποφάσεως τῆς Διαιτησίας, ὁρεῖται
ἐκ νέου νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ προσέξῃ
ἡ νέα Διοίκησις τῆς Ἑταιρίας, ἵνα
βοηθῇ, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς,
εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ τελειωτικὴν
λύσιν τοῦ ἐκκρεμοῦντος ἀκόμῃ ζη-
τήματος τοῦ ἐλέγχου αὐτῆς παρὰ
τοῦ Κράτους, τὸ ὅποιον ἀποτε-
λεῖ τὴν πέτραν τοῦ σκανδα-
λου. Διότι ἡ ὁμαλὴ συνέχισις τῆς
ἐφαρμογῆς καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς
συμβάσεως δὲν δύνανται νὰ ἐπιτε-
ρῇ μόνον διὰ τῶν οἰκονομικῶν μέ-
σων, ὅσονδήποτε καὶ ἂν διατίθενται
ταῦτα ἄφθονα. Εἶναι ἀνάγκη ν' ἁρ-
θῶν ὥρισμα ἐνάντιαι μὲνικὰ καὶ
ψυχολογικὰ ἐμπόδια. Δὲν πρέπει
νὰ ληρομονῇται ἡ συνταγματικῶς καὶ
νομικῶς ἀνώμαλος γένεσις καὶ κύ-
ρωσις τῆς συμβάσεως, ὅσονδήποτε
καὶ ἂν εἴνε γεγονός ἡ καὶ παρὰ τῶν
προκατόχων καὶ παρὰ τῆς σημερι-
νῆς Κυβερνήσεως, διὰ λόγους γενι-
κωτέρους, ἀναγνώρισις τοῦ κύρους
αὐτῆς.

Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ νέα
διοίκησις θὰ φροντίσῃ πάσῃ θυσίᾳ
καὶ πάσῃ ἀκόμῃ ἀβαριά τῶν τυχόν

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ἐκ τῆς συμβάσεως ἀδικαιολογήτων προνομίων της, νὰ ἄρῃ τὴν ὑπάρχουσαν δυσμενὴ κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς γενικὴν κοινωνικὴν προκατάληψιν. Δὲν εἶνε ὁρθὸν νὰ μένουν ἀναπάντητοι οἱ ὑπὸ τῶν ρητόρων τῶν συλλαλητηρίων ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν ἐφημερίδων ριπτόμενοι ὑπαινιγμοὶ περὶ κολοσιαιῶν εἰς μισθοῦς ἀνωτέρου προσωπικοῦ ἀπανῶν. Ἄλλ' ἀνεξαργήτως τοῦ ἀτόπου τῆς σιωπῆς ἐναντὶ τῶν τοιοῦτων κατηγοριῶν, ἡ νέα Διοίκησις ὀφείλει νὰ μὴ παρίδῃ τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν γενικὴν συνέλευσιν διατυπωθείσας παρὰ μετόχων ὁμοίας τοιαύτας. Διότι ἴσως δὲν ἔχει μεγάλῃν σπουδαιότητα τὸ νομικὸν ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον διευτυπώθη καὶ εἰς ψήφισμα τῶν ἐπαγγελματιῶν, ὅτι δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένη ἡ μεταβίβασις τῆς πλειοψηφίας τῶν μετοχῶν εἰς μὴ Ἑλληνας. Ἄλλ' οἱ νέοι κεφαλαιοῦχοι, οἱ εἰσελθόντες εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἑταιρίας ὀφείλουν νὰ κατατοπισθοῦν τὸ ταχύτερον εἰς τὸν τρόπον τῆς μέχρι τοῦδε διοικήσεως αὐτῶν καὶ νὰ ἐπιβάλλουν ἀλλαγὴν τακτικῆς, τὴν ὥστε πρὸς τὴν διαχειρίσιν, ἡ ὁποία κατὰ τὴν σύμβασιν πρέπει νὰ διεξάγεται «μετ' ἐπιμελείας καὶ οἰκονομίας» ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Ἑταιρίας πρὸς τὸ Κράτος καὶ πρὸς τὸ Κοινόν. Ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ζῆσι καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν προνομιακὴν παραχώρησιν τοῦ ἡλεκτροφαιτισμοῦ καὶ τῶν μεταφορῶν εἰς 60 ὁλόκληρα ἔτη δι' αὐτὸ καὶ ὁ ἡλεκτροσιδηρόδρομος Πειραιῶς—Ἀθηνῶν, ὑπεισδύσας εἰς τὴν σύμβασιν ἐπέτυχε νὰ παρατείνῃ τὸ προνόμιόν του, ἔχει στοιχειώδη ἠθικὴν καὶ νομικὴν ὑποχρέωσιν νὰ κινηθῇ καὶ νὰ λειτουργήσῃ ὡς ἐπιχειρήσις ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν νόμων τοῦ Κράτους, τῶν ἐξασφαλιζόντων τὰ κυριαρχικὰ αὐτοῦ δικαιώματα καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς περὶ ἀπολύτου αὐτοτελείας τῆς ἀντιλήψεως.

Ἐπίσης δὲ στοιχειώδεις ἠθικὸν καὶ νομικὸν ὅλοι καὶ ἐμπορικὸν, καθήκον ἔχει νὰ συμφιλιωθῇ πρὸς τὸ κοινόν, ἥτοι πρὸς τὴν πελατεῖαν της. Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς εἶναι φανερόν ὅτι οὐδένα κίνδυνον θέλει διατρέχει ἡ ποθητὴ εὐδωκία τοῦ ἔργου της.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΝ
ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΝ

Ἰδιαν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου φίλου καὶ συνεργάτου μας κ. Βεκιαρέλλη. Δὲν συμμερίζομεθα βεβαίως τὴν κάποιαν δυσπιστίαν μετὰ τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει, ἐν τῇ ἀρχῇ ἰδίως τοῦ ἄρθρου του, πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς βαλκανικῆς συνεργασίας, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε καταλήγει θεωρῶν πιθανὴν καὶ πραγματοποιήσιμον, ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἰδίως ἐπιπέδου. Ἡ γνώμη ὅμως ἐκείνῃ τοῦ κ. Βεκιαρέλλη τὴν ὁποίαν ἀνεπιφυλάκτως συμμερίζομεθα καὶ ἐκθύμως ὑποστηρίζομεν, εἶνε ἡ ἀφορώσα τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν τῶν δημοσιογράφων ἐκείνων ὅσοι ἐγγώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς βαλκανικοὺς λαοὺς καὶ τὸς προσέφεραν ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀμοιβαίαν γνωριμίαν καὶ ἐκτίμησιν τῶν λαῶν αὐτῶν. Οἱ δημοσιογράφοι αὗτοι θὰ ἀποβῶν, εἰς τὰς βαλκανικὰς αὐτὰς διασκέψεις, πολὺτιμι παράγοντες πρακτικῆς καὶ γονίμου ἐργασίας. Σ. Σ.].

ΚΑΤΑ τὴν πρόσφατον μετὰβασίν μου εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ τὰς ἐπαφάς μου μετὰ τῶν ἐκεῖ ἱστώντων, ἠθέλησα νὰ διαπιστώσω ποῖα εἶνε αἱ ἀντιλήψεις των διὰ τὸ σχέδιον τῆς συνεννόσεως τῶν βαλκανικῶν λαῶν, τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ λεχθῇ ὅτι εἶνε διεθνὸς γνωστὸν ὡς «σχέδιον Παπαναστασίου». Πρῶτος ἡρώτηθῃ συναφῶς ὁ βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας Κάρολος Β' διότι πρῶτος αὐτὸς συνέπεσε νὰ δεχθῇ ξένους δημοσιογράφους. Τὸ ἐρώτημα ὅμως τὸ ἀφορῶν τὴν Βαλκανικὴν Συνεννόησιν ἦτο ἐν ἑξ' ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ βασιλεὺς διέγραφεν ἀπὸ τὸν κατάλογον πού τοῦ εἶχεν ὑποβληθῇ. Καὶ εἶπεν — ὡς θὰ ἐνθυμῆσθε ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὰς ἐφημερίδας — ὅτι δι' ὅσα ζητήματα δὲν ἀπαντᾷ συγκεκριμένως, δύνανται οἱ ἐρωτῶντες νὰ εὑρουν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν «προγραμματικόν» λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του. Εἰς τὸν λόγον ὅμως ἐκεῖνον εἶχε περιουσιῇ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Ρουμανία ἐπιθυμεῖ ἀγαθὰς σχέσεις μετ' ὅλων τῶν κρατῶν, καὶ ἡ γενικὴ αὐτὴ ἔκφρασις εἶνε προφανὲς ὅτι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα ἀπάντησιν εἰς τὸ συγκεκριμένον ἐρώτημα μας.

Μετὰ τὸν βασιλέα ἠρώτησα τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ρουμανίας δόκτορα Ἰούλιον Μανιού. Ἀπέφυγε καὶ αὐτὸς νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν Βαλκανικὴν Συνεννόησιν, μὲ εἶπεν ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ εἰδικεύωμεν, τὴν στιγμὴν πού ἔχομεν ἐμπρὸς μας τὸ γενικὸν σχέδιον τοῦ κ. Μπριάν διὰ τὴν Πανευρωπαϊκὴν, καὶ προσέθεσεν ὅτι εἶνε εὐτυχὴς διότι τοῦ παρέχεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκφράσῃ τὸν ζωηρότατον ἐνθουσιασμόν του διὰ τὸ σχέδιον αὐτὸ τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἦλθεν εἰς σειράν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μιρονέσκο. Αὐτὸς ὑπῆρξε πολὺ σαφὴς ὅσον καὶ εὐγλωττος εἰς τὴν ἀπάντησίν του. Καὶ ἐκρηγύθη θερμὸς ὁπαδὸς τῆς ἰδέας τῆς Βαλκανικῆς Συνεννόησεως. Δὲν πρόκειται ν' ἀναφέρω ὅλα ὅσα μοῦ εἶπε, διότι αὐτὰ ἐδημοσιεύθησαν ἐν πάσῃ ἐκτάσει εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον. Θέλω μόνον νὰ ἐπιμείνω εἰς ἓν σημεῖον τῆς συνομιλίας μας τὸ ὁποῖον μοῦ φαίνεται ὅτι πρέπει

νὰ προσέξουν ἰδιαίτερος καὶ ὁ κ. Παπαναστασίου καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅσοι ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν ἰδέαν τῆς συνεννόησεως τῶν βαλκανικῶν λαῶν καὶ ἐργάζονται διὰ τὴν πραγματοποίησίν της. Ὁ κ. Μιρονέσκο εἶπε, μεταξύ ἄλλων, ὅτι κατὰ τὴν ἀντίληψίν του ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις εἶνε εὐκολώτερα ἀπὸ τὴν συνεννόησιν διὰ τὴν Πανευρωπαϊκὴν διότι οἱ βαλκανικοὶ λαοὶ ἔχουν κοινὰ συμφέροντα, κοινὰς βλέψεις καὶ μέχρις ὀρισμένου σημείου κοινὴν διανοητικὴν ἀποκλίσην, πρᾶγμα πού δὲν εἴμπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι συμβαίνει μετ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης. Αὐτὸ ἐκ πρώτης ὀψεως φαίνεται περίεργον, τὸσον περιέργον ὥστε ἕνας ἄλλος Ρουμάνος πολιτικός, ὅστις ἔλαβεν γνῶσιν τῶν ὡς ἄνω δηλώσεων τοῦ κ. Μιρονέσκο, νὰ μοῦ εἴπῃ ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας ὠμιλοῦσεν ἐντελῶς ἀκαδημαϊκὰ καὶ συνεπῶς τὰ λόγια του δὲν εἶχον πρακτικὴν σημασίαν. Ὁμολογῶ ὅτι διατηρῶ καὶ ἐγὼ κάποιες ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὸ δυνατόν τῆς προσαρμογῆς τῆς ἰδέας τῆς Βαλκανικῆς Συνεννόησεως ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ ἐπιπέδου. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἔχουν «κοινὰ» συμφέροντα, κοινὰς βλέψεις καὶ μέχρις ὀρισμένου σημείου κοινὴν διανοητικὴν ἀποκλίσην οἱ Ἕλληνες, ἡ χ. καὶ οἱ Κροάται, ἡ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Μαυροβούνιοι; Καὶ πῶς θὰ παραδεχθῶμεν ἐξ ἰσοῦ Β α λ κ α ν ι κ α ς χώρας, τὴν Ἑλλάδα πού εἶνε πρωτίστως καὶ κυρίως χώρα Μεσογειακῆ, τὴν Ρουμανίαν πού ἔχει συμφέροντα μεσευρωπαϊκά, καὶ τὴν Τουρκίαν πού εἶνε χώρα ἐν μέρει Μεσογειακῇ καὶ κυρίως Ἀσιατικῇ; Βαλκανικὰ χωρὰ εἶνε ἡ Παλαιὰ Σερβία (ὅχι ὁλόκληρος ἡ Γιουγκοσλαβία) ἡ Βουλγαρία καὶ — ἂν θέλετε — καὶ ἡ Ἑλλάς, μολοντὶ ἡ τελευταία αὕτη εἶνε κυρίως χώρα Μεσογειακῇ. Τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν τὴν ἐξέθεσα εἰς τὸν Ρουμάνον ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, ὁ ὁποῖος μοῦ ἀπήντησε:

— Μὲ αὐτὸ πού λέτε εἶνε ὡς νὰ μ' ἐρωτᾶτε πού ἀρχίζουν καὶ πού τελειῶνουν τὰ Βαλκάνια. Ἔτσι θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἐρωτησῇ κανεὶς πού ἀρχίζει καὶ πού τελειώνει ἡ Εὐρώπη. Ἐν τούτοις ἡ Εὐρώπη ὑπάρχει, καὶ τὰ Βαλκάνια ἐπίσης ὑπάρχουν. Αὐτὸ εἶνε τὸ οὐσιῶδες. Καὶ ὅπως εὐχομαι τὴν συνεννόησιν ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, ἔτσι εὐχομαι ἰδιαίτερος νὰ συνεννοηθῶν οἱ λαοὶ τῶν Βαλκανίων μεταξύ των, πρᾶγμα πού τὸ θεωρῶ, ὅπως σὰς εἶπα, εὐκολώτερον.

Αὐτὰ μοῦ εἶπεν ὁ κ. Μιρονέσκο. Ἄλλὰ καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Ρουμανικῆς Βουλῆς κ. Στέφαν Τσίτσο Πόπ μοῦ ὁμιλήσας μετ' ἐιλικρινῆ ἐνθουσιασμόν διὰ τὴν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν ἡ ὁποία θὰ συνέλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὴν ὁποίαν προσεκληθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Τσιρὶν-μώκου. Καὶ γενικῶς, μολοντὶ κυριαρχοῦν τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὴν Ρουμανίαν ζητήματα ἐσωτερικῆς μάλλον πολιτικῆς, ἡ Ἑλληνικὴ πρωτοβουλία διὰ

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΗΜΕΙΣ

τὴν Βαλκανικὴν Συνεννόησιν ἐκτιμᾶται προσεκτικῶς, καὶ ἂν ἐπισκέπτετο τὸ Βουκουρέστι ὁ κ. Παπαναστασίου θὰ εὕρισκεν — ὡς μοῦ ἐτονίσθη — ἔδαφος γονιμῶτατον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ὥρας αὐτῆς ἰδέας καὶ πᾶσαν ἐνίσχυσιν ἐκ μέρους τῶν Ρουμανικῶν κύκλων. Ὡς ἀνήγγειλεν ὅμως ὁ ἴδιος κ. Παπαναστασίου, δὲν πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πρωτεύουσάν της Ρουμανίας οὔτε ἄλλην βαλκανικὴν πρωτεύουσάν.

✱

Δὲν γνωρίζω ἂν εἰς τὴν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν ἡ ὁποία θὰ συνέλθῃ προσεχῶς εἰς τὰς Ἀθήνας θὰ συμμετάσχουν καὶ δημοσιογράφοι. Ἄν ἐπικρατήσουν τὰ συνήθως ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα, δὲν ἀποκλείεται νὰ κληθῶν νὰ συμμετάσχουν τῶν συνεδριάσεων ἄνθρωποι γνωρίσαντες τὰ Βαλκάνια μόνον ὡς περιηγητὰ καὶ ν' ἀγνοηθοῦν ἐκεῖνοι πού εἶνε οἱ πραγματικοὶ πρωτεργαταί τῆς συνεννόησεως μεταξύ τῶν Βαλκανικῶν λαῶν. Καὶ αὗτοι εἶνε οἱ Ἕλληνες ἐκεῖνοι δημοσιογράφοι οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς μεταβαίνουν δύο καὶ τρεῖς φορές τὸν χρόνον εἰς τὰς γειτονικὰς μας χώρας. Εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μεταβάλλονται εἰς τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ 1925 ἔφεραν τὴν πρώτην ἐπαφὴν μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων διανοουμένων. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μεταβάλλονται καὶ ἔως τὴν Ἀγκυραν προεῖδαν ἀπὸ πέρους ὅσα γίνονται καὶ πρόκειται νὰ γίνων ἐφέτος. Οὔτε τὸ κύρος, οὔτε τὸ γόητρον τῶν πολιτικῶν οἱ ὁποῖοι πρωτοστατοῦν σήμερον εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννόησεως ἔχομεν τὴν διάθεσιν νὰ μειώσωμεν. Δὲν θ' ἀμφισβητήσωμεν τὰς ἐπιτυχίας των καὶ θὰ τοὺς ἀψίλωμεν νὰ δρέψουν αὐτοὶ ὅλας τὰς δάφνας. Ἀπλῶς ὑπενθυμίζομεν ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ἐργασίας τῆς ὁποίας προετοιμάζομεν ἡμεῖς, οἱ Ἕλληνες δημοσιογράφοι, ἀπὸ ἐξαετίας καὶ πλέον, καὶ ὅτι ἔχοντες συνεργάτας πολυτίμους τοὺς συναδέλφους μας τῶν ἄλλων βαλκανικῶν χωρῶν ἐπετύχαμεν ὥστε νὰ ἐπέλθῃ, διὰ τῆς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας, ἡ ἀμοιβαία γνωριμία τῶν βαλκανικῶν λαῶν μεταξύ των. Ἡ ἀμοιβαία κατανόησις. Ἐχομε λοιπόν, σήμερον, τὸ δικαίωμα νὰ ποῦμε καὶ εἰς τὸν κ. Μιρονέσκο καὶ εἰς ὅλους τοὺς πολιτικούς τῶν βαλκανικῶν κρατῶν (ἐφ' ὅσον καὶ ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Τουρκία καὶ ἡ Ἑλλάς θεωροῦνται βαλκανικὰ κράτη) νὰ μὴ ζητοῦν νὰ ἴδωσιν πολὺ μακρὰ ἀλλὰ νὰ βλέπωσιν αὐτὸ πού ὑπάρχει ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια των. Ἡμεῖς οἱ δημοσιογράφοι ἔχομεν προλεϊάνη ἀρκετὰ τὸ ἔδαφος. Χάρης εἰς ἡμᾶς γνωρίζουν οἱ Ἕλληνες τὰς ἰδέας τοῦ κ. Μαρίγκο-βιτς καὶ τοῦ κ. Λιάπσεφ, καὶ οἱ Γιουγκοσλαβοὶ καὶ οἱ Βούλγαροι τὰς ἰδέας τοῦ κ. Παπαναστασίου. Χάρης εἰς ἡμᾶς οἱ ἀγνώστοι κατέστησαν γινώριμοι μεταξύ των. Ὅταν συνέλθουν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄς ἐπαφελθῶσιν τῆς γνωριμίας αὐτῆς, γνωριμίας ὅχι μόνον προσώπων ἀλλὰ καὶ ζητημάτων, καὶ ἄς ἐξετάσουν τί εἴμπορεῖ νὰ γείνῃ ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ ἐπιπέδου. Ἄς ἀρχίσουν ἀπὸ τὴν διευκόλυνσιν τῶν ταξειδίων. Αἱ διατυπώ-

ΚΑΘ' ἣν ὥραν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ ἀπαντήσῃ ἐπισημῶς καὶ λεπτομερῶς εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦ Γάλλου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ὅπου προτείνεται εἰς ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη ἡ σύμπραξις καὶ ἡ συνένωσις των, δὲν θεωρῶ ἀσκοπὸν νὰ ἐκτεθοῦν καὶ μερικαὶ γενικαὶ σκέψεις αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλονται τὴν ὑπὸ συμπαθέστατον πνεῦμα ἐξέτασιν τοῦ ὁράου αὐτοῦ πανευρωπαϊκοῦ σχεδίου.

Πιστεύω, πράγματι, ἀκραδάντως ὅτι ὑπεράνω τῆς βαλκανικῆς καὶ τῆς μεσογειακῆς σφαίρας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ συμπυκνώσῃ φιλίας καὶ νὰ στερεώσῃ συστηματικὴν πολιτικὴν, ὑπάρχει καὶ ἕνα γενικώτερον ἐπίπεδον εἰς τὸ ὁποῖον ὅλοι αἱ συνθήκαι τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς μᾶς ἐπιτάσσονται νὰ στηρίζωμεν τὴν ἐθνικὴν μας πολιτικὴν: τὸ εὐρωπαϊκόν. Καὶ ἡ λέξις αὕτη ἄς μὴ θεωρηθῇ ὡς ἀποκλειούσα εἴτε ἀπὸ τὴν εὐγνωμοσύνην μας εἴτε ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν μας τὸν σοβαρότατον παράγοντα τῆς ἀμερικανικῆς φιλίας. Ἄλλ' ἡ Ἀμερικὴ οἰκονομικὰς μόνον καὶ ἀνθρωπιστικὰς σχέσεις θέλει νὰ διατηρῇ μετὰ τὴν Εὐρώπην, πρὸς τὸ παρὸν δὲ τοῦλάχιστον, ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως οὐδὲ ἡμπορεῖ οὔτε καὶ θέλει νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ. Ἐπίσης, ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ εὐρωπαϊκῆς ἀλληλεγγύης εἰς τὸ δίκτυον τῆς ὁποίας θέλομεν στενωδὴ νὰ συνδεθῇ ἡ Ἑλλάς, πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι καὶ τὴν Ρωσσίαν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἀπ' αὐτὸ τὸ δίκτυον, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, ν' ἀποκλείσωμεν. Ἀπέναντι βέβαια τῆς Ρωσσίας θὰ εἶχαμεν ἄδικον νὰ μὴ προσπαθῶμεν τὴν ἐπαναστάσιν στενωτέρων, εἰ δυνατόν, ἐμπορικῶν σχέσεων, ἀλλ' οὔτε τὴν σοβιετικὴν τῆς προπαγάνδαν ἡμποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν, οὔτε διὰ τὴν σημερινὴν κατὰστασιν τοῦ νοτιορρωσσικοῦ ἐλληνισμοῦ ν' ἀδιαφορήσωμεν, οὔτε τὴν ὅλην ἀντιευρωπαϊκὴν πολιτικὴν τῆς Μόσχας νὰ παραβλέπωμεν. Εὐτυχῶς, ἄλλως τε, καὶ ἡ σοβιετικὴ Ρωσσία ἐξελλίσσεται, δὲν θ' ἀργήσῃ δὲ ἡ ἡμέρα ὅπου τὰ σύνορα τῆς Εὐρώπης θὰ ἐπαναφερθοῦν εἰς τὰ Οὐράλια καὶ ἡ σημερινὴ εὐρωπαϊκὴ ἀνισορροπία θὰ ἐκλείψῃ. Ἐπὶ πλέον, καὶ ἡ σημερινὴ κατὰστασις τῆς Ρωσσίας δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τὴν ἐπιταγὴν ἐκείνην τῆς ἐλληνικῆς

πραγματικότητος ἡ ὁποία μᾶς ὑπαγορεύει ἐθνικὴν πολιτικὴν εὐρωπαϊκὴν.

Αὕτη ἡ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ σημαίνει ἰδίως καὶ πρωτίστως, διὰ τὴν Ἑλλάδα, τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν ὅτι, εὐρισκομένη εἰς τὰ ἀνατολικά πρόθυρα τῆς Εὐρώπης, ἀνήκει εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἔχει καθήκον νὰ τὸν ἐξασφαλίσῃ καὶ νὰ τὸν προασπίσῃ, ἀπειλούμενον τυχόν ἐκ νέου. Αὐτὴν τὴν συναίσθησιν τὴν εἶχεν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς εἰς τὴν Σαλαμῖνα καὶ εἰς τὰς Πλαταιάς, τὸ δὲ Βαλάντιον ἀπέναντι τῶν ἀναλόγων ἀσιατικῶν ἐπιδρομῶν, — κι' ἔτσι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Βυζαντινοὶ μας πρόγονοι κατέκτησαν τὸ δικαίωμα νὰ θεωροῦνται ὡς οἱ σωτῆρες τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος. Τὴν αὐτὴν ἀντίληψιν πρέπει νὰ διατηρήσωμεν, διότι εἶνε ἀπὸ τὰς ἐνδοξότερας καὶ ὑγιεινέρας ἱστορικὰς μας παραδόσεις, ἡ δ' ἑλληνικὴ γεωγραφία διαιωνίζει τὴν ἀνάγκην της.

Ἄλλ' ἄς μὴ λησμονήσῃ ἐπίσης ὅτι ἡ παράδοσις αὕτη δὲν εἶνε ὑγιής καὶ ἐργατική, παρὰ ἐφ' ὅσον εἶνε αὐστηρῶς ἀμυντική, κατέστη δὲ τὸν αὐτὸν πηγὴ ἀνυπολογίστων διὰ τὸν Ἑλληνισμόν καταστροφῶν ὁσάκις ἡ ἄμυνα παρεφάρη εἰς ἀντεπίθεσιν καὶ εἰς ἡττητάς. Εἶνε λοιπὸν προφανὲς ὅτι ἡ εἰρηνικότης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ μας καθήκοντος θὰ ἐξαρτηθῇ κυρίως ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μετὰ τοὺς ὁποίους — ἰδίως μετὰ τὴν πρόσφατον συμφωνίαν μας — ἔχομεν κάθε λόγον νὰ διατηρήσωμεν ἀρίστας σχέσεις, καὶ οἱ ὁποῖοι — καὶ αὗτοι — ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ συνεργασθοῦν μαζί μας εἰς τὴν Ἀνατολήν. Τούτους μάλιστα εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν, καὶ αὐτοὺς, προσδευτικῶς ἐξευρωπαϊζομένους, οὕτως ὥστε καὶ ἡ συνεργασία μας νὰ διεσπασθῇ ὑπὸ πνεύμα εὐρωπαϊκόν, καὶ τὰ ψυχικὰ ὅρια τῆς Εὐρώπης νὰ μετατοπισθοῦν πρὸς ἀνατολάς. Τότε, καὶ ἡ ἀσφάλειά μας θὰ εἶνε στερεώτερος, ἀφοῦ, ὅπως τώρα ἡ Ἰταλία, θὰ εἴμεθα εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν ἀπέναντι μιᾶς ἐνδεχομένης ἀσιατικῆς ἀπειλῆς, καὶ εἰς τὸ κέντρον πλέον τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς.

Τότε δὲ θὰ λυθῇ, ἐπίσης εὐρωπαϊστὶ, καὶ τὸ ζήτημα τῆς Κων/πόλεως. Τὸ κλειδί αὐτοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ κόσμου θὰ ἡμπορέσῃ νὰ μᾶς εἰσαγάγῃ

σεῖς τῶν διαβατηρίων πρέπει νὰ ἀπλοποιηθῶν διὰ τοὺς ταξειδεύοντας ἀπὸ μιᾶς βαλκανικῆς χώρας εἰς ἄλλην. Νὰ λείψῃ ἡ σημερινὴ κατὰστασις πού σχηματίζει κανεὶς (ὅχι βέβαια ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ταξειδεύουν μετὰ διπλωματικά διαβατήρια ὅπως οἱ σὺνδροι πού θὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας) τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸν θεωροῦν κακοποιὸν καὶ τὸν ἔχουν ὑπὸ διαρκὴ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Ἄς ἐργασθοῦν ἔπειτα ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου. Ἄς ἐπιδιώξουν ἐκλογικέας τῆς παραγωγῆς, ἀμοιβαιότητάς τελωνειακῶν ἀτελειῶν, ἐξεύρεσιν κοινῶν ἀγορῶν καταναλώσεως, καθιέρωσιν κοινῶν τιμῶν διὰ τὰ κοινὰ προϊόντα ὅλων τῶν βαλκανικῶν

χωρῶν. Καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἔχουν ὅλα τὰ λεγόμενα βαλκανικὰ κράτη κοινὰ συμφέροντα, ἄς ἀρχίσῃ ἡ συνεννόησις ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ, ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου μεταξύ ἐκείνων πού ἀναμφισβήτητος ἔχουν κοινότητα οἰκονομικῶν συμφερόντων. Ἡ ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐπιπέδου συζητήσεις δὲ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον. Διότι πολιτικῆς φύσεως συνεννόησις μετὰ καρποφόρα ἀποτελέσματα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Θὰ εἶνε ὅμως μοιραία καὶ — δυνάμεθα νὰ τὸ ἐλπίζωμεν — ταχέια συνέπεια τῆς οἰκονομικῆς συνεννόησεως, ἡ ὁποία διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προηγηθῇ.

B. BEKIAPEΛΛΗΣ

εις την σφαίραν της οριστικής ειρήνης, όπως έως τώρα τσακίς αφήκε να εξαπολυθή έναντι μας ο πόλεμος. Διότι, άμα και η Τουρκία τελείως εξευρωπαϊσθή, ο Βόσπορος δεν θα έχη μεγαλειότητα σημασιάν αφο' όσον έχει σήμερα τον στενόν της Κερκύρας. Θά έχη την άξίαν μιας σπουδαίας άλλ' άπλως οικονομικής διεξόδου, ή όποία και εις τό ελληνικόν έμπορίον θά έπιτρέψη να άνακτήση την παλαιάν του εις τον Εύξεινον Πόντον άκτινοβολίαν. Έάν μάλιστα, έκ παραλλήλου, και τό Οικουμενικόν Πατριαρχείον κατορθώση να προσαρμόση άπολύτως την ιδεολογίαν του εις τας απαιτήσεις του αιδώνος και να εξελιχθή εις κέντρον κοινωνικής, διανοητικής και άνθρωπιστικής πράγματι προπαγάνδας, τότε και από πνευματικής άπόψεως ή Κων'πολις, αντί να είνε πυρήν διχονώας, θά άποβή συνδετικός δοκός του νεοδημιού ανατολικού ευρωπαϊκού πολιτισμού, και όρμητήριον της ήθικής αναπαύσεως όλοκλήρου της Ανατολικής Ευρώπης, δηλ. της Ελλάδος, των άλλων βαλκανικών κρατών, της Τουρκίας, και αυτής της Ρωσίας Ακούμ.

Διότι με ευρωπαϊκήν πολιτικήν έννοούμεν κάτι τό ούχι μόνον γεωγραφικόν, άλλ' ήθικόν και έκπολιτιστικόν κυρίως. Όπως έτόνισε θαυμάσια ο Παύλος Βαλερύ, «παντού όπου τά όνόματα του Καίσαρος, του Γάτου, του Τραϊανού και του Βιργιλίου, παντού όπου τά όνόματα τού Μωυσή, και τού Αγίου Παύλου, παντού όπου τά όνόματα τού Αριστοτέλους, τού Πλάτωνος και τού Εύκλειδου είχαν μίαν έννοιαν και ένα κύρος, εκεί είνε ή Ευρώπη. Κάθε φυλή και κάθε γή πού διαδοχικώς εξευρωπαϊσθή, εξεχριστιανίσθη και υπεβλήθη ως προς την διάνοιαν εις την πειθαρχίαν των Έλλήνων, είνε άπολύτως ευρωπαϊκή». Εις αυτήν την ευρωπαϊκήν οικογένειαν, ένότητα και πειθαρχίαν, ζητούμεν να επανέλθουν έντελώς οι σημερινοί άπόγονοι αυτών των Έλλήνων, όχι δέ πλέον ως πτωχοί συγγενείς ή με Ιστορικούς μόνον τίτλους, άλλ' ως ισότιμοι και συγχρονισμένοι δικαιοχιοι. Εις τον πόθον μας μάλιστα αυτόν ούχι μόνον δεν υπεισδύει καμμία προγονοπληξία, άλλά κρύπτεται μία άνεπιφύλακτος έπιθυμία προσαρμογής εις τον αιώνα μας, την όποιαν άκριβώς ή προγονοπληξία μας αφήκεν έως τώρα εις την κατάστασιν άπλης έπιθυμίας. Έάν δέ κάτι τι διακρίνει τον εξευρωπαϊστικόν μας αυτόν πόθον είνε μόνον μία βαθυτάτη θλίψις ότι μετά ένα αιώνα έλευθέρως ζωής, από τους όλίγους Ευρωπαίους της γεωγραφίας πού έμειναν εις τό προαύλιον του σημερινού πανευρωπαϊκού ασύλου της ούσίας του ελληνικού πνεύματος, είμεθα ήμείς, οι άπόγονοι του Αριστοτέλους, του Πλά-

τωνος και του Εύκλειδου!

Διότι ποίος είνε ο άκριβής όρισμός του πραγματικού Ευρωπαίου; Τόν έδωκεν άριστοτεχνικώτατα πρό δύο ετών ένας Γάλλος συγγραφέας και δεν διατάζομεν να τον υιοθετήσωμεν: «Υπερήφανος διά τον πολιτισμόν του, υπερήφανος διά την φυλήν του, έχων παρ' όλας τας σημερινάς δυσχερείας έμπιστοσύνην εις τό μέλλον του Έθνους του, πιστεύων εις την άξιόπρεπτον του άνθρωπίνου ατόμου, πιστεύων εις την υπεροχήν του ποιοι έπ' όλο ποσού, της πειθαρχίας έπ' όλη άναρχίας, της έλευθερίας έπ' όλη υποδουλώσεως, φοβούμενος τον καταστρεπτικόν μιλιταρισμόν και τας έπίσης καταστρεπτικές ιδεολογίας, ο καλός Ευρωπαίος» προσπαθεί να έναρμονίση τας παραδόσεις και τους πόθους της ίδίας του πατρίδος, με τας παραδόσεις και τους πόθους των γειτόνων πατρίδων. Πιστεύει άκραδάντως ότι ή οριστική κατάλυσις της άρμονίας αυτής θά έξήμεινε διά την άνθρωπότητα όλόκληρον άνεπανόρθωτον καταστροφήν. Και προσυπογράφει προθύμως τον άρχαίον ελληνικόν μύθον, κατά τον όποιον ή νόμφη Ευρώπη ύπήρξε, χάρις εις τον θεόν ταύρον, ή μήτηρ του Μίνωος, του σοφωτέρου των ανθρώπων. Άλλ' ο συγγραφέας του όρισμού αυτό προσθέτει έπίσης: «Δέν είνε έντελώς βέβαιον άν ή Ευρώπη περιλαμβάνει όλα τά Βαλκάνια». Έμεις δέ ήμπορούμεν μεταξύ μας να συνομολογήσωμεν ότι Ευρωπαίοι, ήμείς οι Ιδρυταί της Ευρώπης, δεν εξαγαγίναμεν άκόμη έντελώς.

Θά μου άντιταχθή όμως ίσως και ότι ο εξευρωπαϊσμός μας δεν είνε ζήτημα έθνικής πολιτικής τόσο, όσον γενικού έκπολιτισμού. Μάλιστα. Άλλά και άντιστρόφως, τί θά δώση την πρώτην ώθην και τό συνολικόν πλαίσιον αυτού του έκπολιτισμού, άν μή ή έθνική μας πολιτική; Πώς θά έναρμονίσωμεν την ελληνικήν μας ιδιορρυθμίαν με τον πανευρωπαϊκόν ρυθμόν, την ελληνικήν μας συνείδησιν με την πανευρωπαϊκήν άλληλεγγύην, άν μή διά της έθνικής μας ίδίως πολιτικής; Πώς και πού θά εύρωμεν τας ευρωπαϊκάς μεθόδους προς δημιουργίαν ενός συγχρόνου ελληνικού πολιτισμού, άνοικτού, έλευθέρου, ζωτικού και ίδίως γονίμου, άν μή διά του άπανταχού Έλληνισμού, δηλ. δι' έθνικής διύλιστικής εργασίας, διά της συγχωνεύσεως του έθνισμού και του ευρωπαϊσμού μας, άν μή διά της έθνικής μας άπορροφητικότητας έπεκτείνωμεν μέχρι και της χώρας μας την ευρωπαϊκήν άκτινοβολίαν, άν μή διά της ειρηνικής μας συμβιώσεως με τους Ευρωπαίους, διά της προοδευτικής μας συμπτύξεως με αυτούς, διά της συμβολής μας εις τά ύψηλά πεπρωμένα της Ευρώπης, δηλ. δι' ένεργειών της έθνικής μας πολιτικής, φέρωμεν την Ευρώπην εις την Ελλάδα και την Ελλάδα εις την Ευρώπην;

Διά να γίνωμεν δέ άξιοι της ευρωπαϊκής μας ιδιότητος, μη νομοσθί ότι θά άρκέση ή συνέχισις, εις την έθνικήν μας έν γενεί σταδιοδρομίαν, των αιώνων άπέναντι της Ευρώπης πιθηκισμών μας. Τούναντίον μάλιστα. Πιθηκίζουν τους Ευρωπαίους μόνον τά βάρβαρα και ούσιαστικώς άναφομοίωτα φύλα

της Αφρικής ή της Ασίας. Από την Ευρώπην πρέπει ν' άντλήσωμεν την αινώναν εκείνην ούσίαν της αρχαίας Ελλάδος της όποιας, τώρα, εις τό Παρίσι, εις τό Λονδίον και εις τό Βερολίον εύρίσκεται ή παρακαταθήκη, και όχι μερικούς κενούς και άπροσαρμόστους εις την χώραν μας τύπους. Από την Ευρώπην πρέπει ν' άντλήσωμεν τό μή-σος κατά της όπισθοδρομικότητας και των μεσαιωνισμών, την απέχθειαν προς όλας τας στενότητες, προς όλας τας άγνοίας, προς όλους τους έγωϊσμούς και προς όλας τας τυραννίας. Και όλα αυτά θά έπιτευχθούν διά μιας μακράς και μεθοδικής εργασίας έθνικής προσαρμογής, επάνω άλλως τε εις μίαν διανοητικότητα, πού φιλελευθέρα και δημοκρατική, φιλοπερίεργος και ειρηνική, φιλόπατρις συγχρόνως και διεθνιστική, είνε ήδη πρόσφορος να δεχθή τον έμβολιασμόν, και επάνω εις μίαν χώραν πού και κατά την αρχαιότητα και κατά τό Βυζάντιον, και κατά την Ιστορίαν της δηλ. αλλά και κατά την γεωγραφίαν της, είνε ευρωπαϊκή. Την εργασίαν δ' αυτήν θά προαγάγη μόνον μία πολιτική ευρωπαϊκή, ή όποία θά άνθίσταται κατά των οϊωνδήποτε, αλλά δέ των διανοητικών και ήθικών έπιδρομών του άσιατισμού, θά προσελκύη τούναντίον τας χρήσιμους και έκπολιτιστικές έπιρροάς της Ευρώπης, και θά προωθή έτσι, μέσα εις μίαν άτμόσφαιραν ειρήνης, ασφαλείας, άμυντικής περιφρουρήσεως, μετριοπαθούς πατριωτισμού, σόφρονος διεθνισμού, ευρωπαϊκών φιλιών, ήσυχου δηλ. ευρωπαϊκής ζωής, την ανάπτυξιν του νεοελληνικού μας πολιτισμού.

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ ΦΑΛΗΡΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 Ιουλίου

ΩΡΑ 3 Μ. Μ.

8

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙ
ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ
ΦΑΛΗΡΟΥ

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΗΣ

Ένλεκτά Άγγλικά Υφάσματα
Καλλιτεχνική Έργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΡΙΘ. 22Β

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Προμέρισμα μετοχών της 1930
(α' εξαμηνίας)

Έκ της συγκεντρώσεως των άποτελεσμάτων της, της α' εξαμηνίας έ. έ., προκύπτει ότι ταύτα θά έπέτρεπον την διανομήν μερίσματος έκ δραχ. 27 έλευθέρου φόρου κατά μετοχήν. άν έξηκούθει να ίσχυη τό σύστημα της δις του έτους καταρτίσεως Ισολογισμού ως μέχρι τούδε.

Κατόπιν των τελευταίων τροποποιήσεων του καταστατικού αυτής, της καθιερώσεως της καταρτίσεως, άπαξ του έτους, Ισολογισμού και της πληρωμής διά την α' εξαμηνίαν έκάστου έτους προμερίσματος τό όποιον, κατά τον νόμον, δεν δύναται να ή άνωτερον του ήμίσεος των καθαρών κερδών, τό Διοικητικόν Συμβούλιον της Έμπορικης Τραπεζής της Ελλάδος όρισε προμέρισμα διά την λήξασαν εξαμηνίαν έκ δραχ. 12 κατά μετοχήν. Τού προμερίσματος τούτου ή πληρωμή άρχεται από της 11ης Αυγούστου έ. έ. επί προσαγωγής της ύπ' άρ. 45 μερισματοποδείξεως.

(Έκ της Γενικής Διευθύνσεως)

Η ΚΟΛΥΝΟΣ είνε
έξοχος δροιστική. Τό
αφρώδες και δραστή-
ριον περίτριμμα δια-
λύει τας ξένas ούσίας.
Η ΚΟΛΥΝΟΣ κατα-
στρέφει τας επικίνδυνα
μικρόβια. Ούδέν άλλο
έδοντοκαλλυντικόν εί-
ναι τόσο δροιστικόν.
Άρκεί ή χρήςις ενός
έκατοστομέτρου επί η-
ρως ψήκτρας.

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΚΟΛΥΝΟΣ

Διαρκής παρακαταθήκη
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
Ευριπίδου 4

Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΑΜΥΝΑ

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Η ΠΑΡΟΥΣΑ στιγμή είνε εξαιρετικά κρίσιμος όπως προβή τις εις κρίσεις ή έκφέρη γνώμας επί της ναυτικής πολιτικής της Κυβερνήσεως. Η «Έργασία» υπήρξε πάντοτε ένθερμος υποστηρικτής των κυβερνητικών άπόψεων και μετ' έμπιστοσύνης άναμένει την εφαρμογήν του ναυτικού εκείνου προγράμματος τό όποιον εξασφαλίζει την ειρηνικήν συμβίωσιν μετά των γειτόνων της και την άπερίσπαστον προσήλωσην της χώρας προς τά έργα της ειρήνης και τό πολιτισμού.

Είνε τόσο προσφατοι άλλως τε αι δολώσεις των κυβερνώντων σήμερα τας χώρας της Ανατολ. Μεσογείου, μάλιστα μετά την επικύρωσιν της Έλληνοτουρκικής συμφωνίας, ότι έν σύμφωνον φιλίας και διαιτησίας θέλει συντόμως έπακολουθήση, με βάσεις θετικές στηρίζόμενα επί της Ισολπίας Ελλάδος και Τουρκίας, ώστε δεν θά ήτο έπιτετραμμένον να σκεφθώμεν ότι είνε δυνατόν να προβώμεν εις υποδείξεις αίνιτες έστω και πόρρωθεν θά ήδύναντο να φέρουν προσκόμματα εις τον φιλικόν διακανονισμόν των ζητημάτων τούτων.

Την άρχήν της Ισολπίας, ήν από μνημών διεκήρυξεν ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως, άσπαζόμεθα και έπικροτήσαμεν άσμένως. Θά προβαίνομεν μάλιστα και έτι περαιτέρω, εις μείζονα περιορισμόν των σημερινών μας δυνάμεων χάριν των κοινωνικών αναγκών μας, και θά έθεωρούμεν ως την μεγαλύτεραν ύπηρεσίαν της παρούσης Κυβερνήσεως προς την χώραν μας εάν έπιτεγγάνετο πραγματικός τοιούτος περιορισμός εις τας ναυτικές παρασκευάς των δύο κρατών, ή πραγματική Ισολπία έν πνεύματι δικαιοσύνης και άληθούς ισότητος δυνάμεων και λοιπών ύπεισορχόμενων ειδικών όρων. Δέον να εξετασθούν μετ' εξαιρετικής προσοχής, ή σημερινή δύναμις των δύο στόλων ως και ή γεωγραφική θέσις έκάστης χώρας, και επί τη βάσει τούτων να ληφθούν κοιναί αποφάσεις επί του μελλοντικού στόλου έκάστης χώρας, και του τρόπου της άντικαταστάσεως των άχρηστευο-

μένων σκαφών των.

Η παραγγελία παρά της Τουρκίας και έτέρων δύο ισχυρών άντιτορπιλικών άνοικτής θαλάσσης θέτει ήδη έν άμφιβόλῳ την μικράν υπεροχήν ήμών εις έλαφρόν στόλον έναντι του τουρκικού.

Ασέτως λοιπόν πάσης μελλοντικής συνεννοήσεως, ή παραγγελία παρά της Ελλάδος δύο έτά αναλόγων άντιτορπιλικών είνε έπιβεβλημένη.

Τό ζήτημα της υπεροχής του θωρηκτού τουρκικού στόλου έναντι ήμών δέον έπίσης να θυμηθώμεν τό ταχύτερον. Η από έτών έκκρεμούσα υπόθεσις της «Σαλαμίνας», δεν γνωρίζομεν ποίαν τελικήν τροπήν θά λάβη. Άν τελικώς παρα την θέλησιν μας εξαναγκασθώμεν εις την παραλαβήν ταύτης, καταδικάζοντες όριστικώς εις διάλυσιν τά δύο παλαιά θωρηκτά «Κιλίκις» και «Αλήμνος» τότε τό πρόβλημα της ναυτικής έπαρκείας διά μίαν εικοσαετίαν δύναται να θεωρηθή λελυμένον. Υπό διακεκριμένον άνωτερον άξιωματικόν του ναυτικού έρρίφθη μία ιδέα, άξία μελέτης και προσοχής, όπως έν περιπτώσει εξαναγκασμού ήμών υπό των δικαστηρίων, εις παραλαβήν της «Σαλαμίνας», χρησιμοποίηση τό σκάφος τούτο τά πυροβόλα των θωρηκτών «Κιλίκις» και «Αλήμνος» άνασωληνούμενα, έπιτυγχανομένης ούτως οικονομίας ένός έκατομμυρίου άγγλικών λίρών. Την γνώμην ταύτην θεωρούμεν εξαιρετικά πρόσφορον διά τον ναυτικόν προϋπολογισμόν μας, διότι ούτω μόνον όριστικώς θά απαλλαγώμεν των οικονομικών βαρών έν της συντηρήσεως των παλαιών τούτων θωρηκτών.

Όσον άφορά την γενικήν εξέτασιν της καταστάσεως από άπόψεως ναυτικών δυνάμεων έν τη Ανατολική Μεσογεία, βεβαίως ή βπαρέξις και παραμονή έν τη Μαύρη θαλάσση του σοβιετικού στόλου θέλει έπηρεάση τας σχέψεις των γειτόνων μας, έν τούτου όμως δεν έπεται ότι είνε όρθόν και φρόνιμον να μείνουν έκτεθειμένοι αι ελληνικάί άπόψεις.

Θά άναμείνωμεν μετ' άπολύτου έμπιστοσύνης την εξέλιξιν των προσεχών διαπραγματεύσεων, είμεθα δέ βέβαιοι ότι ή μελλοντική έπίσκεψις εις Άγκυραν του Προέδρου της Κυβερνήσεως άσφαλώς θέλει έπιφέρει τά άγαθά άποτελέσματά της διά τό συμφέρον και των δύο κρατών.

Η ακολουθουμένη τακτική εκπαίδευσις των στελεχών και πληρωμάτων του στόλου μας, και ή ανάπτυξις των αεροπορικών μας δυνάμεων έν τῷ μέτρῳ της οικονομικής άντοχής της χώρας, είμεθα πεπεισμένοι ότι θέλει εξασφαλίση την ειρηνικήν ανάπτυξιν των παραγωγικών μέσων ήμών και την ειλκρινή διατήρησιν φιλικών σχέσεων μετά των γειτόνων μας.

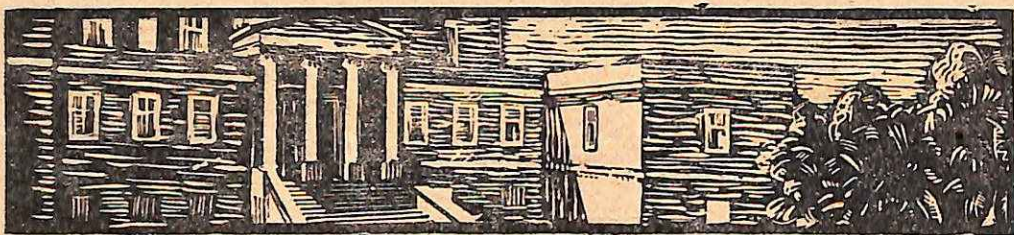
Γ. Β. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΤ. Κ. ΡΑΠΤΑΡΧΗ

ΟΔ. ΚΟΡΗΝ, 5—ΑΘΗΝΑΙ—ΤΗΛΕΦ. 71-42

Αναλαμβάνει πάσης φύσεως άδικίας και ποινικάς ύποθέσεις.
Ειδικότητις: Έμπορικόν δικαίον, Πτωχεύσεις, Έκκαθαρίσεις, Έξαργείαι, Οικονομολογικά ζητήματα.

Δίκτυον άνταποκριτών έξωτερικού δι' ύποθέσεις Ευρώπης και Αμερικής.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ

ΤΗΝ 9ην 'Ιουλίου, η Κύπρος σεμνόντα και επιβλητικόντα έτελετοργήσεν επί τη έκονομικῇ καὶ λαϊκῇ δόξῃ ἐμαρτύρησαν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Πανελληνίου Ἀγῶνος. Μαζὶ μὲ τὸς ἀδελφούς μας τῆς Κύπρου, εὐλαβῶς γονυπετοῦμεν πρὸ τῶν ἡρώϊκων αὐτῶν τάφων. Καὶ ὅπῃ τὸ προσκύνημά μας κυματίζει μίαν διέπυρον εὐχήν· τὸ Κυπριακὸν αὐτὸ μαρτύριον νὰ μὴ παραμείνῃ πλέον ἐπὶ πολλὰ χρόνια τὴν δικαίωσιν, ποῦ, ἀργὰ ἢ γλῆγορα, πάντοτε γονιμοποιεῖ τοὺς ἡρώϊσμούς!

ΕΙΣ ἄκρον εὐδοίον ἐνέει αἱ κατ' αὐτὰς εἰς τοὺς ἑλληνας δημοσιογράφους γενόμεναι δηλώσεις τοῦ Βουλάρχου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μολόφ περὶ τῶν οἰκονομικῶν μεταβῶν Βουλγαρίας καὶ Ἑλλάδος δεσφῶν. Αἱ ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας τῶν βαλκανικῶν λαῶν ἰδέαι μὲν εἰνε γνωσταί, αἱ δ' ἀπόψεις τοῦ κ. Μολόφ εἰσερχομένη τὸσον ἀρμονικῶς εἰς αὐτὸ τὸ πλαίσιον, ὥστε μὴς ἱκανοποιῶν ἀπολύτως. Πράγματι, καὶ μίαν καρποφόρον ἐμπορικὴν ἑλληνοβουλγαρικὴν σύμβασις, καὶ ἡ σύνδεσις τῶν ἑλληνικῶν μὲ τὸς βουλγαρικῶν αἰδηροδόμους θὰ προαγάγῃ σημαντικῶς τὸν διακατὴ μᾶς πόθον ὑπὲρ τῆς στενῆς καὶ ἀλληλεγγύου διαβαλκανικῆς συνενόσεως καὶ συμπράξεως. Ἀλλὰ καθὼς δεδωμένα παρετήρησεν ὁ Βουλγαρὸς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πρὶν ἐπὶ προηγουμένων νὰ ρυθμισθῶν καὶ τὰ διάφορα ἐκκερμῆ—35 περίπου τὸν ἀριθμὸν—ἑλληνοβουλγαρικὰ περιουσιακὰ ἢ χρηματικὰ ζητήματα, —νὰ ἐπιβληθῇ δὲ καὶ ἡ δικαία λύσις ὡς πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν, σύμφωνα μὲ τὴν σύμβασιν περὶ ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως, τῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ἄλλοτε ἀνδρωτάτων ἑλληνικῶν κοινοτήτων. Ἀμα ταῦτα διακανονισθῶν — καὶ ἐπιλείξωμεν ἐντός τοῦ θέρους τοῦτο νὰ ἐπιτευχθῇ—, τότε τὸ ἐδαφος θὰ εἴνε ξεκαθαρισμένον πρὸς ἐξαοφάρισιν τῆς περὶ αὐτῶν συνεννόσεως, εἰς τὴν εὐδοίῳ τῆς διότις εἰμεθα βέβαιοι δὲ μεγάλως θὰ συντελέσῃ—καίτοι ἀνεπίσημος—καὶ ἡ εἰς τὰς Ἀθήνας διεξαχθεσομένη τὸν προσεχῇ Ὀκτώβριον πρώτη Βαλκανικὴ Συνδιάσκεψις.

ΑΝΕΚΟΙΝΩΣΗ κατ' αὐτὰς τηλεγραφικῶς ἡ ἀπάντησις τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ περὶ Ἑυρωπαϊκῆς ἑνώσεως πολυῶρον ὑπόμνημα τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ἑξωτερικῶν. Ἐν τῇ ἀπαντήσῃ ταύτῃ, διατυπώσαν, βέβαια, μερικὰ σοβαρὰ ἐπιφυλάξεις καὶ παρατηρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἵσως νὰ περιόδουν τὴν ἑλληνικὴν κατὰ τῆς ποσῆς τοῦ κ. Μπριάν ἐναντιώσιν. Ἰδίως μάλιστα, συσχετίζονται μὲ τὸ πρόσφατον καὶ συνταρακτικὸν ἄρθρον τοῦ Ἑλλοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μουσιόλη περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν, τῶν ἀποτελειῶν τὸν σημερινὸν τῆς Ἑυρώπης καθεστῶς. Ἀλλ' αὐτὰ καθ' ἑαυτὰς αἱ ἰταλικαὶ ἐπιφυλάξεις εἴνε ἀξίαι μελέτης καὶ συζητήσεως. Οὕτω, δικαιολογημένη μὴς φαίνεται ἡ εὐχὴ ὅπως εἰς τὴν Ἑυρωπαϊκὴν ἑνωσιν συμπεριληφθῇ ἡ Τουρκία ἐὰν οὐ καὶ ἡ Ρωσία. Ἀντιθέτως, κρινόμεν ὡς ἀδικιολόγητον τὸν φρόν ἐκασθενήσεως τῆς Κ.τ.Ε. ἐν τῇς δημοκρατίας ἡπειρωτικῶν συναρτισμῶν, ἀφοῦ τὸν αὐτὸν οὐτοὶ θὰ συνεδύοντο ἀκριβῶς διὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Γενεύης. Ἐπίσης προσαφὲς πολλὰς ἀντιρροήσεις ἡ ἡδὴ καὶ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος υφιστάμενη ἀποψις εἶναι ὅτι ὁ ἀπορριμὸς ἀγὲ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, ἐνῶ εἴνε προφανὲς ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἀσφάλεια διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸς καὶ ἀνένδυνος ὁ ἀπορριμὸς. Ὅπως δὲ, ὅμως, τὸ ἐνθάδε εἴνε δὲ ἡ ἰταλικὴ ἀπάντησις δὲν ἐνθαρρύνει τὴν γαλλικὴν πρότασιν, ἀλλ' ἀνοίγει ἐδαφος συζητήσεως. Ἦδη ὁ τόνος καὶ τὸ

περιεχόμενον τῆς ἀγγλικῆς καὶ τῆς γερμανικῆς ἀπάντησεως θὰ μὴς διαφωτίσουν ἀκόμη θετικώτερα δὲν ἀφορᾷ τὴν τύχην τοῦ μεγελετηθόλου σχεδίου τοῦ κ. Μπριάν.

ΕΚΕΙΝΟ ποῦ παραμένει πρὸς τὸ παρὸν τὸ ἀνησυχαστικόν, εἴνε ἡ δημοσιογραφικῶς διασαλευθεῖσα πρότασις τοῦ Ἑλλοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ τῆς ἀνάγκης ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν. Τὴν δυνατότητα τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης δὲν ἀποκλείει, ὡς γνωστόν, τὸ σύμφωνον τῆς Κ.τ.Ε., τὸ ὁποῖον ὅμως—καὶ ὀρθότατα—ὑποτάσσει ταύτην εἰς μίαν ὀλοκληρὴν διαδικασίαν, καθιστῶσαν δυσχερῇ τὴν ἀνασφάλαν τὴν ὅποιαν τοιαύτῃ ἀναθεωρήσῃ μοιραίως, ἔστω καὶ εἰς μικρὰν κλίμακα ἀσκουμένη, θὰ συνεπαγῇ. Διὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ δ κ. Μουσιόλη φιλοδοξεῖ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἡτημένων τοῦ πολέμου, δηλ. τῶν αὐτοθεωρουμένων ὡς ἀδικημένων ἀπὸ τὰς συνθήκας. Διαγράφεται δηλ. ἡ προσπαθία μὴς ἀνασυνεστήσεως τῆς παλαιᾶς, τῆς προπολεμικῆς Τριπλῆς Συμμαχίας. Ἀλλ' ἡ Ἑυρώπη δὲν θὰ προοδεύσῃ καὶ δὲν θὰ ἀποφύγῃ νέας καταστροφάς, παρὰ ἐὰν στηριχθῇ ἐπὶ τῆς μεταβῶν δυνάμεως ἐυρωπαϊκῶν κρατῶν ἀλληλεγγύης καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ χωρισμοῦ τῆς εἰς δύο ἀντίθετα—ὅπως καὶ πρὸς τὸ 1914—στρατοδεδεῖα. Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀποψις ἡ ἐπιστομὴ ἀπὸ νικητρίαν Δύναμιν νομιμοποιεῖται τὸν κατὰ τὴν συνθηκῶν παραπάνον τῆς Ὀθγγαρίας, τῆς Γερμανίας καὶ ἵσως καὶ τῆς Βουλγαρίας, ἀποτελεῖ μίαν ἐπικίνδυνον πηγὴν νοθεύσεως τῆς σημερινῆς συνταγματικῆς οὐτως εἰπεῖν ἐν Ἑυρώπῃ καταστάσεως καὶ ἐξελίξεως. Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους, ἐπιλείξωμεν διακαῶς ὁ Ἑλλοῦς πρωθυπουργὸς νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς σκέψεις του, καὶ οὐχὶ τὰς συνθήκας! Καὶ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐυρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ αὐτὸ ἀπαιτεῖ.

ΠΡΩΤΟΝ ἐξ ὧν τῶν ὁργάνων τοῦ τύπου, τὸ περιοδικὸν μὴς ἐτόνισεν ἐκτάως πόσον ἐξωκομένη παρεστῆθῃ ἡ ἑκτασις καὶ πόσον ὑπερβολικὰ ἐνεφανίσθησαν αἱ ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων βροχῶν καὶ καταιγίδων. Ἐσημειώσαμεν δὲ ὅτι, ὁποσοδήποτε, ἀπὸ τὰς ζημίας αὐτὰς δὲν ἔχει ποσὸς νὰ ἐπηρεασθῇ ὁ ἑλληνικὸς προϋπολογισμὸς, τοῦ ὁποῖου τὸ ἰσοζύγιον εἴνε ἀπολύτως ἐξοφαλισμένον. Ἦδη, σαφὲς κατηγορηματικὰ καὶ ἐντόνοι, ἐρχομένη καὶ αἱ σχετικαὶ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξαιρέτως τὸ γεγονός δὲ «ὁ προϋπολογισμὸς ἐθεμελιώθη κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα εἰς αὐτὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀντιξόους περιστάσεις.» Χωρὶς βέβαια νὰ συμμερίζωμεθα τὴν ἀποψιν τὴν ὁποῖαν ἐξέθεσε πρὸ ἑβδομάδων εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κ. Καφαντάρης, εἴνε ἡ μείωσις τῆς παραγωγῆς εἴνε ἐπιμερὲς διότι συνετάγει αὐξάνει τῶν εἰσαγωγῶν, παραμένει τὸ γεγονός δὲ προκειμένου περὶ τῆς ἐφετείνης αὐτοπαραγωγῆς τὸ κέρδος αὐτὸ ὑφίσταται—ἡ τοῦλάχιστον ἀποσοβείται ἡ ζημία—ὡς ἐκ τῆς πρὸ μὲν τῶν γεγονότων αὐτῶν τῶν εἰσαγωγικῶν δαμῶν τοῦ αἵτου. Ἀνεξαρτήτως δὲ τούτου, μὴς καθιστοῦμεν ἀπολύτως ἡ ἐπιστομὴς βεβαίως εἴνε ὅτι παρὰ τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων μὴς ἀρκετὸν περιθώριον, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνένδυνος ἡ καὶ κατὰ πέντε ἀκόμη ἐκατοστάδας ἐκατομμυρίων τυχόν μείωσις τῶν τακτικῶν ἐσόδων. Ἐνεῖνο λοιπὸν ποῦ καὶ μόνον ἀναμένον ἡδὴ ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴν φιλαλήθειαν, εἴνε ἡ διαπίστωσις τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῶν ἀγροτικῶν μὴς ζημιῶν. Τοῦτο, διὰ νὰ ἀναμετρηθῇ ἀναλόγως καὶ αὐστηρῶς, μόνον ἡ ἀπαράτετος ἀνακούφισις εἰς τὴν ὅποιαν δικαιοῦνται οἱ διαρκῶς στενάζοντες ἀγροτικοὶ μὴς πλῆθυσμοί.

ΣΥΜΦΩΝΟΥΜΕΝ ἀπολύτως μὲ τὴν καθημερινὴν συνάδελφον «Πρωίαν», ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς καθοδηγήσεως καὶ συστηματικοποιήσεως τοῦ νέου μεταναστευτικοῦ βεῦματος ποῦ ἤρχισε παρατηρούμενον. Ἀπὸ τινων πράγματι μὴνῶν, ἀνεύθυνοι δημοσιεύσεις καὶ ἀσύστατοι φῆμαι προβάλλουν πρὸς τοῦ οἰκονομικῶς στενοχωρημένου ἑλληνικοῦ πλῆθους τὸ ὄραμα ἐνὸς νέου χρυσομάλου δέματος τὸ ὁποῖον οἱ νέοι μὴς ἰάσωνες καλοῦνται νὰ κυνηγήσουν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀβυσσῆς ἢ—καὶ πάλιν—εἰς τὰ μικρασιατικὰ παράλια. Ἀλλὰ μόνον τὸ Κράτος εἴνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίξῃ κατὰ πόσον, ἀπὸ πότε καὶ εἰς ποῖον ἀκριβῶς ἀριθμὸν, οἱ μετανάστες μὴς ἡμποροῦν—ἡ μάλλον θὰ ἡμποροῦν—νὰ διοχετεύωνται πρὸς αὐτὰς τὰς διεξόδους, χωρὶς ἡ ἐξόδος τῶν νὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς παράτολμον τυχοδιωξίαν, καὶ χωρὶς νὰ γίνωνται ἀδίκως καὶ παραλόγως οἰκτρὰ θύματα ἀπατεῶνων καὶ ἐκμεταλλευτῶν. Ἡ κρατικὴ λοιπὸν ἐπέμβασις ἐπιβάλλεται, διὰ τῆς στενῆς συνεργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑξωτερικῶν. Ἀνεξαρτήτως ἄλλως τε τούτου, πρέπει νὰ καθορισθῇ γενικώτερον ἐὰν καὶ πῶσον τὸ Κράτος ἔχει συμφέρον ἡ ἀνάγκην νὰ ἀσκήσῃ μεταναστευτικὴν πολιτικὴν, διευκολύνον ἢ δυσχεραίνον τὸν αὐτὸν τὸν ἄθρον τῶν Ἑλλήνων ἐκπατριωτῶν. Πολιτευθέντες ἀπὸ ἐνὸς αἰῶνος μόνον ὡς ἔθνος, ἀφῆσμεν τοὺς Ἑλλήνας ἔξω καὶ ἐκαστοῦ ἀντιθέσεως τῶν ἀπέναντι τῆς Πολιτείας ὑποχρεώσεων τῶν ἐν τῇ ἰδιωτικῇ τῶν ζωῇ. Πολιτευόμενοι πλέον ὡς Κράτος, ἔχομεν τοῦ λοιποῦ τὴν ἐποχρέωσιν νὰ πείσωμεν τοὺς πολίτας τῶν, εἴνε ἀνένδυνος εἰς αὐτὸ ὅσον τοῦλάχιστον καὶ εἰς τὸν ἐαυτῶν τῶν.

ΜΕ ἰδιαιτέρην καὶ ἀνυπόκριτον ἱκανοποίησιν χαιρετίζομεν τὴν κατ' αὐτὰς πραγματοποιηθεῖσαν συνένωσιν καὶ συγχώνευσιν τῶν δύο διδασκαλικῶν Ὁμοσπονδιῶν. Ἀπὸ τοῦ παλαιᾶς διχογνωμίας ὡς πρὸς τὰς κατευθύνσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως μὴς, τὸ εἰς δύο χωριστὰ σώματα σχίσμα τῆς διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας συνετήγαγεν ἐπὶ πολλὴν χρόνον διχασμὸν πολιτικῶν ἐνεργειῶν καὶ διελθερὸν χάσμα εἰς τὸν σημερινὸν κοινωνικὸν παράγοντα τὸν ὁποῖον ἀποτελεῖ ὁ διδασκαλικὸς μὴς κόμος. Ἦδη ὅπου ἡ ἐκπαιδεύσις μὴς καὶ τοιοῦται καὶ συγχρονίζεται, καὶ ὅπου ἐξευρεθῇ τὸ ἑδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐναρμονισθῶν—κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦλάχιστον—αἱ ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ἀπόψεις τῶν διδασκάλων μὴς, τὸ χάσμα ἐκλείπει καὶ ἐξαοφάλλεται ἡ ἀνασύνδεσις τῶν προσπαθειῶν τῶν. Παρέχεται οὕτω σπουδαῖον διδάγμα εἰς ὅλους ἐκείνους τὰς ἑλληνικὰς ὁργανώσεις, αἵτινες παραμένον διχασμέναι, ἐνῶ τὸν αὐτὸν ἐπιειδικὸν σκοπὸν. Ἀλλ' ἡ διαιρέσις χαίρομεν διὰ τὴν ἐκπαιδεύσιν μὴς, ἡ ὁποία ἀνακτᾷ ἐπὶ τὴν ἐνάλαν διδασκαλικὴν τῆς κατευθύνσιν καὶ τὴν ἀπαράτετον ἀρμονίαν εἰς τὰς τάξεις τῶν λειτουργῶν τῆς. Εἴνε τοῦτο εὐδοίον σημεῖον διὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸν μέλλον τῆς χώρας καὶ ὀφείλονται συγχρητίζεσθαι τὸσον εἰς τοὺς ὁπωδιώποτε ἐργασθέντας ὑπὲρ τῆς συνενώσεως, ὅσον καὶ εἰς τοὺς παραμελῶντας τυχὸν τὴν ἀτομικὴν τὴν φιλοτιμίαν ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἐπὶ 40 ἔτη λειτουργοῦν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ”

ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ

ἐπὶ τῶν ὁδῶν Εὐαγγελιστρίας καὶ Ντέκα (Πλατεία Μητροπόλεως)

Μέγαρον Κυριακίδου

Μὲ δλα τὰ δωμάτια ἐπὶ τῆς προσόψεως,

ἄκραν περιπέτειαν καὶ

ΤΙΜΑΣ ΛΟΓΙΚΑΣ

Τὸ κεντρικώτερον Ξενοδοχεῖον δι' ἐμπόρους

Διευθυντής: Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Η ΕΙΣΠΡΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Α

ΚΑΤΑ τὰς τελευταίας συνεδριάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ μέσας εἰς τὸν ὄρθρον καὶ τὴν συγκλήσιν ποῦ εἴχε δημοσιουργῆσιν ἡ κύρωσις τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς Συμφωνίας, ἐπέρσασε σχεδὸν ἀπαράτηρητος ἡ ψήφισις τοῦ νέου νόμου «περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων». Καίτοι δὲ πρόκειται μάλλον περὶ κωδικοποιήσεως διαφορῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὸ πλεῖστον διατάξεων, ἐν τοῖσι αἱ εἰσαγόμεναι διὰ τοῦ νέου τούτου νόμου τροποποιήσεις εἰς τὴν παλαιὰν διαδικασίαν τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ τὸ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον τοῦ ὅλου ζητήματος ἐπιβάλλουν μίαν ἐπισταμένην ἔρευναν τοῦ ὅλου θέματος.

Διότι τὸ ζήτημα τῆς ἐγκαίρου καὶ κανονικῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ἀπετέλεσε πάντοτε ἐν Ἑλλάδι ἐν ἀπὸ τὰ πλέον χαρακτηριστικὰ τῆς λειτουργίας τοῦ ὅλου δημοσιονομικοῦ μὴς συστήματος. Τὰ περίφημα καθυστερήματα τῶν ἐκάστοτε προϋπολογισμῶν ὑπῆρξαν διαρκῆς πηγὴ κακοῦ τῶν ἐσόδων καὶ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ὅσον καὶ διὰ τοὺς φορολογουμένους, τῶν ὁποίων τὸ καλῶς νοούμενον συμφέρον ἐπιβάλλει τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων βάσειον ὅσον τὸ δυνατόν πληρώσειτερον πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ φορολογουμένου εἰσοδήματος. Ἄν εἰς ταῦτα προστεθῇ καὶ ἡ πλημμελὴς βεβαίωσις τῶν φόρων κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, συνεπεία τῆς ὁποίας ὁ φορολογούμενος ἐκλήθη πολλάκις νὰ καταβάλῃ φόρους πέντε μέχρι δέκα ἐτῶν, ἔχομεν πλήρη εἰκόνα τῆς ἀταξίας καὶ τῆς συγχύσεως κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν εἰς τὴν δημοσιονομικὴν μὴς ζωὴν.

Εὐτὺχος, χάρις εἰς τὰς καταβληθεῖσας προσπάθειας κατὰ τὸ διώστημα τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, τίθεται πλέον τέρμα εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

Διότι διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς φοροτεχνικῆς ὑπηρεσίας ἐπετεύχθη ἡ ἐκκαθάρισις ὧν τῶν ἐκκερμῶν βεβαίωσεων παλαιῶν χρημάτων καί, χάρις εἰς ὁρισμένους τολμηράς ἀλλὰ καὶ ὠραίας πρωτοβουλίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐτέθησαν κατὰ μέρος ὅλαι ἐκείναι αἱ μικροαπειθήσεις τοῦ Δημοσίου ἐκ παλαιῶν φόρων, αἱ ὁποῖαι, ἐνῶ εἰς ἀπόδοσιν εἴνε ἀσήμαντοι, συντελοῦν περισσότερον πάσης ἄλλης εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς γνωστῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀτμοσφαίρας παρεξηγήσεων καὶ διαμαρτυριῶν τῶν

φορολογουμένων. Ἀπέμενεν ὅμως τὸ ζήτημα τῆς εἰσπράξεως τῶν τοιούτων τρόπος βεβαιωθέντων ποσῶν, χάριν τῶν ὁποίων ἄλλως τε ἐθεοπίσθησαν καὶ αἱ διάφοροι ἐδερνετικά διατάξεις περὶ τμηματικῆς καταβολῆς, καθὼς καὶ τῆς προσαρμογῆς τῶν παλαιῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων διατάξεων εἰς τὰ πορίσματα τῆς πείρας τῶν τελευταίων ἐτῶν. Εἰς τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἀκριβῶς ἀποβλέπει ὁ ἐσχάτως ψηφισθεὶς νόμος.

Ὁ μέχρι σήμερον ἰσχύσας νόμος ὙΛΣΤ' τοῦ 1871, ὀφειλόμενος εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ πολιτευτοῦ ἐκ Τριφυλλίας μακαρίτου Σ. Σωτηροπούλου, παρουσίαζε μίαν ἀντοχήν καὶ μακροζῶαν ἀσυνήθη δι' ἑλληνικοὺς νόμους. Παρ' ὅλας δὲ τὰς τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ σημείου, τὰς ὁποίας ἐκάστοτε ὑπέστη, εἴνε ἀναμφισβήτητον ὅτι παρέμεινε πάντοτε κατ' οὐσίαν καὶ ἀποτελεῖ ἀκόμη καὶ σήμερον τὴν βάραν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίχθη ὁ ἐσχάτως ψηφισθεὶς νόμος «περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων». Καὶ εἴνε ἄξιον ἰδιαίτερας μνείας τὸ γεγονός ὅτι ὁσάκις ἀπεμακρύνθημεν τῶν βάσεων τοῦ νόμου ὙΛΣΤ', καθὼς καὶ τοῦ συμπληρώσαντος αὐτὸν νόμου ΑΡΝΔ', τοῦ μακαρίτου Τρικούπη, παρετηρήθη πάντοτε μείωσις τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ αὐξάνει τῶν καθυστερημάτων. Διὰ τοῦτο δὲ δικαίως ὁ τελευταῖος οὗτος, ἐπ' ἀναφάνῃ ἐν ἰσχύϊ ὁρισμένους καταργηθείσας ὑπὸ προηγουμένης κυβερνήσεως διατάξεις τῶν δύο τούτων νόμων, τοῖς εἰς τὴν σχετικὴν τοῦ εἰσῆγγον ὅτι ἐνῶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων

τὰ καθυστερήματα ἦσαν 18 %, μετὰ τὴν καταργήσιν τῶν ἀνήλθον εἰς 26 %.

Ἀλλ' εἴνε προφανὲς ὅτι παρ' ὅλην τὴν κανονικὴν ταύτην λειτουργίαν καὶ ἀπόδοσιν τοῦ νόμου ὙΛΣΤ', αἱ περιστάσεις ἐν τῷ μεταξὺ μετεβλήθησαν, ἡ ἀντίληψις τῶν σχέσεων μεταξὺ Κράτους καὶ φορολογουμένου ἥλλαξε καὶ ἡ μακρὰ δικονομικὴ διαδικασία τὴν ὅποιαν καθιέρωσεν ὁ νόμος οὗτος διετέλει εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀνάγκην ταχείας καὶ πρὸ παντὸς ὀλιγοδαπάνου διεκπεραιώσεως τῶν σχετικῶν ὑποθέσεων. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀταξία τῶν τελευταίων ἐτῶν κατέστηρεν ἐκδήλωση τὴν ἀνάγκην λήψεως ἐιδικῶν μέτρων προσαρτίας τῶν φορολογουμένων διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν θεσμῶν τῆς διαγραφῆς καὶ βραχυπροθέσμου παραγραφῆς.

Τὸ κυριώτερον ὅμως ἐλάττωμα τὸ ὁποῖον παρουσίασεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου ὙΛΣΤ' ἔγκειται εἰς τὴν ἀόριστον διατύπωσιν τοῦ ἀρθροῦ 2, κατὰ τὴν ὁποῖαν «πάντες οἱ ὀφειλέται πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐξ οἰσδήποτε αἰτίας καὶ ἂν προέρχεται τὸ χρέος τῶν, προσκαλοῦνται». Ἡ διατύπωσις αὕτη ἐδίδε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ταμίαν νὰ ἀπαίτησιν ὅλα καὶ νὰ ἐκβιάσῃ διοικητικῶς τὴν εἰσπράξιν οἰσδήποτε ἀνεκκαθαρίστου ἀπαιτήσεως τοῦ Δημοσίου, τῆς ὁποίας ἡδύνατο καὶ νὰ ὀρίσῃ αὐθαίρετως τὸ ποσόν. Τοιαύτη τοῦλάχιστον ὑπῆρξεν ἡ κρατήσασα ἐρμηνεία τῆς διατάξεως ταύτης (Οἰκονομ. παρ. 256), τὴν ὁποῖαν καὶ ἐφήρμοσαν τὰ δικαστήρια δι' ἐπανελημμένων αὐτῶν ἀποφάσεων. Καὶ εἴνε μὲν ὀρθὸς ὅτι ὁ ὀφειλέτης τοῦ Δημοσίου εἴχε δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων κατὰ τῆς τοιαύτης προσκλήσεως τοῦ ταμίου, ἀλλὰ δεδομένου ὅτι ἡ προσφυγὴ αὕτη δὲν ἐνέστελλε τὴν ἐκτέλεσιν καὶ συγχρόνως ὅτι ἡ σχετικὴ διαδικασία τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἡτο μακρὰ, εἴνε προφανὲς τὸ εἰς βάρος τοῦ ὀφειλέτου ἀποπῶν. Διὰ ταῦτα δικαίως ὁ νεαρὸς νόμος σπεύδει νὰ ὀρίσῃ ρητῶς ὅτι ἡ εἰσπράξις τῶν δημοσίων ἐσόδων ἐνεργεῖται πάντοτε βάσει νομίμου τίτλου. Συγχρόνως δὲ καθορίζει λεπτομερῶς πότε ὑπάρχει νόμιμος τίτλος.

Τοιοῦτοτρόπως λυεῖται καὶ ἕνα ἄλλο σπουδαῖον ζήτημα ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διότι ἡ δῆλσις τοῦ φορολογουμένου, εἰς τὰς γνωστὰς περιπτώσεις τῆς ἀμέσου φορολογίας, θεωρεῖται πλέον νόμιμος τί-

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΣΤΑΔΙΟΥ 18

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΧ. 400.000.000

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

5 1/2 %

ΜΕΧΡΙ 100.000

τλος. Ένῳ ἀντιθέτως μέχρι σήμερα ὁ ταμίαις ὁ ἐνεργῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοιαύτης δηλώσεως μίαν εἰσπραξίν δὲν εἰσήγεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν τὸ ἀνάλογον ποσὸν ἀλλὰ κατεχώριζε τοῦτο εἰς τὸν ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ γενικὸν λογαριασμόν ὑπὸ τὸν τίτλον «Συμψηφισμοί», ὅπου καὶ παρέμενεν ἔκκρεμὲς μέχρις ὅτου ὁ οἶκ. ἔφορος ἤθελεν ἐκκαθαρίσει τὴν δήλωσιν τοῦ φορολογουμένου καὶ ἀποστέλλει εἰς τὸν ταμίαν τοὺς σχετικούς βεβαιωτικούς τίτλους. Τοιοῦτοτρόπως ὅμως, ἐνῳ κατὰ τὴν ἐν-αρξιν ἐκάστης χρήσεως εἰσπράττοντο διάφορα ποσά, δὲν εἰσῆρχοντο εἰς τὸν προϋπολογισμόν ἀλλὰ παρέμενον ἔκ-κρεμῇ καὶ παρατηρεῖτο ἀργότερον μία ἀθρόα εἰσπραξὶς δημοσίων ἐσόδων, δι-δουσα ἀφορμὴν εἰς ἀτόπους συγκρίσεις καὶ ὑπολογισμούς σχετικούς πρὸς τὴν χρονικὴν κατανομήν τῶν εἰσπράξεων τούτων, καίτοι κατ' οὐσίαν ἐπρόκειτο περὶ ἐσόδων πραγματοποιηθέντων προ-γενεστέρως.

Προκειμένου δὲ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶνε δίκαιον νὰ ἐξαρ-θῇ καὶ ἄλλη διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐσχάτως ψηφισθέντος νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ χρεῶν πληρωτέων εἰς δό-σεις αἱ ἐντὸς τῶν ἐπομένων τῆς χρήσε-ως τῆς βεβαιώσεως πληρωτέων δό-σεις ἀποτελοῦν ἔσοδον τοῦ προϋπολο-γισμοῦ τοῦ ἔτους τῆς πληρωμῆς τῶν.

Ἀντιθέτως μέχρι σήμεραν τὸ σύνολον τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ἔθεωρεῖτο ὡς ἔσοδον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ πρώτου ἔτους, τοιοῦτοτρόπος δὲ ἐδη-μιουργοῦντο διάφορα λογιστικὰ καθυ-στερήματα αὐξάνοντα τὸν ὄγκον τῶν πραγματικῶν τοιούτων.

Εἰς τὸ ἴδιον ἄρθρον τοῦ νέου νόμου καθιεροῦνται διάφοροι διατάξεις περὶ τμηματικῆς καταβολῆς τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον χρεῶν. Τοιοῦτοτρόπος, πλὴν τῆς γνωστῆς πληρωμῆς εἰς τέσσαρας δόσεις τῶν ἀμέσων φόρων, γίνονται δι-άφοροι εὐκολίαι διὰ τὴν τμηματικὴν καταβολὴν τοῦ φόρου κληρονομιῶν, ἀ-κόμα καὶ εἰς τὴν περιπτώσιν ἐκπρο-θέσμου δηλώσεως ἢ βεβαιώσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου δι' ἐπὶ πλέον ποσόν, περιορίζονται αἱ ἀπαράιτητοι ἐγγυή-σεις κλπ. Τέλος δὲ εἰσάγεται καὶ ἕνας ἐνδιαφέρων νεωτερισμὸς προκειμένου περὶ χρηματικῶν ποινῶν ἢ προστίμων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ὁ καθορι-σμός τμηματικῶν δόσεων ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπιβαλλόντων ποινικῶν ἢ διοικη-τικῶν δικαστηρίων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ περίφημον ζήτημα τῆς ἀποστολῆς ἐιδικῆς προσκλήσεως εἰς ἕκαστον φορολογούμενον, εἶνε γνω-στὸν ὅτι τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΥΛΣΤ' καθίστα ταύτην ὑποχρεωτικὴν, ἐπιβάλλ-λον συγχρόνως καὶ τὴν σύνταξιν ἐιδι-κοῦ ἐκάστοτε ἐπιδοτηρίου. Ἀλλὰ τὸ ση-μερινόν μας φορολογικὸν σύστημα καὶ ὁ πολλαπλασιασμός τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορολογουμένων καθιστοῦν ἀδύνατον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προστατευτικῆς ταύτης διὰ τὸν ὀφειλέτην διατάξεως, ἢ ὁποία ἄλλως τε μόνον ἀφορμὴν εἰς στρεψοδικίας καὶ δημιουργίαν λόγων ἀκυρότητος θὰ ἔδιδε. Διὰ τοῦτο ὁ νέ-ος νόμος, πλὴν τῆς γενικῆς προσκλή-σεως τῶν ὀφειλετῶν, ὀρίζει μὲν καὶ τὴν ἐιδικὴν τοιαύτην, ἀλλ' ἀνεῦ ὑποχρε-ωτικῆς κοινοποιήσεως καὶ συντάξεως

ἐπιδοτηρίου. Ἐξ ἄλλου ὅμως, ὁ ταμίαις ὑποχρεοῦται, ἐπὶ πειθαρχικῇ ποιῇ, νὰ ἀποστέλλῃ ταύτην, συγχρόνως δὲ καὶ νὰ τηρῇ ἴδιον βιβλίον ἐμφαίνον τὴν ἐκδοσὶν καὶ ἀποστολὴν τῶν ἀτομικῶν εἰδοποιήσεων. Λαμβάνονται δηλαδὴ ὅ-λαι αἱ δυνατὰ ἐγγυήσεις προστασίας τοῦ φορολογουμένου κατὰ τῶν αὐθαί-ρεσιν ἢ καὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀταξίας τοῦ ταμίου, συγχρόνως δὲ τονίζεται ἰδιαίτερος εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας τὴν εἰσπραξίν τῶν δημοσίων ἐσόδων ἡ ση-μασία τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἀποδίδει εἰς τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν τῶν ἀτομικῶν εἰδοποιήσεων.

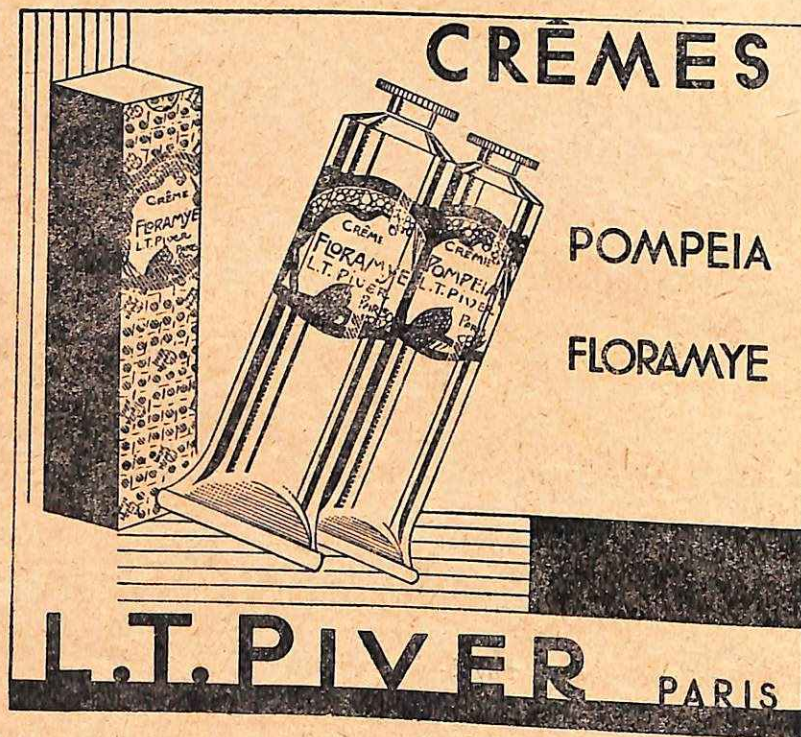
ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτὴς Καλαμών

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ἡ Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ὑδάτων προκηρύσσει μειοδοτικὸν δια-γωνισμόν δι' ἐνσφραγίστων προσφο-ρῶν διὰ τὴν προμήθειαν 16.000 χυτοσι-δηρῶν φρεατίων γνωμόνων.

Ὁ διαγωνισμός ἐνεργηθήσεται τὴν μεσημβρίαν τῆς 28ης Ἰουλίου 1930, ἡ-μέραν Δευτέραν, εἰς τὰ ἐν Ἀθῆναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀμερικῆς 2 (Μέγαρον Μετοχικοῦ Ταμείου) κεντρικὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας, ἐνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται ἀποτεινόμενοι νὰ λάβωσιν ἀντίγραφα τῶν σχετικῶν ὁρων.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΝΕΑ ΑΝ. ΕΛΛΗΝ. ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤ. ΝΑΟΥΣΣΗΣ

“ΕΡΙΑ,”

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΙΝΑ
ΣΕΡΖ, COATING, Κ. Α. Π.
ΚΛΙΝΟΣΚΕΠΑΣΜΑΤΑ
PURE LAINE

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΝ ΝΑΟΥΣΣΗ

Η ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΝΟΜΙΚΑΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ

Η ΕΝ Ἀγκύρᾳ ὑπογραφεῖσα τῇ 10ῃ Ἰουνίου ἐ. ἔ. Συμφωνία μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας εἶνε πλέον γε-γονὸς τετελεσμένον.

Ὁλοκληρωθεῖσα ἡ Συμφωνία αὕτη διὰ τῆς ἐκ μέρους τῶν δύο κρατῶν ἀ-ποδοχῆς τῆς γνωματεύσεως τῶν παρὰ τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν οὐδετέρων μελῶν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀδύνατον τῆς συμβατι-κῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀνταλλαξίμων ἐλληνικῶν καὶ μουσουλμανικῶν περι-ουσιῶν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν ἐκατέρωθεν ἀπαιτή-σεων ρυθμίσεως τοῦ ἐπιμάχου αὐτοῦ ζητήματος, ἀποτελεῖ ἕνα ἀληθὲς σταθ-μὸν εἰς τὴν μακράναια ἱστορίαν τῶν ἐλληνοτουρκικῶν σχέσεων, τερματίζου-σα μίαν περίοδον ἀνωμαλιῶν καὶ διε-νέξεων μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν καὶ δη-μιουργοῦσα ἕνα σημαντικὸν παράγον-τα εἰρήνης ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἡ ὑγιὲς καὶ ἐξέφρων ἐλληνικὴ κοινὴ γνώμη ἀπεδέ-χθη τὴν Συμφωνίαν, παρὰ τὰς οἰκονο-μικὰς θυσίας εἰς ἃς ὑποβάλλεται ἡ Ἑλλάς. Ἐάν ὑπῆρξεν διαμαρτυρία μερίδος τινὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ὁμογε-νῶν ἐκ Τουρκίας, αὗται δὲν εἶχον τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμφισβήτησεως τῆς ἀνάγ-κης τοῦ νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἡ κατάστασις τῶν ἐλληνοτουρκικῶν σχέσεων καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ μία τάξις πραγμάτων, ἀλλ' ἀπέβλεπον εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων τῶν δικαιούχων ὡς πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν πρὸς ἀποζημιω-σιν ἀπαιτήσεων τῶν, ἃς θεωροῦν θιγο-μένους ἐκ τῆς Συμφωνίας.

Ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Συμφωνίας ταύτης ἔχει σπουδαίας νομικὰς καὶ πραγματικὰς συνεπείας, εἰς τὴν ἐξέ-τασιν τῶν ὁποίων θ' ἀσχοληθῶμεν διὰ βραχέων.

Α'

Ἡ κυριώτερα νομικὴ συνέπεια ἦν συνεπάγεται ἡ νέα συμφωνία εἶνε ἡ με-ταβολὴ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 9, 10, 13, 14 τῆς περὶ ἀνταλλαγῆς Συμ-βάσεως, ἥτοι τῶν ἀφορῶσιν τὴν ἐκκα-θάρισιν τῶν εἰς τὰ δύο κράτη ἐγκατα-λειφθεισῶν περιουσιῶν, ὡς καὶ τὸν τρό-πον καὶ τὰ ὅρια τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀνταλλαγέντων δικαιούχων.

Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν, αἱ μὲν τῶν ἄρθρων 9, 10 καὶ 13 αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν περιουσιῶν κατ-αργοῦνται τελείως, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 ἡ ἀφορῶσα τὸν τρόπον καὶ τὰ ὅρια τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ ἀν-ταλλαγῆς δικαιούχων τροποποιεῖται βασικῶς.

Ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 14 ἐγ-κεῖται εἰς τοῦτο, ὅτι τοῦ λοιποῦ τὸ πρὸς ἀποζημιώσιν δικαίωμα τῶν ἀν-ταλλαξίμων ἐκατέρου τῶν δύο κρατῶν περιορίζεται μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τῆς ἐν τῷ κράτει εἰς ὃ μετέβησαν ἐγκατα-λειφθείσης ἀνταλλαξίμου περιουσίας, χωρὶς νὰ ὑφίσταται πλέον ἀξίωσις ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ἥτις ἐνδεχομένως ἤθελε

προκύψει ὑπὲρ τοῦ κράτους αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν περιουσιῶν καὶ ἥτις διαφορὰ ἡσφάλιζε τὴν εἰς ἀκέραι-ον ἀποζημιώσιν τῶν.

Ὡστε, κατὰ τὴν γνώμην ἣν ὑποστη-ρίζομεν, ἐκ τῆς νέας μετὰ τῆς Τουρκί-ας Συμφωνίας δὲν ἔχομεν κα-τ' ἀργῆσιν τοῦ πρὸς ἀ-ποζημιώσιν δικαιώμα-τος τῶν ἀνταλλαξίμων ἀλλ' ἁ μόνον περιορι-σμὸν τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ὑφισταμένου ἐκ τῆς περὶ Ἀνταλλαγῆς Συμβάσεως τῆς 30 Ἰανουαρίου 1923.

Συγχρόνως ὅμως, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι τὰ δύο συμβαλλόμενα κράτη, κατόπιν τῆς νέας Συμφωνίας κατέστησαν κύρια τῆς ἐπὶ τῷ ἐδάφους τῶν ἐγκαταλειφθείσης περιουσίας, ἡ νομικὴ θέσις αὐτῶν ἔναντι τῶν ὁμογενῶν τῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων κατέστη ὡς ἡ θέσις τοῦ πρωτοφει-λ ἐ τοῦ σ α φ ο ὦ ὲ ἔ ν ο χ ι-κ ῆς ὑ π ο χ ρ ε ὡ σ ε ω ς ἔ ν α ν-τ ι τοῦ π ι σ τ ὡ τ ο ὦ, καὶ οὐχί, ὡς πρότερον, τὸ ἀπλοῦ διοικητοῦ ἀλ-λοτρίας περιουσίας μέχρι πληρώσεως τῶν ὁρων οὓς προέβλεπε τὸ ἄρθρον 14 τῆς περὶ ἀνταλλαγῆς Συμβάσεως.

Τοῦ λοιποῦ τὰ δύο κράτη ἀναλαμβάν-ουν ἔναντι τῶν ὁμογενῶν τῶν δικαί-ούχων σαφῶς νομικὴν ὑποχρέωσιν, ὅ-πως:

α) Ἐξασφαλίσουν ὑπὲρ αὐτῶν ἀ-κ ε ρ α ἱ ἄ ν τ ῆ ν ἀ ξ ἱ ἄ ν τ ῆς ἐν τῷ ἐδάφει τῶν ἐγκαταλειφθείσης ἀνταλλαξίμου περιουσίας, ἥτις ὑφίστα-το κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ἀνταλλαγῆς Συμβάσεως.

β) Ἐξακριβώσουν, κατὰ τρόπον ὃν ἤθελε καθορίσει ἐσωτερικὸς νόμος, τὸ ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν τῶν ἐγκαταλειφθῆν περιουσιακὸν δικαίωμα ἐν τῷ κράτει ἐξ οὗ οἱ ἀνεχώρησαν.

γ) Καταμερίσουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐν τῷ ἐδάφει τῶν ἀνταλλαξίμου περιου-σίας μεταξὺ τῶν δικαιούχων κατ' ἀνα-λογίαν τοῦ δικαιώματος ἐκάστου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰδικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐνδείκνυται ἡ ἀμεσος προσαρμογὴ τῆς ἐσωτερικῆς νομοθε-σίας πρὸς τὴν νέαν ταύτην νομικὴν μορφήν, ἣν ἐμφανίζει τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων ἀνταλ-λαξίμων.

Καθ' ἡμᾶς, αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ψηφίσματος τῆς 3 Ἀπρι-λίου 1925 δέον νὰ τροποποιηθοῦν, καθο-ριζομένου ὅτι, τὸ πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν ἐξ ἀνταλλαγῆς δικαιούχων δικαί-ωμα δὲν θέλει ὑπερβῇ τὴν ἀξίαν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀνταλλαξίμου περιουσίας, κα-ταμεριζομένη κατ' ἀναλογίαν τοῦ δι-καϊώματος ἐκάστου αὐτῶν.

Ποία εἶνε ἡ ἀξία αὕτη; Ἐπὶ τοῦ ζη-τήματος αὐτοῦ ἡ νέα Συμφωνία δὲν ἀ-φήνει καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι διδὲν δικαίωμα εἰς τὸν ἐσωτερικὸν νομοθέ-την νὰ τὴν καθορίσῃ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, ἀποκλειομένης οἰαοδῆ-

ποτε ἀναμείξεως τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῇ ἐκτίμησιν ταύτῃ καὶ μὴ ἐχούσης πλέον ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως περὶ ἀποτιμῆσεως τῶσον τῆς περιουσίας ταύτης ὅσον καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀνταλλαξίμων εἰς χρυσὰς λίρας Τουρ-κίας, ἀλλ' εἰς τὸ ἐν τῷ Κράτει ἱσθὺον νόμισμα. Συνέπεται ὅμως, καθ' ἡμᾶς, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους ὅπως μὴ ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας ἣν ἄφησαν οἱ ἀπελθόντες τοῦ ἐδάφους τοῦ ἀνταλλαξίμου καὶ ὅπως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐξ ἐφαρμογῆς νόμων ἡ μέτρων γενικῆς ὠφελείας ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ πράξῃ τοῦτο ἐπὶ ὀρισμένων περιου-σιακῶν στοιχείων, ἀναλάβῃ τὸ βάρος τῆς ἐκ τῆς μειώσεως διαφορᾶς.

Ἀναμφισβήτητον τυγχάνει, ὅτι ἀμε-σος νομικὴ συνέπεια τῶν ὡς ἀνω ἀρ-χῶν εἶνε καὶ τὸ ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἀν-ταλλαξίμοι δικαιούχοι ἀστέοι τε καὶ ἀγρόται ἔχουν κοινὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἀξίας ἣν θέλει ἀποφέρει ἡ ρευστο-ποίησις τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀνταλλαξίμου περιουσίας καὶ ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δι-καϊούχων ἐν γένει διανομὴ τῆς ἀξίας ταύτης πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ ἴσης βάσεως καὶ κατ' ἀκριβὴ ἀναλογίαν τοῦ δικαίω-ματος ἐκάστου.

Ἡ ἀρχὴ ὅμως αὕτη θεωρητικὴν μό-νον ἀξίαν ἔχει, καθ' ὅσον ἐν Ἑλλάδι ἐδημιουργήθῃ μία πραγματικὴ κατά-στασις ἐν τῷ ζητήματι τῆς κατανομῆς τῆς ἀνταλλαξίμου περιουσίας μεταξὺ τῶν ἀγροτῶν δικαιούχων καὶ τῶν ἀστών τοιούτων ἥτις κατ' οὐδέναν τρό-πον εἶνε δυνατόν νὰ μεταβληθῇ.

Τούτου δοθέντος, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπόκειται νὰ καταβάλλῃ κάθε προσπά-θειαν ὅπως καταστήσῃ ὅσα τὸ δυνα-τὸν περισσότερον ἴσην τὴν ἀναλογίαν μεταξὺ τοῦ μέσου ὁρου τοῦ ποσοστοῦ ἀποζημιώσεως τῶν ἀστών δικαιούχων πρὸς τὸν μέσον ὁρον τοῦ ποσοστοῦ ἀ-ποζημιώσεως τῶν ἀγροτῶν τοιούτων, ἂν καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι μικρὰ διαφορὰ ὑπάρχει ἐν τῇ πραγμα-τικότητι καὶ σημερινὴν ἀκόμη μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ποσοστῶν, παρὰ τὴν ἀν-τίθετον ἀποφιν ἣν ὑποστηρίζει μερὶς τῶν ἀστών δικαιούχων.

Β'

Ἀπαραίτητον ἐπίσης κρίνομεν τὴν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἀγρυπνὸν καὶ ἐνεργὸν παρακολούθησιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς ὁσφ τὸ δυνατόν καλλιτέρας ρευσ-τοποιήσεως τῆς εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τρά-πεζαν παραδοθείσης ἀνταλλαξίμου πε-ριουσίας, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀποδόσῃ ἡ ρευστοποίησις αὕτη τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν ἀξίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἐκ-τίμησεως τῆς ἀξίας τῆς εἰς τοὺς ἀγρό-τας ἀνταλλαξίμους δικαιούχους δοθεί-σης κατὰ κλήρον ἀγροτικῆς ἀνταλλα-ξίμου περιουσίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐκτίμησις αὕτη νὰ καταστή ὅσα τὸ δυ-νατὸν δικαιότερα καὶ ἀνάλογος πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ κλήρου.

Εἰδικῶς διὰ τὴν παραδοθείσαν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ περιουσίαν φρονού-μεν, ὅτι ἐνδείκνυται ἡ ἀναθεώρησις τῆς ἐκτίμησεως αὐτῆς διεξαγομένη τῇ ἐναργεστέρᾳ συμμετοχῇ ἀντιπροσώπων τοῦ δικαιούχου προσφυγικοῦ κόμμου, εἰς τρόπον ὥστε τὸ σύνολον τῆς ἐκτιμή-σεως τῆς περιουσίας αὐτῆς νὰ ἐγγίση τὴν πραγματικὴν τῆς ἀξίας, εἰς ἣν πρέ-πει νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὅπως ἡ

περιουσία αυτή εκποιήθη, αδιακρίτως της ιδιότητας του αγοραστή.

Ταυτοχρόνως παρίσταται η ανάγκη αίς υπολογισθόν και εκκαθαρισθόν αι ύποχρεώσεις του Κράτους έναντι των δικαιούχων ανταλλαξίμων δια την μείωσιν ήν τοῦτο επέφερεν εις την ανταλλάξιμον περιουσίαν από τοῦ 1923 και ἐντέθεν, λόγω ἀπαλλοτριώσεων, ἄς ἐνήργησεν ἐπὶ τῆς ανταλλάξιμου περιουσίας, ὡς καὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῆς διὰ κρατικούς σκοποὺς ἢ διὰ σκοποὺς κοινῆς ὠφελείας ἢ ἐξ οἰοῦδῃ ποτε ἄλλου λόγου.

Δὲν παραλείπομεν νὰ τονώσωμεν, ὅτι τὸ Κράτος δικαιούται ἀναμφισβητήτως καὶ ἐν τῇ πλήρει νομικῇ ἐννοίᾳ τοῦ πράγματος νὰ συμψηφίσῃ πρὸς τὴν μέλλουσαν νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ὡς ἂν αἰτίας ὑποχρέωσιν τοῦ τοῦλάχιστον τὰ ἐκ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ πληρωθέντα ὡς καὶ τὰ μέλλοντα νὰ πληρωθῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τοκομεριδίου τῶν ἐκδοθεισῶν διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ανταλλαξίμων ὁμολογιῶν, προβλέποντες ὅμως ἀσφαλῶς ποῖται θὰ εἶνε αἱ μελλοντικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν δικαιούχων ἑναντι τοῦ Κράτους, εὐρίσκωμεν ἐπιβεβλημένην τὴν ἐκτίμησιν τῆς ὑποχρέωσης ταύτης τοῦ Κράτους, ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐξίσωσιν τῶν λογαριασμῶν καὶ τὴν ἐκμηδένισιν μιᾶς ἐπὶ πλέον ἀπαιτήσεως τῶν προσφύγων κατὰ τοῦ Κράτους.

Γ'

Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξακριβώσεως καὶ τοῦ ὁριστικοῦ καθορισμοῦ τοῦ πρὸς ἀποζημιώσιν δικαιώματος τῶν ανταλλαξίμων. Δοθέντος ὅτι ἡ ἐκτίμησις αὐτῇ ἐγένετο ἤδη ἀπὸ καιροῦ ὑπὸ μορφήν προσωρινὴν καὶ κατὰ τρόπον ἐλαττωματικὸν — ὡς εἶνε παγκοίνως γνωστὸν, — προκύπτει ζήτημα ἀναθεωρήσεως τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξητάσθῃ διὰ μακρὸν εἰς προγενέστερα φύλλα τῆς «Εργασίας» ὑπὸ ἐδικοῦ συνεργάτου τῆς καὶ δὴ καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποφασισθῇ ὁ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἀμοιβαῖος συμψηφισμὸς τῶν ανταλλαξίμων περιουσιῶν.

Ἐν τούτοις, καὶ κατόπιν τῆς νέας Συμφωνίας, ἀκόμη περισσότερον ἐπιβεβλημένη τυγχάνει ἡ ἀναθεώρησις τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων τῶν ανταλλαξίμων περιουσιῶν, κυρίως δὲ διὰ δύο λόγους:

α) Διότι ἐφ' ὅσον τὸ πρὸς ἀποζημιώσιν δικαίωμα τῶν ανταλλαξίμων προσέλαβε διὰ τῆς νεαρᾶς Συμφωνίας σαφὴ καὶ θετικὴν νομικὴν μορφήν, στρέφεται δὲ κατ' αὐτοῦ τοῦ Κράτους ὡς πρωτοφειλέτου, δέον νὰ διαπιστωθῇ πλέον κατὰ τρόπον ἐπίσης σαφὴ καὶ ὁριστικὸν ποῖον εἶνε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ καὶ μέχρι τίνος ὅριον ἐξικνεῖται καὶ ἐν τῷ συνόλῳ καὶ εἰς τὰ κατ' ἴδιαν αὐτοῦ μέρη.

Ἰσὺς ἀντιτεῖ τις: Ποῖαν πραγματικὴν ὠφέλειαν θ' ἀπεκομίζαμεν ἐκ μιᾶς ἀναθεωρήσεως τῶν ἐκτιμήσεων, ἐφ' ὅσον παρ' ὀλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας ἀνεγνωρίσθη, ὅτι οὐδεμία ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους ὀφίσταται πρὸς ὀλοκληρωτικὴν ἀποζημιώσιν τῶν προσφύγων;

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ μὴ συμφωνήσωμεν πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην. Ὅχι μόνον διότι ἡ ρευστοποιήσις τῆς ανταλλαξίμου περιουσίας δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη καὶ συνεπὲς εἶνε δυσχερὲς νὰ προεῖπῃ τις μετ' ἀκριβείας πόσον αὐτὴ θ' ἀποδῶσῃ, ὅχι μόνον διότι τὸ Κράτος ἐνδεχομένως θὰ θελήσῃ μετὰ τινα ἔτη, ἂν τὰ οἰκονομικά του τὸ ἐπιτρέψουν, νὰ συμπληρώσῃ ἐν τινι μέτρῳ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ανταλλαξίμων, ἀλλὰ κυρίως διότι, γνωρίζοντας καλῶς τὴν ἐμφιλοχρησάσαν ἀφάνταστον ὑπερβολικότητα, εἰς τὰς ἐκτιμήσεις ἰδίᾳ τῶν μεγάλων περιουσιῶν, πιστευόμεν ἀδιστάκτως, ὅτι ἂν τὸ Κράτος δυνήθῃ νὰ ἐπιτύχῃ μίαν πραγματικὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐκτιμήσεων ἐνεργουμένην ἐπὶ τῶν βάσεων ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐνηργεῖτο καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς Μ. Ἐπιτροπῆς ἐκτίμησις τῶν περιουσιῶν, ἥτοι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σημερινῆς τιμῆς τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐλληνικῶν περιουσιῶν, θ' ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ πραγματικὴ ἀξία τῆς περιουσίας τῶν ανταλλαξίμων πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐγγίξῃ τὸν τερατώδη ἀριθμὸν τῶν 86 δισεκατομμυρίων δραχμῶν (263 ἑκατομμυρίων χρ. λιρῶν Τουρκίας) ὃν ἀπέφερεν ἡ ἐν ἔτει 1925 — 1926 ἐσωτερικὴ προσωρινὴ ἐκτίμησις γενομένη κατὰ τρόπον σκανδαλώδη, ἀδικὸν καὶ ἀντιεπιστημονικόν.

Τὴν λύσιν ταύτην κρίνομεν περισσότερον ἀποτελεσματικὴν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλως ἀξίαν πάσης τιμῆς καὶ ἐπαίνου ὁμοφωνίαν τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν ἐν τῷ ζητήματι τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποζημιώσεως τῶν προσφύγων.

Ἄλλ' ἔτι περισσότερον ἐνδείκνυνται ἡ ἀναθεώρησις ἀπὸ στοιχειώδεις καὶ ὁριστικὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ανταλλαξίμων κατέστη δῆλον καὶ σταθερόν, ἐνδείκνυνται ὅπως ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιωθῶν πάντες κατ' ἀναλογίαν τοῦ πραγματικοῦ τῶν δικαιώματος καὶ ὅχι νὰ εὐεργετηθῶν οἱ ἐπιτήδειοι οἱ ἐπιτυχόντες ὑπὲρ αὐτῶν τὴν ἀναγνώρισιν ἀφάστως ὑπερβολικῶν περιουσιῶν.

Ἀναγνωρίζομεν τὸ δυσχερὲς τῆς ἀναθεωρήσεως. Ὑπολογίζομεν, ὅτι αὕτη θὰ διαρκέσῃ περὶ τὰ δύο ἔτη καὶ θ' ἀπαιτήσῃ δαπάνην τεσσάρων περὶ τοῦ ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ὅμως ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ ἀναθεώρησις θὰ καταλήξῃ εἰς θετικὰ ἀποτελέσματα, ἔχοντας ὑπ' ὄψει, ὅτι κατόπιν τῆς νέας συμφωνίας δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν πολυτίμους πληροφορίες ἀπὸ τὸ ἐν Κων) πόλει Κτηματολόγιον ὡς πρὸς τὸ ὑπαρκτόν, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν ἀξίαν ὠρισμένων μεγάλων περιουσιῶν, ἄς πληροφορίας ἡ Τουρκία δὲν ἔχει κανένα λόγον πλέον νὰ μᾶς ἀρνήθῃ.

Τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐκτιμήσεων περιορίζομεν εἰς μόνας τὰς πρωτοβαθμίας ἐκτιμηθείσας περιουσίας διὰ ποσὸν ἐν συνόλῳ ἂν τῶν 3.000 λιρῶν. Τοιούτοτρόπως δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναθεωρηθησομένων ἀποφάσεων θὰ περιορισθῇ σημαντικῶς. Διὰ τὰς περιουσίας τὰς κάτω τῶν 3.000 λιρῶν προτείνωμεν ἀναθεώρησιν τῶν ἥδη ἐπιβληθεισῶν ὁμαδικῶν περιουσιῶν κατὰ κοινότητα, ἐνεργουμένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῇ Μ. Ἐπιτροπῇ κτηματικῶν συντελεστῶν καὶ

κατὰ τρόπον περισσότερον ἐπιστημονικόν.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀναθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν θὰ εἶνε ὁριστικαὶ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν θὰ συνταγῇ γενικὸν ἀλφαριθμητικὸν μητρώον τῶν δικαιούχων, εἰς ὃ θ' ἀναγραφῇ τὸ πραγματικὸν δικαίωμα ἐκάστου ὡς καὶ τὸ ληφθὲν ποσοστὸν ἀποζημιώσεως.

Δὲν διατάζομεν δὲ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι, ἀναλόγως τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν θὰ δώσῃ ἡ ἀναθεώρησις τῶν ἐκτιμήσεων, ἐνδείκνυνται ἡ ἀναζητήσις τῶν ἐπὶ πλέον εἰσπραχθέντων ποσῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων δικαιούχων καὶ ἰδίᾳ ἐφ' ὅσον ἡ διαφορά μεταξὺ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἀποζημιώσεως καὶ ἐκείνου εἰς ὃ πράγματι δικαιούται ἦθελεν ὑπερβαίνει ὁρισμένον ὅριον.

Δ'

Μία εἰσέτι ὑποχρέωσις ἥτις θεωροῦμεν ὅτι θετικῶς δημιουργεῖται διὰ τὸ Κράτος κατόπιν τῆς νέας Συμφωνίας, εἶνε καὶ ἡ πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν μηδὲν μέχρι σήμερον ἀποζημιωθέντων δικαιούχων. Αἱ κυριώτεροι κατηγορίαι αὐτῶν εἶνε αἱ ἑξῆς:

1) Οἱ ἐμπροσθέντες ὑποβαλόντες τὰς αἰτήσεις τῶν καὶ μὴν ἐκδικασθέντες ἀλλὰ καὶ μὴ εἰσπράξαντες ἐξ οἰοῦδῃ ποτε λόγου ἀποζημιώσιν τινα.

2) Οἱ μετὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1925 (τελευταίαν ἡμέραν τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς ἀποζημιώσιν) κριθέντες ὡς ἀνταλλάξιμοι ὁμογενεῖς ἐκ Κων) πόλεως ἰδίᾳ.

3. Τὰ ἀνταλλάξιμα ὄρφανά.

4) Μικρὸς ἀριθμὸς ἐκπροσθέντων δηλωσάντων, ἰδίως αἱ χήραι καὶ οἱ ἐξ ἀρχμαλῶσας ἐπανελθόντες.

Ὑπὲρ τῶν δικαιούχων αὐτῶν οἵτινες ἔχουν ὅλον τὸ δικαίον τοῦ κόσμου ν' ἀπαιτήσουν τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν ἀποζημιώσιν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ ὅτι δὲν ἐπαρκοῦν αἱ ἐκδοθεῖσαι ὁμολογίαι, ὑπὲρ αὐτῶν, λέγομεν, ὅτι ἐνδείκνυνται νὰ διαφυλαχθῇ ὁλόκληρον τὸ ἀδιδάχτεον ὑπόλοιπον τῶν ὁμολογιῶν τοῦ συμπληρωματικοῦ Μητρώου 2) 1) 2) δισεκατομ. καὶ νὰ ἀνασταλῇ πᾶσα καταχώρησις εἰς τὸ ὑπὸ καταρτισμὸν β' φύλλον τοῦ Συμπληρωματικοῦ Μητρώου τῶν ὁμοσθέντων ἀποζημιωθέντων δικαιούχων ἐκ καταχωρήσεως εἰς προγενεστέρως πληρωθέντα μητρώα.

Πρῶτον πρέπει νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἐκδοθεισῶν ὁμολογιῶν πάντες οἱ δικαιούχοι καὶ κατόπιν νὰ γίνῃ σκέψις, ἀναλόγως τοῦ τυχόν ὑπάρχοντος πλεονάσματος, περὶ συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως τῶν πληρωθέντων ἤδη δικαιούχων.

Ε'

Ὅσα ἐξεθέσαμεν ὡς ἂν ὠντέρω διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ανταλλαξίμων ὁμογενῶν δικαιούχων, ἔχουν σχεδὸν ἀνάλογον τὴν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς Ἑλληνας ὑπηκόους καὶ τοὺς ὁμογενεῖς δικαιούχους τῆς 9ης δηλώσεως τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 5 καὶ 8 τῆς Συμφωνίας.

Ἡ νομικὴ θέσις τοῦ Κράτους ἑναντι αὐτῶν εἶνε ὅσα καὶ ἑναντι τῶν ανταλλαξίμων. Ἡ ἀποζημιώσις αὐτῶν δέον νὰ ὀλοκληρωθῇ διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τῆς ἐγκαταλειφθείσης κινή-

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

τῆς αὐτῶν περιουσίας, ἀλλ' ἡ ἀποζημιώσις τῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς ἀξίας τῶν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους περιερχομένων περιουσιῶν τῶν Τούρκων ὑπηκόων καὶ τῶν Μουσουλμάνων δικαιούχων τῆς 9ης δηλώσεως.

Τέλος διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκ Κων) πόλεως φυγάδων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἀρθρον 28 τῆς Συμφωνίας καὶ περὶ ὧν προνοεῖ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ κυρώσαντος τὴν Συμφωνίαν τῆς Ἀγκύρας νόμου, ἐνδείκνυνται ἡ ἀναζητήσις τοῦ διὰ τὴν ἀποζημιώσιν αὐτῶν ἀπαιτουμένου νομοθετικοῦ μέτρου, διότι ἀναμφισβητήτως πρόκειται περὶ δεινοπαθοῦς τάξεως ἐγκρίτων ὁμογενῶν ἀπολεσάντων τὰ πάντα ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐθνικοῦ τῶν φρονήματος καὶ τῶν ἐθνικῶν τῶν ἀγώνων καὶ ὑπὲρ ὧν οὐδεμία μέχρι σήμερον ἐλήφθη πρόνοια ὑπὸ τοῦ Κράτους.

ΣΤ'

Κλείοντες τὴν παρούσαν ἐπισκόπησιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως εἰς τὸ ζήτημα τῶν προσφυγικῶν ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας Συμφωνίας, κρίνομεν σκόπιμον νὰ υποστηρίξωμεν, ὅτι θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένην τὴν ὑπὸ ἐνιαίαν διεύθυνσιν συγκέντρωσιν πασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες σχεῖν ἔχουν πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συναφθείσης Συμφωνίας καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰς ἐξ αὐτῆς πηγάζουσας ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν δικαιούχων τῶν διαφόρων κατηγοριῶν.

Ἡ διασπορά αὐτῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποζημιώσεως εἰς διαφόρους κρατικούς οργανισμοὺς δὲν ἔχει πλέον αἰτιολογίαν κατόπιν τῆς δημιουργίας μιᾶς καὶ μόνης καταστατικῆς πράξεως — τῆς Συμφωνίας — ρυθμιζούσης διὰ γενικῶν κανόνων τὸ ὅλον ζήτημα τῆς ἐκκαθάρσεως τῶν περιουσιακῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐκ Τουρκίας ὁμογενῶν.

Μία συγκέντρωσις καὶ ἀναδιοργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀπλουστεύσεως τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας τῶν καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν υπηρετούντων σήμερον παρ' αὐταῖς ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων παρίσταται ὡς ἐνδεδειγμένη. Ἄρτιος πυρὴν τῆς συγκέντρώσεως αὐτῆς εἶνε ἀναμφισβητήτως ἡ ὑπὸ εὐδόκιμον διεύθυνσιν λειτουργοῦσα Δ)σις Ἀνταλλαγῆς, ἥτις δέον νὰ μετονομασθῇ εἰς ὑπηρεσίαν ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ Τουρκίας ὁμογενῶν δικαιούχων.

Οὕτω μόνον θ' ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους τὸ ζήτημα τῆς ἀπὸ ἐσωτερικοῦ δικαίου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ὑπογραφείσης Συμφωνίας. Ἐκ τῆς ἐνιαίας δὲ καὶ ἐπὶ σαφούς κατευθύνσεως ἐρειδόμενης ἀντιμετώπισεως τοῦ ζητήματος ἀναμένομεν τὴν καλὴν αὐτοῦ λύσιν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ὅχι μόνον τὰ συμφέροντα τῶν δικαιούχων ἀλλὰ καὶ τὰ γενικά συμφέροντα τοῦ Κράτους τὰ μέγιστα θέλουν ικανοποιηθῇ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ζημίας ἄς ἰδίᾳ τὰ τελευταῖα ταῦτα ὑπέστησαν ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε διαχειρίσεως τοῦ σπουδαιωτάτου αὐτοῦ ζητήματος.

MTP.

ΜΕΤΑ τὴν μακρὰν σειράν διαπραγματεύσεων, διασκέψεων, συνθηκῶν καὶ συμφωνιών ποῦ ἠκολούθησε τὴν διασάλευσιν τῆς διεθνούς τάξεως πραγμάτων τὴν ἐπελθοῦσαν ἀπὸ τῶν παγκόσμιων κλονισμῶν, τὰ κράτη ἐπέδοθησαν εἰς τὴν ἀνοργάνωσιν τῶν ἐσωτερικῶν τῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὰ μᾶλλον εὐνομούμενα ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν χαλαρώσεις. Συγχρόνως πληθώρα νέων μεταπολεμικῶν συνθηκῶν ἐδημιουργήθη χρήζουσα ἀντιμετώπισεως δι' ἀντιστοίχων νομοθετημάτων καὶ μέτρων. Ὅσα βεβαίως ἐκ τῶν κρατῶν εἶχον διοικητικὴν ὀργανωμένην, ἄρτιαν, συγχρονισμένην πρὸς τὰς προπολεμικάς ἀνάγκας καὶ λειτουργοῦσαν ἀνελλιπῶς, ἐπανεῦρον εὐχερέστερον τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἰσορροπίαν. Ἀλλὰ πρὸς παγίωσιν τῆς ἐννομοῦ τάξεως προέβησαν εἰς ἐναλλαγὰς πολιτευμάτων αἱ παλαιαὶ δημοκρατίαι ἠναγκάσθησαν ν' ἀποτινάξουν τὴν σκωρίαν τῶν λειτουργιῶν τῶν, ἀλλ' ἀνεζήτησαν τὴν διατήρησιν τῆς κρατικῆς ἐννοίας εἰς ἀγνώστους μέχρις ὧρας καὶ οὐτοπιστικούς θεσμούς, κλειδωμένα εἰσέτι ὑπὸ σφοδροῦ ἐσωτερικοῦ σάλου· ἄλλα τέλος, τὰ νεώτερα, κατενόησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως συστήματος διοικήσεως καὶ καταγίνονται εἰς τὸ νὰ δημιουργήσουν τοιοῦτον διὰ πρώτην φοράν, κατ' ἀνάγκην συγχρονισμὸν μὲ τὰς μεταπολεμικάς ἀρχάς, ἀπαιτήσεις καὶ ἀξιώσεις. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν κατηγορίαν κρατῶν ἀνῆκει καὶ ἡ Ἑλλάς, διὰ τὴν ὁποῖαν ἀνεπιφυλάκτως δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς καὶ ἐντέθεν, πλην τῆς περιόδου 1913 — 1915, διήλθεν ἑκατονταετίαν ἀποπειρῶν ἀσυστηματοποίητου διοικήσεως, καθ' ἣν αἱ ἐμπειρικαὶ προσπάθειαι καλοδιοικήσεως ἐξηρήθησαν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν πωμψὴν τοῦ κυβερνῶντος. Εἶνε δὲ ἀξίωμα, ὁτινὸς ἡ ἀποδοχὴ ἐπιβάλλεται, ὅτι ἡ ὁμαλὴ διοίκησις ἐν εὐνομούμενῳ κράτει δὲν πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κυβερνητικῆς ἐπιμονῆς καὶ μόνον. Μία κυβέρνησις δίδει διὰ τῆς νομοθεσίας τῆς ἑνᾶ σύστημα διοικητικόν, διὰ τῶν καταλλήλων ἢ μὴ προσώπων τῶν προϊστάμενων τῆς διοικήσεως ἐπιτυγχάνεται ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν νόμων, ναί, ἀλλὰ τὸ κυβερνᾶν, ἥτοι τὸ χειρίζεσθαι ἐν σύνολον διοικητικῶν ἀρμοδιοτήτων πάσης φύσεως, δὲν συνεπάγεται τὴν ὑποκατάστασιν ἐνὸς ἐκάστου ὀργάνου διοικήσεως. Ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ συστήματος, ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἐφαρμοστῶν, ὁ τόνος τῆς διοικήσεως εἶνε ἔργον κυβερνητικόν, ἀλλὰ πλαδάρᾳ ἢ δραστηρίᾳ, ἡ διοίκησις ἀποτελεῖ ἑνα μηχανισμόν ὅστις πρέπει νὰ λειτουργῇ ὡς ἑαυτοῦ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Κράτος. Εἰς τὰ κράτη τὰ διεπόμενα ὑπὸ πολιτεύματος κοινοβουλευτικοῦ, ἡ ἀριτιότης τῆς διοικήσεως ἐπιτυγχάνεται δυσχερέστερον, καθόσον οἱ λαϊκοὶ ἐκπρόσωποι, οἵτινες διὰ τῆς Βουλῆς δίδουν τοὺς νόμους τῆς ἐπικρατείας, εἶνε συγχρόνως καὶ οἱ προστάται τῶν ἀτομικῶν καὶ ὁμαδικῶν συμφερόντων ἄτινα συγκροτοῦνται πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῶν παρεχόμενην νομοθεσίαν. Ἐξαίρετον παράδειγμα λειτουργίας

διοικητικῆς μηχανῆς μᾶς δίδει ἡ Γερμανία, ἡ μεγάλῃ ἡττημένη τῆς παγκοσμίου συγκρούσεως. Παρὰ τὴν ἥτταν, παρὰ τὰς στερήσεις, παρὰ τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν ἥτις ἐξερράγη πρὸς τῆς ἀνακαυχῆς ἀκόμῃ, αἱ αὐτοκρατορικαὶ κυβερνήσεις τοῦ παρελθόντος αἱ ἰδρύσασαι τὸν σιδηροῦν ἐσωτερικῶς γερμανικὸν ὁργανισμόν, δικαίως θὰ σεμνύνωνται βλέπουσαι τὸ ἔργον τῶν διατηρούμενων καὶ λειτουργούντων τὴν ἐντέλειαν, καὶ ὑπὸ τὰς πλέον δημοκρατικὰς καὶ σοσιαλιστικὰς ἀκόμῃ μεθόδους. Ἡ καλὴ διοικητικὴ ἀνάγκη ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει εἰς εὐνομίαν καὶ σεβασμὸν τῶν κειμένων διατάξεων, ἐφ' ὃ καὶ οὐδόλως ἐνυπάρχει τοιαύτη εἰς τὸ μᾶλλον συγκεντρωτικὸν καὶ αὐταρχικὸν τῶν συγχρόνων πολιτευμάτων, τὸ σοβιετικόν. Ἡ Ρωσικὴ ἐσωτερικὴ παραλυσία τῆς Ρωσσίας διετηρήθη ἀκεραία ἐάν δὲν ἐνετάθη ὑπὸ τὴν δικτατορίαν τῶν Σοβιέτ, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν τρανότεραν ἀπόδειξιν τοῦ ἐν τινι μέτρῳ ἀσχετοῦ τῆς ἰσχυρᾶς κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦ συστήματος ἐπιτυχοῦς ἐσωτερικῆς διοικήσεως.

Διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ παράτασις τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἀνωμαλιῶν, ἡ σύμπτωσις τῶν ιδιοτήτων τοῦ νικητοῦ καὶ τοῦ ἡττημένου, ἐφ' ἐνὸς μὲν συνεχρόνισαν τὴν περίοδον τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς προσπαθείας τῶν κυβερνήσεων, ἐφ' ἐτέρου δὲ τὰς ἤγαγον πρὸς τῆς ἀνάγκης νὰ προικοδοτήσουν τὸν τόπον μας μετὰ πλῆρες σύστημα διοικητικόν. Καὶ ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ διοικήσεως, ναί μὲν συνήθως ἀποβλέπομεν εἰς τὴν στενὴν αὐτῆς ἐννοίαν καὶ εἰς τὰς διοικητικὰς λειτουργίας τὰς ἐξαρτωμένας ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἐν τῷ παρόντι εἰδικώτερον ἐξετάζομεν. Ἀλλ' ὁ διοικητικὸς ὁργανισμὸς δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ μονομερῶς εἶνε ἀλληλένδετοι αἱ ὑπηρεσίαι, ἀλληλοσυνδέονται καὶ διεισδύουσιν ἀλλήλας αἱ ἀρμοδιότητες. Ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἀποκεντρώσωμεν ἡ ἀποσυγκεντρώσωμεν, αἱ ὑπηρεσίαι ἀποτελοῦν δίκτυον ἀνάλογον πρὸς τὸ τοῦ κυκλοφοριακοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ, ὅπου αἱ διοικητικαὶ ἀλληλοσυμπληροῦνται καὶ συνέχονται, ἔστω καὶ ἂν ἐξυπηρετοῦν εἰδικώτερον τὸ ἐν ἡ τὸ ἄλλο ὄργανον, πάντως ἐξάρτημα ἀπαραίτητον τοῦ συνόλου. Ὁ νομοθετῶν συνεπῶς ἡ ὁ χειριζόμενος ζητήματα ἀρμοδιότητος ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν — ἀφοῦ τοῦτο εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν ὑπουργεῖον πολιτικῆς διοικήσεως — δὲν δύναται νὰ παραβλέπῃ ἡ ν' ἀγνοῇ τὰς συγχρόνους ἀνάγκας ὅλων τῶν λοιπῶν ἀρμοδιοτήτων δι' ἃς ἡ νενομοθετημένη θέσις καὶ ὁ κάτοχος τῆς ἀποτελοῦν ἐπίσης κρίκον ἢ βαθμίδα. Πεποιθότες περὶ τῆς ἀνάγκης δημιουργίας Κράτους ἐν τῇ διοικητικῇ αὐτοῦ ἐννοίᾳ, εὐρέθημεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς μας παρὰ τὸ πλεονὸν τῶν κυβερνητικῶν προσπαθειῶν ἐξαίροντες τὰς εὐστόχους ἐνεργείας, ὑποδεικνύοντες τὰς ἀνάγκας καὶ λύσεις, ἐπικρίνοντας ὅσα τῶν μέτρων δὲν ἐθεωροῦμεν ἐπιτυχῇ. Καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσω-

μεν ότι εις την περίοδον κρίσεων και ανασυντάξεων ήν διερχόμεθα, τόσοι ει-
νε αίσθησις ή ανάγκη, τόσοι ή διάταξις
κ α λ θ ο ι ο ι κ ή σ ε ω ς, ώστε την
κυβερνητικήν προσπάθειαν να συντρέ-
ξουν μεθ' όλων των δυνάμεων και ή
αντιπολιτευσις και ο τύπος και ο
πολίτης. 'Η παραδοχή παρ' ήμιν παγ-
κίως ανεγνωρισμένων αξιωματών
του διοικητικού δικαίου, ως ο καταμε-
ρισμός και ή κατονομή της διοικητι-
κής εργασίας, ή προέλευσις της έξου-
σίας αναλόγως προς τὰ υπό επίλυσιν
κατ' ἔκτασιν και βάθος θέματα, ἀπο-
τελούν τὰς βάσεις μίας συγχρονισμέ-
νης προσπάθειας ἀνοργανώσεως.

Διά μακράς σειράς μελετών κατε-
δείξαμεν ἐν ἀρχῇ ότι εις τὴν λόγων
της σημερινῆς κακοδομιονίας ἔγκειται
ἐν τῇ τεχνικῇ ὅσον καὶ τῇ ἐκ τῶν πραγ-
μάτων ἀνίσω διανομίᾳ τῶν ἑλληνικῶν
πληθυσμῶν μεταξὺ ἀγρῶν και πόλεων,
υποδείξαντες καὶ τὰ ἐνδεικνύμενα μέ-
τρα πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς σχετικῆς
ἰσορροπίας. 'Η κατανομή τοῦ πληθυ-
σμοῦ εἰς εὐδοικητὰ ἀριθμητικὰς τμή-
ματα ἀποτελεῖ πράγματι μίαν ἀπὸ τὰς
βάσεις τῆς διοικήσεως γεωμύλλου σο-
βαρότητος πρὸς τὴν γεωγραφικὴν διοι-
κτικὴν διαίρεσιν, τὰς αὐτὰς διὰ τῆς
ἀποκεντρώσεως (αὐτοδιοικήσεις καὶ ἁ-
ποσυγκέντρωσις συγχρονισμένα), ἔ-
ξουσας, καὶ πρὸς τὴν ἐπιλογὴν τῶν
προσώπων. Πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυν-
σιν ἐβάδισε σταθερῶς ἡ Κυβέρνησις,
χωρὶς ἐν τούτοις να συμπληρώσῃ τὴν
αὐτοδιοίκησιν διὰ τῶν ἀπαιτούμενων
νομοθετημάτων πρὸς ὁλοκληρώσιν τῆς
πρώτης αὐτῆς βαθμίδος, οὗτε καὶ νὰ
δημιουργήσῃ εἰσέτι τὴν δευτέραν ἐ-
νὴν Νομαρχιακῶν. Συμβουλίων ἄτινα,
παρὰ τὰ ὑπάρχοντα εἰσέτι τοπικά κω-
λύματα, ἔδει νὰ ἐκλέγονται ὑπὸ τὸν
ἐκ τῶν πράγματων ἐνδεδειγμένον ἐκ-
λογικῶν συλλόγων τῶν ἀποτελεσθησο-
μένων ὑπὸ τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλί-
ων τῆς περιφέρειας. 'Επίσης ὅσον ἀφο-
ρᾷ τὴν ἀποσυγκέντρωσιν, ἐν τε ταῖς
διοικητικαῖς ἀλλὰ ἰδίως ταῖς οικονομι-
καῖς ὑπηρεσίαις, θὰ εἴχομεν νὰ παρα-
τηρήσωμεν ὅτι αὕτη δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ
πραγματοποιητῇ εἰς βάρος τῆς αὐτο-
διοικήσεως, ὡς ἐπαπειλεῖται νὰ συμβῇ
διὰ τὸ ζήτημα τῆς ταμειακῆς τῶν κοι-
νοτήτων ὑπηρεσίας. 'Ο κοινοτικός θε-
σμός, τὸ κατ' ἐξοχήν, καθ' ἡμᾶς, στα-
θερῶς φωτεινὸν σημεῖον ἐσωτερικῆς
ἀναπλάσεως, ἐπιβληθεὶς ἤδη διὰ τῆς
ἀποδόσεως του, δέον νὰ τονωθῇ πρωτί-
τως οικονομικῶς καὶ κατὰ δεύτερον
λόγον διὰ τῆς ἐνδεικνυομένης ἐπεκτά-
σεως ἀρμοδιοτήτων. Εἰρήσθω ἐν προ-
κειμένῳ ὅτι ἡ ἀντίδρασις τοῦ κέντρου
καὶ τῆς «ρουτίνας» πρέπει κάπως βιαί-
ως νὰ καμφθῇ, διότι τὸ πνεῦμα τῆς συγ-
κεντρώσεως τονούμενον ἐκ τῆς τοῦ
πληθυσμοῦ τοιαύτης, ἐγείρεται ὡς ὁ
χειρίστος ἀντίπαλος τῆς ἀποσυγκεν-
τρωτικῆς προσπάθειας. 'Αλληλενδέτως
πρὸς τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, προκύπτει
τὸ ζήτημα τῆς νῦν δυσχεροῦς δημοτι-
κῆς διοικήσεως 'Αθηνῶν, ὅπως θὰ ἐπε-
λύετο διὰ τῆς κατ' ἔκτασιν και πληθυ-
σμὸν διαίρεσεως, ἐντὸς τοῦ πλαισίου
ἐνιαίου Δήμου ἡ—καὶ τοῦτο θεωροῦμεν
ὀρθότερον—διὰ τῆς ἀποσπάσεως τῶν
προσφυγικῶν καὶ μὴ συνοικισμῶν προ-
αγομένων εἰς κοινότηας, καὶ τῆς διαί-
ρέσεως εἰς τρεῖς Δημαρχίας αὐτοτε-

λεῖς ἀλλὰ συνεργαζόμενας διὰ τὰ με-
γάλα κοινὰ ἔργα, μὲ μίαν «κεντρικὴν»
ἐξ αὐτῶν Δημαρχίαν. Δὲν παρελείψα-
μεν νὰ ἐξετάσωμεν τὰ ἐκλογικὰ συστή-
ματα τῶν τε δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν
ἀρχῶν τοῦ Κράτους ὅσον καὶ τὰ τῶν
Νομοθετικῶν Σωμάτων. Διὰ τὰ πρῶτα
ἐζητήσαμεν τὴν κατάργησιν καὶ τὴν
τοπικῆς ἐκλογῆς, ἥτις ἀποβλέπει εἰς
ἀποδοτικὴν τῶν ἐννοιῶν τούτων πρὸς τὸ
ἀχρωμάτιστον καὶ ἀκομμάτιστον τῆς
πολιτικῆς ἐκλογῆς, ἥτις ἀποβλέπει εἰς
τὴν ἀνάδειξιν τῶν καταλλήλων διαχει-
ριστῶν τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ
μόνον.

Τὰ τῆς ἀστικής καὶ τῆς ὑπαίθρου
ἀσφαλείας τοῦ τόπου ἀπετέλεσαν τὴν
συνεχῆ μέριμναν τῶν διαδεχθέντων αλ-
λήλους ὑπουργῶν ἀπὸ τοῦ 1928, καὶ ἔ-
χουν φθάσῃ εἰς σημεῖον ἱκανοποιητικόν.
'Απομένει ἡ εὐχή τῆς σὺν τῷ χρόνῳ
ἐπεκτάσεως τῆς ἀστυνομίας πόλεων
εἰς ἅπαντα τὰ ἀστικά κέντρα καὶ ἡ
πλήρης διάθεσις καὶ ἀφοσίωσις τῆς
χωροφυλακῆς εἰς τὴν ὑπαίθρου. Αἱ νέ-
αι ὁδὸι καὶ ταχυδρομικαὶ ἐν γένει
συγκοινωνία καὶ ἐπικοινωνία, ἡ βελ-
τίωσις τῆς ὑπαίθρου ζωῆς θὰ παγίω-
σουν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπαίθρου, καθ-
ιστώσαι τὸν βίον βιοτὸν διὰ τὰ ὄργανα
τῆς τάξεως ὅσον καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς
ὑπαλλήλους καὶ τοὺς χωρικοὺς πλη-
θυσμούς. Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀγο-
ρανομίαν, μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐφαρμογὴν
τοῦ θεσμοῦ τῶν λαϊκῶν ἀγορῶν (ὅν
ἐπὶ κυβερνήσεως τοῦ κ. Παπαναστασίου
εἴχομεν ὑποδείξῃ ὑπὸ τύπον μεγάλων
συνεταιρισμῶν καταναλώσεως) νομί-
ζομεν ὅτι ἡ εὐθηνία τῶν προϊόντων τῆς
χώρας μας εἶνε ἀρκούντως συνδεμέ-
νη μετὰ τὴν καθ' ὁλοκληρίαν κατανάλω-
σιν τῶν καὶ συνεπῶς ἐξαργατὰ ἐκ τῆς
βελτιώσεως καὶ εὐθηνίας τῶν συγκοι-
νωνιῶν καὶ τῆς ἀρσεως τῶν ἐσωτερι-
κῶν οικονομικῶν φραγμάτων.

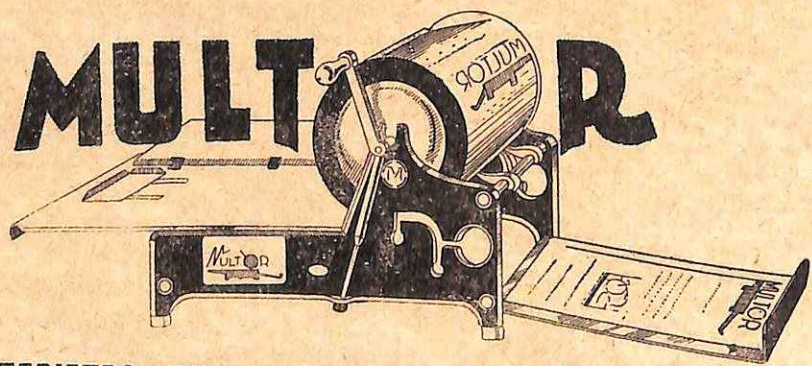
Αὐτὰ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς διὰ τὰς
ἀρμοδιότητας τοῦ 'Υπουργείου τῶν 'Ε-
σωτερικῶν. 'Αλλ' εἵπομεν ὅτι ἡ διοίκη-
σις δὲν εἶνε ἔργον ἑνὸς ὑπουργείου καὶ

διὰ τοῦτο ἠχρήθημεν τὴν πλήρη συνεν-
νόησιν μεταξὺ τῶν ὑπηρεσιῶν, ὥστε τὰ
κυκλώματα τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ γε-
ωγραφικῶς καὶ ἱεραρχικῶς καὶ κατ'
ἐξουσίαν νὰ συμπίπτουν καὶ διακρίνουν-
ται σαφῶς ἀλληλοσυμπληρούμενα, ἐπι-
φέροντα καὶ οἰκονομίαν ὑπαλλήλων καὶ
ἐπικράτησιν ἀγαστῆς συμπολίας ἐν τῇ
συνεργασίᾳ, πρὸς ὅφελος τῶν πολιτῶν.

'Η διοίκησις εἶνε κατὰ μέγα μέρος
ζήτημα προσωπικοῦ, καὶ ἀκριβῶς δι'
αὐτὸν τὸν λόγον ἀνέκαθεν καὶ ἐντατι-
κῶς τὸ ἡθελήσαμεν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀ-
ποστολῆς του, αὐταρκες καὶ ἀποδίδον,
ὅσον ἀπεκροῦσαμεν καὶ καταπολεμοῦ-
μεν τὴν ἐννοιαν τῆς ὑπαλληλοκρατίας
καὶ τῆς γραφειοκρατίας εἰς ἅς πλείστα
ὅσα δεινὰ ὀφείλονται.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τῶν
μεγάλων οικονομικῶν προβλημάτων
τῆς ἐποχῆς, τὸ ζήτημα τῆς βελτιωμένης
διοικήσεως ἐπισύρει τὴν ἀμείωτον προ-
σοχὴν κυβερνῶντων καὶ κυβερνωμένων
καὶ τὴν ἔρευναν τῶν ἰθυσουσῶν πνευ-
ματικῶς τάξεων. Τὰ αἷτια τῆς ἐντατι-
κῆς κατεστῆσεως μας πρὸς τὴν ἐπιτυ-
χίαν συστήματος διοικήσεως αὐτολει-
τουργοῦντος—καὶ ἐν τῷ ὅποιῳ «αἱ
κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι πρέπει νὰ ἔχουν
μόνον τὴν γενικὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπο-
πτεῖαν» (ἄρθρον 108 τοῦ Συντάγμα-
τος) καὶ κατὰ μείζονα λόγον γ ε ν ι κ ἡ ν
αἱ κυβερνήσεις—πλὴν τῆς γε-
νικῆς εὐζωτίας ἥτις ἐκ τούτου ἀναμένε-
ται—εὐρηγται κατὰ τὴν σημερινὴ ἐπο-
χὴν καθολικῶν κρίσεων καὶ εἰς ἐλα-
τήρια οικονομικά. Μόνον τὸ σύστημα
καὶ ἡ μέθοδος εἶνε πράγματι δημιουρ-
γικά τῶν οικονομικῶν καὶ τῶν μειζόνων
εἰσπράξεων πού τόσο ἐνδιαφέρουν
κράτη, ὁμάδας καὶ ἰδιώτας. 'Η Κυβέρ-
νησις συνεχίζουσα τὸ πρόγραμμά της,
ἀνεῖ ἐμμονὴς εἰς τὰ καταδεικνύμενα
ἀσθενῆ σημεῖα τῶν λαμβανόμενων μέ-
τρων, μετὰ τὴν ἀρωγὴν τῆς τετάρτης
ἐξουσίας καὶ τῆς 'Ελληνικῆς κοινωνίας,
εἶνε εἰς θέσιν νὰ μᾶς προικοδοτήσῃ με-
τὸν ἰσχυρὸν διοικητικὸν σκελετόν, οὗ-
τινος εἰσέτι στερούμεθα.

Μ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΠΟΛΥΓΡΑΦΟΣ ΜΟΥΛΤΟΡ

'Απλούστατος, ὥραιος, ἀποδόσεως. Χωρὶς κόπον ἀποδίδει 1800
ἀντίτυπα τὴν ὥραν. Τὴν διαφημίσσεως 3.000 δραχ. ἐλεύθερος
πλήρης. Ζητήσατε ἀμέσως ἐπιδείξιν καὶ τιμονατάλογον.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ—ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ Π. & Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΑΘΗΝΑΙ, Στὸς Περμαζόγλου.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, ΠΑΤΡΑΙ.

ΔΙΕΘΝΗΣ

Τὸ τελευταῖον συνέδριον τῶν μπολσεβίκων.

Εἰς τὴν ἐκθεσίον του πρὸς τὸ τελευταῖον
μπολσεβίκων συνέδριον, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ρω-
σικῆς κυβερνήσεως Στάλιν ἀπεικονίζει ἐν
πρώτοις τὴν παγκόσμιον οικονομικὴν κρίσιν,
σημειῶν τὴν ἐκτασιν τῆς ὑπερπαραγωγῆς—
βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς—καθὼς καὶ τὴν
μεταξὺ 'Ην. Πολιτειῶν ἰδίᾳ καὶ 'Αγγλίας
ἐντασιν τῆς. 'Αλλὰ τονίζει ἐπίσης τὸν ἀνά-
λογον ἀνταγωνισμόν μεταξὺ 'Αμερικῆς καὶ
'Ιαπωνίας, 'Αγγλίας καὶ Γαλλίας, Γαλλίας
καὶ Γερμανίας, Γαλλίας καὶ 'Ιταλίας, ἀντα-
γωνισμόν ὀφειλόμενον εἰς τὴν διεκδικήσιν
διεξόδων διὰ τὴν ἐξαγωγὴν κεφαλαίων καὶ
διὰ τὰς πράξεις ὕλης. Τὸ σχέδιον Γῶγκ κρί-
νει ὡς ἀνεφάρμοστον, ὡς πρὸς δὲ τὴν Κίνα
πιστεύει ὅτι μόνον ἡ σοβιετικὴ Ρωσσία ἡμπο-
ρεῖ νὰ τὴν σώσῃ. 'Ὡς πρὸς τὰ ὡσοῦκα χρεῖ,
ἐπαναλαμβάνει τὴν παλαιὰν σοβιετικὴν ἀπο-
ψιν, καθ' ἣν μόνον ἂν ἡνοίγοντο εἰς αὐτὴν
πιστώσεις, ἡ Ρωσσία θὰ ἠδύνατο νὰ πλη-
ρώσῃ μέρος τῶν χρεῶν της. Καὶ εἰς τὴν ἀν-
τίρρησιν ὅτι οὕτω ἀθετεῖται τὸ διεθνὲς δι-
καιον ἀντιπαρτηρεῖ δι' ἀναλόγους ἀθετή-
σεις διέπραξαν καὶ αἱ Δυνάμεις, παραδόσασαι
τὴν Βεσσαραβίαν εἰς τοὺς Ρουμάνους «βο-
λάρους» καὶ ἐπιτεθεῖσαι τῷ 1920 κατὰ τὸν
Σοβιέτ. Τὴν ἀξίωσιν ὅπως παύσῃ ἡ σοβιε-
τικὴ προπαγάνδα ἐρμηνεύει ὡς πρόσχημα
πρὸς συνέχισιν τῆς ἀντισοβιετικῆς τοιαύτης.
'Αρνεῖται ἐξ ἄλλου τὸ δικαίωμα τῶν ξένων
νὰ συζητοῦν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σοβιετικοῦ
Συντάγματος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διώξιν τῆς
'Εκκλησίας καὶ τὸν ἀγροτικὸν κολλεκτιβισμόν.
'Η ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῶν Σοβιέτ βασίζε-
ται, κατὰ τὸν Στάλιν, ἐπὶ τῆς εἰρήνης καὶ
τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων με-
τὰ τὰς χώρας.

'Η ἐσωτερικὴ πολιτικὴ τῶν Σοβιέτ.

'Ο Στάλιν ἐτόνισεν ὡσαύτως τὴν προϊού-
σαν ἀνόρθωσιν τῆς ἐθνικῆς οικονομίας εἰς
τὰ Σοβιέτ καὶ τὴν μείωσιν τῆς ἀνεργίας. 'Η
κρίσις τοῦ σῖτου ἐτερωτάσθη. 'Η ἀντίστασις
τῶν «κουλάκων» συντηρήθη. Τὸ ἐθνικὸν εἰσό-
δημα τῆς Ρωσσίας αὐξάνει κατ' ἔτος κατὰ
15 ο,ο, ἐνφ' εἰς τὰς 'Ην. Πολιτείας, τὴν
'Αγγλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν αὐξάνει μόνον
κατὰ 3 ἕως 8 ο,ο. 'Εξ ἄλλου, ἡ Ρωσσία με-
ταμορφώνεται ἀπὸ ἀγροτικὴν χώραν εἰς βιο-
μηχανικὴν, συγχρόνως δὲ τελειοποιεῖται ἀπὸ
τεχνικῆς ἀπόψεως. Βεβαίως, προσθέτει ὁ
Στάλιν, ἡ Ρωσσία δὲν ἐφθασε τὴν βιομηχα-
νικὴν ἀνάπτυξιν τῶν «κεφαλαιοκρατικῶν»
χωρῶν, ἀλλ' ὁ εὐθὺς διὰ τῆς συστάσεως εὐρύτα-
των γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡλισμένων
μετὰ σύγχρονα τεχνικά μέσα. Μόνον αἱ κρατι-
καὶ τοιαῦται ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκτεί-
νονται εἰς 5 ἑκατομ. ἑκατομῶν, πρέπει νὰ
ἐξαπλωθῶν εἰς 8 ἑκατομ. Κατὰ τὸν Στάλιν,
τὰ ἐργατικά ἡμερομίσθια ἐν Ρωσσίᾳ ἤξη-
σαν κατὰ 167 ο,ο ἀπέναντι τῶν προπολεμι-
κῶν, τὸ δὲ ποσοστὸν τῶν ἐγγραμμάτων ἀπὸ
33 ο,ο προπολεμικῶς ἀνεβιβάσθη εἰς 62,6 ο,ο.
Μολαταῦτα ὁ Στάλιν ἐπιμένει ἐπὶ τῆς ἀνάγ-
κης ὁργανώσεως τῆς γενικῆς καὶ ὑποχρεωτι-
κῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. 'Ο πόλεμος
κατὰ τὸ κεφαλαῖον πρέπει νὰ συνεχισθῇ.
Αὕτη μὲ ὀλίγας λέξεις εἶνε ἡ εἰκὼν τοῦ σο-
βιετικοῦ ἀπαρτείου, ὅποιαν τὴν ἠωγραφί-
ζει ὁ διάσημος Στάλιν, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν
λείπον αἱ ἀναρίθμητοι καὶ σκοτεινότηται
σμαι, σμαι ἀπεριγράπτου δυστυχίας καὶ ἀ-
πογνώσεως.

'Η ὑπὸ τὴν Μάγχην σήραξ.

'Ὡς γνωστόν, ἡ πρότασις ὑπὲρ τῆς κατα-
σκευῆς τῆς σήραγγος αὐτῆς ἀπεκροῦσθη ἀπὸ
τὴν ἀγγλικὴν Βουλὴν διὰ ψήφων 179 ἐναν-
τίον 172. 'Η Κυβέρνησις σαφῶς ἐξεδήλωσε
τὴν ἀμετάρτητον ἀπόφασιν τῆς νὰ ἐναντιω-
θῇ κατὰ τῆς συνδέσεως αὐτῆς τῆς 'Αγγλίας
μετὰ τὴν ἡπειρωτικὴν Εὐρώπην. Τὰ δὲ πρὸς
τοῦτο διατυπωθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Μὰκ Λονάδ

ΚΙΝΗΣΙΣ

ἐπιχειρήματα εἶνε τὰ ἑξῆς: 'Οτι ἡ 'Αγγλία
θὰ ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ τὸ κυριαρχικὸν δι-
καίωμα τῆς καταστροφῆς τῆς σήραγγος, καὶ
νὰ τὴν κατασκευάσῃ μετ' ἀγγλικῶν καὶ μόνον
κεφάλαια. 'Αλλ' ἐξ ἄλλου, κατέστη μέχρι
τούδε ἀδύνατον ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρῶν τῆς
κατασκευῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ἡ πιθανότης
ἀντιμεταπίσεως ἀνυπερβλήτων ἐμποδίων,
προκαλοῦντων τὴν ἀπώλειαν τῶν κεφαλαίων.
Τὰ δ' ἐμπόδια αὐτὰ εἶνε ἡ ἀβεβαιότης ὡς
πρὸς τὰς τιμὰς τῶν μεταφορῶν, ἡ ἀντίδρασις
τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου, ἡ μείωσις τῶν θα-
λασσίων μεταφορῶν, μὲ συνέπειαν τὴν αὐξη-
σιν τῆς ἀνεργίας καὶ τὴν μείωσιν τῆς κινή-
σεως τῶν λιμένων. Αἱ μεγάλοι ἄλλως τε
ἀγγλικαὶ βιομηχανία δὲν ἀπεφάνθησαν ἐπι-
τὼς ὑπὲρ τῆς σήραγγος. 'Εξ ἄλλου, αἱ στρα-
τιωτικαὶ ἀντιρρήσεις ὑφίστανται πάντοτε ἀ-
κέραιαι. Τέλος, ὁ 'Αγγλος πρωθυπουργὸς
ἐτόνισεν ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς σήραγγος θὰ
ἐδυσχεραίνε τὴν ἀγγλικὴν διπλωματίαν, διότι
ἡ σημερινὴ θέσις τῆς 'Αγγλίας εἶνε ἡ μαλ-
λον εὐνοοῦσα τὰς προόδους τῆς εἰρηκτικῆς
πολιτικῆς. Μολαταῦτα, εἶνε χαρακτηριστικὴ
ἡ ἐλαχίστη πλειοψηφία διὰ τῆς ὁποίας ἀπερ-
ρίφθη ἡ πρότασις, τὴν ὁποῖαν ἄλλως τε ἔ-
ψηφισαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐργατικοί, δηλ.
κυβερνητικοὶ βουλευταί.

Οἱ ἀνὰ τὸν κόσμον 'Ισραηλιταί.

Εἰς τὴν «'Επιθεώρησιν τῶν Παρισίων»
δημοσιεύεται περισιπούμενος μελέτη τοῦ
Ραββίνου κ. Μαυρ. Λιμπέρ περὶ τοῦ συγ-
χρόνου ἰουδαϊσμοῦ. Τὴν ἀριθμητικὴν δύνα-
μιν τῶν 'Ισραηλιτῶν κατανέμει ὁ κ. Λιμπέρ
ὡς ἑξῆς: 'Αγγλία 295.000, Γαλλία 175.000,
Γερμανία 615.000, Αὐστρία 300.000, 'Ην.
Πολιτεία 3.500.000, (ἐξ ὧν 1.635.000 ἐν Ν.
'Υόρκῃ), Καναδὰς 125.000, 'Αργεντινὴ 100.
000, Βραζιλία 300.000, Ν. 'Αφρική 60.000,
Αὐστραλία 20.000, Ρωσσία 2.525.000, Πολω-
νία 2.850.000, Ρουμανία 875.000, Τσεχοσλο-
βακία 360.000, Παλαιστίνη 150.000, καὶ λη-
σμονοῦνται αἱ ἐν 'Ελλάδι 60.000 καὶ οἱ ἐν
Τουρκίᾳ 'Ισραηλιταί. Τὴν ἀπόκτισιν τῶν
πολιτικῶν τῶν δικαιωμάτων εἰς τὰς πλείστας
τῶν χωρῶν, ὁ κ. Λιμπέρ χρονολογεῖ μόνον ἀπὸ
τοῦ 1918-1919. Τονίζει ἐξ ἄλλου ὅτι ἀλλὰ ἐ-
πισημῶς 'Ισραηλιτῶν δὲν παρατηροῦνται πλέον,
πολλῶν 'Εβραίων περιοριζομένων μόνον εἰς
τὴν ἐξέλιξιν τῶν πρὸς τὴν ἀθηναϊκὴν. 'Η
δύναμις τοῦ ἰουδαϊσμοῦ θὰ ἦτο ἐν τούτοις
μεγαλύτερα, κατὰ τὸν κ. Λιμπέρ, ἐὰν εἶχεν
οὗτος πραγματικὴν θρησκευτικὴν ὁργάνωσιν,
μὲ ἀρχηγὸς κεντημένους γενικὴν μόρφωσιν
εἰς τὴν Δύσιν, καὶ βαθεῖαν ἰουδαϊκὴν μόρφω-
σιν εἰς τὴν Ἀνατολήν. 'Αλλὰ τὸ ἰουδαϊκὸν
πρόβλημα περιπλέκεται ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν
ἐθνικὴν πλευρὰν ἡ ὁποία ἐπεξεργήθη νὰ τοῦ
δοθῇ. 'Ο κ. Λιμπέρ ἀντιτίθεται κατὰ τῆς τά-
σεως ταύτης, διότι, κατ' αὐτόν, ὁ ἰουδαϊσμός
εἶνε θρησκεία καὶ ὄχι ἐθνότης, διότι λυστε-
λότερα εἶνε ἡ διατήρησις τῶν 'Ισραηλιτῶν
ὡς μειονοτήτων εἰς τὰ κράτη εἰς τὰ ὁποῖα
ἀπὸ αἰῶνων διαβίουν, καὶ διότι ἡ Παλαιστι-
νὴ δὲν θὰ ἴσχυε νὰ ἀνασυγκροτήσῃ τὴν ἰ-
σραηλιτικὴν ἐνότητα, ἡ δὲ 'Ιερουσαλὴμ θὰ
ἀπέβαινε σύμβολον σχίσματος, ἀντὶ ἐστίας
εἰρήνης.

Περὶ τὸν Οὐγγρικὸν θρόνον.

Καθυστακτικώτερα πληροφορία φθάνουν
ἐκ Βουδαπέστης, ὅπου αἱ διαδόσεις ἐνεφάνι-
ζαν τὴν παλινθρόωσιν τῶν 'Αψβούργων ὡς
ἀποφασισμένην καὶ ἐπικειμένην. Οὕτω φαί-
νεται ὅτι ὁ καγκελλάριος κόμης Μπέτλεν ἔ-
δωκεν ἐκ νέου τὴν βεβαίωσιν τὴν ὁποῖαν εἶ-
χε πρὸ πολλοῦ παρασχεῖ: ὅτι δηλ. ἡ Κυβέρ-
νησις δὲν θὰ θέσῃ τὸ ζήτημα τοῦ θρόνου,
ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι αἱ πι-
θανότητες τῆς ἐπιτυχίας εἶνε ἀσφαλεῖς.
'Εξ ἄλλου, ὁ γηραιὸς καὶ διαπρεπὴς πολιτε-
υτῆς κόμης 'Αππουν εἰς πρόσφατον ἀγόρευ-
σίν του εἰς νομιμόφροναν συγκέντρωσιν, ἐδή-
λωσε ὁρῶς ὅτι οἱ Οὐγγροι νομιμόφρονες
δὲν θέλουν νὰ ἐπαναφέρουν τὸν βασιλεῦ τῶν
διὰ μίας περιπέτειας. «Αἱ βλέψεις των, εἶπε,
δὲν θὰ ἀποτελέσουν ποτὲ κίνδυνον διὰ τὸ
ἔθνος, δὲν θὰ διαταράξουν τὴν ἐσωτερικὴν

τάξιν, δὲν θὰ συνεπαγάγουν ἀπειλὴν κατὰ τῆς
ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς
χώρας.» Αἱ δηλώσεις αὗται εἶνε κατηγορη-
ματικά. Καὶ ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Παρισίου
«Χρόνον» ὁ ὁποῖος τὰς διαβάζει, ἐπάγεται
ὅτι ἐστὶ «θὰ ἀποδαρῶντο ἐν εἰς τὰ σκεδὰ
τῶν ἐκείνοι πού θὰ ἦδελαν νὰ ἴδουν τὴν
Οὐγγαρίαν περιτρεκόμενῃν εἰς μίαν βασιλι-
κὴν περιπέτειαν, ὅπου δὲν τὴν ἀναμένουν
παρὰ διεθνεῖς δυσκολία, τῶν ὁποίων αὕτη
θὰ ἐπλήρωνε ὅλα τὰ ἐξόδα.»

'Η γερμανικὴ κρίσις.

Παρὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ 'Υπουργοῦ
τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μόλδενχαουζ διὰ τοῦ
κ. Δήτριχ, ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκειται πάντοτε
εἰς λαθιδύναμιν κρίσιν. Τὸ δημοσιονομι-
κὸν πρόγραμμά της ὑπέστη ἐλαφρὰς τροπο-
ποιήσεις: ὁ φόρος τῆς θυσίας περιορίσθη
ἀπὸ 4 εἰς 2,5 %. 'Εκ παραλλήλου προβλέ-
πεται αὐξήσις κατὰ 5 % τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ
εἰσοδήματος καὶ μείωσις τῶν δαπανῶν κατὰ
100 ἑκατομ. Μολαταῦτα ὡς ἡ πολιτικὴ δυσ-
φορία ἐξακολουθεῖ, κάθε δὲ κοινωνικὴ τά-
ξις ἐπιδιώκει τὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν ἄλλων με-
τὰ νέας θυσίας πού απαιτεῖται τὸ ἰσοζύγιον
τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἰδίως δ' ἡ δεξιὰ πτέρυξ
ἐπὶ τῆς ὁποίας κυρίως στηρίζεται ἡ Κυβέρ-
νησις φαίνεται προθύμως νὰ τὴν ἐγκαταλεί-
ψῃ. 'Η θέσις τῶν δύο ἐθνικοφρόνων ὑπουρ-
γῶν κ. κ. Σήρε καὶ Τσεβιρόνους καθίσταται
οὕτω δυσκολωτάτη, καὶ ἐπιτείνεται ἡ παθα-
νότης, τὴν ὁποῖαν ἤδη ἐσημείωσεν ὁ «'Ερ-
γασίας»—τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ συνασπι-
σμοῦ τῆς ἀριστερᾶς, διὰ τῆς συνεργασίας κέν-
τρου, δημοκρατῶν καὶ σοσιαλιστῶν, οἵτινες
θὰ ἐψήφισαν τὸ δημοσιονομικὸν πρόγραμμα
τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Καὶ δὲν θεωρεῖ-
ται μὲν ἀπίθανον καὶ ἡ νέα αὕτη ἐξέλιξις νὰ
ἀργήσῃ ἐπὶ τινα καιρὸν, ἀλλ' ὁμοφώνως κρί-
νεται ὅς μοιραία μία κάποια ἀποφασιστικὴ
τροπὴ τῆ

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Η ΝΕΑ ΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

[Ευχαρίστως δημοσιεύουμε το ακόλουθον άρθρον του έγκριτου συνεργάτου μας, οστις άντλεί τα πορίσματά του από έμπειροτατόμενην και επιτόπιον μελέτην του ζητήματος. Σ. Ε.]

ΜΕ τόν τερματισμόν των έργασίων του Σταφιδικού Συνεδρίου των 'Αθηνών, της 29ης 'Ιουνίου 1930, έληξε και η πρώτη φάσις της έφετεινής σταφιδικής κρίσεως, κρίσεως ήτις, — πρέπει να τονισθή εϋθὺς ἐξ αρχῆς — επεκτείνεται εις όλας τὰς πλευράς του ζητήματος, πλην της τών τιμών.

Τὰ κατὰ την εξέλιξιν της πρώτης φάσεως αποδεικνύουν πλήρως, τὸ μέγεθος της έφετεινής κρίσεως, καὶ διαγράφουν σαφῶς τὰ χαρακτηριστικά σημεῖα της μορφῆς, τὴν ὁποίαν θὰ παρυσίαση ἡ μετ' ὀλίγου μῆνας κενότατος περίοδος. Διαπιστοῦται ἀπολύτως μία κατάσταση, ἀπὸ ἀπόψεως παραγωγῆς, ἔχουσα ἀνάγκην ἀμέσων ριζικῶν μέτρων. Βεβαιοῦνται ἀδιστάκτως τάσεις χωριστικαὶ τῶν διαφόρων περιφερειῶν, καὶ ἀπόφασις πρὸς διάσπασιν τοῦ ἐνιαίου μετώπου καὶ της μεταξὺ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν ἀλληλεγγύης. Ἀποδεικνύεται τελείως ἡ χρεωκοπία τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ἡ κατὰ τὰς πτωσίς της συνεταιριστικῆς ιδέας. Καὶ σημειοῦται τέλος ἔλλειψις ψυχραιμίας καὶ ὠριμένου θετικοῦ προγράμματος.

Αἱ κατὰ τὴν πρώτην φάσιν γεγόμεναι διαπιστώσεις ἀποδεικνύουν τὸ ἐπικίνδυνον αὐτῆς, ἀνώτερον πάσης προβλέψεως, δεδομένου, ὅτι αὕτη συμπίπτει μετὰ τὴν γενικὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως οἰκονομικὴν καχεξίαν.

Διαγράφουν ὅμως καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα της νέας φάσεως, ἡ ὁποία κατ' ἀνάγκην μετ' ὀλίγον θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ ἡ ὁποία προμηνύεται ὡς λίαν ἀνώμαλος. "Ε-χομεν ἤδη τὸ πρῶτον κρούσμα εἰς τὸν Πύργον, ὅπου οἱ συνελθόντες, ἐν συνεχείᾳ τῶν λύσεων της σταφιδικῆς κρίσεως προήχθησαν καὶ εἰς ἀξιώσεις γενικωτέρας πολιτικῆς φύσεως καὶ εὐρυτέρου κοινωνικοῦ περιεχομένου. Ἐάν εἰς τὴν ἔξαμιν ταύτην τῶν πνευμάτων, διὰ τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν γνώμην μας, οὐδεμία ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων κατεβλήθη προσπάθεια πρὸς κατευνασμόν, προστεθῇ καὶ τὸ ἐλάχιστον ὄριον τῶν τιμῶν, τὸ ὁποῖον κατ' ἀνάγκην θὰ ὀρισθῇ πρὸς ἐξαγοράν τῶν πλεονασμάτων, δύναται ἀσφαλῶς νὰ προβλέψῃ τις μέσθον τίνων δυσκολιῶν καὶ ἀνωμαλιῶν μέλλει νὰ διαγραφῇ ἡ δευτέρα φάσις της έφετεινῆς σταφιδικῆς κρίσεως.

Τοῦτο, δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παρακωλύσῃ τὴν διατύπωσιν ὠρισμένων ἀληθειῶν, μέσα εἰς τὰς ὁποίας, καθ' ἡμᾶς, ὑπάρχει καὶ τὸ φάρμακον μιᾶς βραδείας καὶ συστηματικῆς, ἀλλὰ ριζικῆς θεραπείας. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι τὸ σταφιδικὸν πρόβλημα εἶνε πλάνη νὰ τὸ ἀντιμετωπίζωμεν ὅπως εἰς ἄλλας παρελθούσας ἐποχάς. Καὶ ὅτι εἶνε σφάλμα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ κατανάλωσις ἐ' ἀπορροφήσῃ ὅσῳδῆποτε τὴν σταφίδα μας, διότι δὲν δύναται νὰ τὴν εὕρῃ ἄλλοῦ. Ἄλλη ἀλήθεια, ὀφειλομένη πρὸς τὸν παραγωγόν, εἶνε ὅτι ἡ γῆ δὲν δύναται νὰ θρέψῃ παρά μόνον τὸν ἐργαζόμενον αὐτήν, καὶ ὅτι μετὰ τὴν γῆν δὲν δύναται νὰ γίνῃ πλέον βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις. Ὁ Ἕλλην σταφιδοπαραγωγός, ὅσον ἐνωρίτερον πεισθῇ ὅτι διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ πρέπει νὰ ἐργασθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, μετὰ τὴν γῆν καὶ μετὰ τὸν ἑαυτὸν, τότε ταχύτερον θ' ἀντιμετωπίσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν κρίσιν τοῦ προϊόντος του. Καὶ ὅσον ἐγκαίριότερον ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν δύναται νὰ εἶνε παραγωγὸς καὶ συγχρόνως ἔμπορος, καὶ ὅτι ὁ παραγωγὸς πού θέλει νὰ κάμῃ καὶ τὸν ἔμπορον ἀποτυγχάνει καὶ εἰς τὰ δύο, ὅσον ἐγκαίριότερον, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐννοήσῃ τοῦτο, τὸσον περισσότερα κέρδη καὶ ὀλιγωτέρας ζημίας θὰ συγκομίσῃ.

Ἡ παρούσα κατάσταση, ἡ μέσθι μιᾶς γενικῆς ἐξάψεως ἐξελισσομένη, δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν διατύπωσιν καὶ ἄλλης ἀληθείας, ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ ἀπέτυχον ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὅτι εἶνε ματαιοπονία νὰ συνεχίζωμεν τὴν δι' αὐτῶν ἀντιμετώπισιν της κρίσεως. Προτοῦ παρασυρθῇ εἰς τὸν κατήφορον καὶ αὕτη αὕτη ἡ συνεταιριστικὴ ιδέα, πρέπει νὰ σταματήσωμεν τὸ κακὸν ὅπου εὐρίσκεται σήμερον. Ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ δὲν εὐδοκίμοῦν ἐν Ἑλλάδι ὅπως ἀπεδείχθη γενικώτερον, ὅτι ἡ κατάργησις τοῦ μεσάζοντος μεταξὺ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως ἀποτελεῖ οὐτοπία.

Ἄλλη ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν ἡμποροῦμεν νὰ διαθέτωμεν εἰς τὴν κατανάλωσιν περισσότερον ἀπ' ὅ, τι μᾶς ζητεῖται. Καὶ ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀποτελέσωμεν ἐξάφρσιν εἰς τοὺς ἀμειλίκτους νόμους τοῦ ἀνταγωνισμοῦ της διεθνούς ἀγορᾶς. Ἀεῖποτε τὴν παραγωγὴν ἐρρυθμίσαν οἱ νόμοι της καταναλώσεως. Ἀποτελεῖ δὲ ἐξωφρενισμόν ἡ ἀξίωσις τοῦ νὰ ρυθμίζεται ἡ ἀγορὰ της καταναλώσεως σταφιδῶν ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μας σταφιδοπαραγωγὴν.

Ἀλήθεια ἐπίσης εἶνε, ὅτι ἐάν ἡ ἀπὸ τριετίας συνεχιζομένη κατάσταση της συνεχούς ἐλαττώσεως της ἐξαγωγῆς καὶ της πτώσεως τῶν τιμῶν συνεχισθῇ, ὀφειλομένον νὰ προπαρασκευασθῶμεν διὰ μιάν ριζικωτέραν διαρρύθμισιν τῶν πραγμάτων, καὶ διὰ μιάν λήψιν ἀποφασιστικῶν μέτρων.

Τῆς μελέτης τῶν ἀποφασιστικῶν τούτων μέτρων ὀφείλει νὰ ἡγηθῇ τὸ Κράτος. Ἐκ της ἐπιτοπίου μελέτης τῶν πραγμάτων διεπιστώσαμεν ὅτι μόνον ὅταν ἡγεῖται τὸ Κράτος, ἐνυπάρχει τὸ ἀναγκαῖον κύρος καὶ ἡ ἐπιβολή. Ἐγκείται εἰς τὸν χαρακτήρα τοῦ "Ελ-ληνος νὰ ὑπακούῃ μόνον εἰς τὴν ἀνωτάτην κεντρικὴν ὀργάνωσιν. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ ἀχρησιμοποίητος ἡ πείρα καὶ νὰ ἀποκλεισθοῦν αἱ εἰδικότερες, καὶ νὰ μὴ ζητηθῇ ἡ συνεργασία τῶν ἐγκυψάντων εἰς τὴν ὑπόθεσιν της σταφιδῶς. Τούναντίον, εἰς τὴν μελέτην τῶν μέτρων διὰ τὴν ἐπιδίωξιν της ὀριστικῆς λύσεως τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον κάθε χρόνον ἀναταράσσει τὴν Πελοπόννησον, καὶ τὸ ὁποῖον ἡ έφετεινὴ περιπλοκὴ ἐγκυμονεῖ κινδύνους γενικωτέρους, τὴν χρησιμοποίησιν τῶν εἰδικῶν θεωροῦμεν ἀπαραίτητον, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως, ὅπως αὕτη περιβάλλεται καὶ διατελῇ ὑπὸ τὴν πραγματικὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Κράτους. Ἄλλως τε τοῦτο κατέστη φανερόν ἀπὸ ὅλην τὴν εξέλιξιν τῶν γεγονότων της πρώτης φάσεως. Μήπως κατ' οὐσίαν τὴν διαρρύθμισιν της κρίσεως, ὑπὸ τὴν προσωρινὴν της έφετεινὴν μορφήν, δὲν τὴν ἀνέλαβεν ἤδη τὸ Κράτος; Καὶ μήπως τὸ Συνέδριον τῶν Ἀθηνῶν, ἔστω καὶ χωλαῖνον, δὲν ἐπροχώρησε, διότι τὸ Κράτος τὸ ἐνίσχυσε δι' ὅλου τοῦ γοήτρου του καὶ τὸ ὑπεβόηθη διὰ τοῦ ἰκανωτέρου τῶν ἀντιπροσώπων του εἰς τὸ ζήτημα;

Τὸ πρόβλημα της σταφιδοπαραγωγῆς, πρόβλημα σύνθετον οἰκονομικόν, ἀπαιτεῖ μεταπολεμικῶς, ὅπως ὅλα τὰ τοιαύτης φύσεως προβλήματα, ἀντιμετώπισιν εὐθαρσῇ καὶ εἰλικρινῇ. Τὴν δύναμιν πρὸς μιάν τοιαύτην ἀντιμετώπισιν ἔχει μόνον τὸ Κράτος, καὶ τοῦτο ὅταν ἐπεμβαίνει γοργῶς καὶ ἀποφαστικῶς. "Όλα τὰ ἄλλα ἀποτελοῦν ἀποπείρας δοκιμαστικῶν ἐπεμβάσεων, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων, εἶνε ἡ περιπλοκὴ της κρίσεως μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ δημιουργῇ γενικωτέρας μορφῆς ἀνησυχίας, ἰδίως ὅταν εὐρίσκεται τὸ ζήτημα εἰς τὴν δευτέραν, τὴν καὶ πλέον ἐπικίνδυνον φάσιν, ὡς συμβαίνει μετὰ τὸ σταφιδικόν σήμερον.

Δ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ)
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΜΑΝΩΛΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 37
(ΝΕΑ ΣΤΟΑ)

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Η «ΕΡΓΑΣΙΑ», ὡς πρόγραμμα αὐτῆς θέσασα τὴν εξέτασιν τῶν ζωντανῶν προβλημάτων της χώρας διὰ της εἰδικῆς στήλης «Τεχνικῆς Συγκροτήσεως», ἠθέλησε νὰ δημιουργήσῃ βῆμα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου νὰ ἐρευνηθῶνται καὶ νὰ μελετῶνται ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὸν ἐν γένει της χώρας μας μηχανικὸν ἐξοπλισμόν, τὴν καθόλου παραγωγικογεωργικὴν πολιτικὴν, τὰς συγκοινωνιακάς, τῆς ὑπαίθρου ἰδίᾳ, ἀνάγκας, τὴν ὀργάνωσιν καὶ βελτίωσιν ὅλων τῶν κλάδων ἐκείνων οἵτινες ὡς «τεχνικοὶ» χαρακτηρίζονται.

Ἐάν ἀλλαχοῦ, εἰς τὰ βιομηχανικὰ κυρίως κράτη, πᾶσα προσπάθεια, πᾶσα μέριμνα ἀποβλέπει εἰς τὸν διὰ τελειοτέρων καὶ ἀρτιωτέρων ζητημάτων ἀνεφοδισμὸν τῶν ἐργοστασίων, εἰς τὴν πληρεστέραν διαρρύθμισιν καὶ ἐντονωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν λιμένων ἢ εἰς τὴν εὐρυθμοτέραν λειτουργίαν τῶν σιδηροδρόμων, διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὰ πάντα εἶνε ἀκόμη ἐν τῷ δημιουργεῖσθαι, τὰ τεχνικὰ προβλήματα κατέχουν ἀκόμη σημαντικώτερον θέσιν.

Ταῦτα, συνδυαζόμενα πρὸς τὰ προβλήματα της γεωργικῆς μας παραγωγῆς καὶ ἀναπτύξεως, ἐπέσυραν, δύναται τις νὰ εἴπῃ ἀδιστακτικῶς, τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν μετὰπολεμικῶν, ἰδίᾳ ὅμως της παρούσης Κυβερνήσεως, ἀποτελέσαντα ἐν πολλοῖς τὴν σοβαρωτέραν πρὸς ἀνασυγκρότησιν της ἑλληνικῆς φυλῆς ἐνέργειαν. Εἶνε δὲ εὐτυχῆς ἡ «Εργασία» διότι κατὰ τὸ ἐξάμηνον ἤδη ἀπὸ της ἐκδόσεώς της διάστη- ναι, ἐξασφαλίσασα τὴν συνεργασίαν ἐπιφανῶν καὶ εἰδικῶν ἐπιστημόνων, διεπραγμα- τεύθη σειράν ὀλόκληρον τεχνικοοικονομικῶν προβλημάτων, συμβαλοῦσα οὕτω εἰς

τὴν διονύχισιν πλείστων ὅσων τεχνικῶν ζητημάτων ὑψίστου ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν της καθόλου ἐθνικῆς οἰκονομίας της χώρας μας.

Ὁ διαπρεπὴς Διευθυντὸς τοῦ Ὑπουργείου της Γεωργίας κ. Α. Τσαλίκης διὰ τῶν διαφωτιστικῶν ἀρθρῶν του ἐπελήφθη κυρίως τῶν τεχνικογεωργικῶν ἀναγκῶν μας. Διὰ ζωρῶν χρωμάτων ἐθίξεν ἐν ὅλῃ του τῇ εὐρύτητι τὸ πρόβλημα της χρησιμοποίησεως τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων της Μακεδονίας πρὸς παραγωγὴν λιπασμάτων, ἀπαραίτητων διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν της σήμερον καλλιέργειαν. Ἐτέθη οὕτω ἐπὶ τάπητος καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ πρόβλημα τοῦ «ἀξίτου» καὶ ἐξήρθη διὰ μιάν εἰσέτι φορὰν ἡ ἀπαραίτητος στενὴ συνεργασία μηχανικοῦ καὶ γεωπόνου διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ εὐμερίαν της γεωργίας μας, εἰς τὴν διάθεσιν της ὁποίας θὰ ἐτίθεντο ὅλαι αἱ φυσικαὶ της χώρας δυνάμεις, ὡς εἶνε αἱ ὑδραυλικαὶ πτώσεις τῶν Βοδενῶν ἢ τοῦ Ἀλιάκμονος.

Χάρις εἰς ἄρθρα τῶν κ. κ. Ζαίμη, Μάτσα καὶ Πάζη, τὸ πρόβλημα της χρησιμοποίησεως ἐγχωρίου καυσίμου ὕλης ἤλθε νὰ συμπληρώσῃ τὴν προσπάθειαν πρὸς εὐρυτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων, ὀλοκληρουμένου οὕτω τοῦ ὅλου προβλήματος της χρησιμοποίησεως ἀποκλειστικῶς ἐγχωρίου ἐνεργείας. Δι' ἀριθμῶν καὶ σαφῶν δεδομένων οἱ κ. κ. Ζαίμης Μάτσα καὶ Πάζης ἀπέδειξαν ὅτι ἡ βιομηχανοποίησις της παραγωγῆς καὶ ὁ ἐξευγε- νισμὸς τοῦ λιγνίτου, κοινωποήσις ἢ πλινθοποίησις αὐτοῦ, θὰ ἀποτελέσουν σημαν- τικὸν σταθμὸν προόδου της ὅλης λιγνιτο-παραγωγῆς μας.

Ὁ κ. Τσαλίκης, ὡς υπεύθυνος Διευθυν- τὴς τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου της Γεωργίας, ἐπελήφθη τοῦ ἐξ ἴσου βασικοῦ διὰ τὴν γεωργίαν μας προβλήματος τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων, ἐκανερχόμενος οὕτω καὶ τονίζων τὴν σημασίαν τῶν μικρῶν ἀρδευτικῶν ἔργων ἐν παραλλήλῳ καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μεγάλου ἐπο- λιτιστικοῦ ἔργου της ἀποξηράνσεως καὶ διευθετήσεως τῶν ἑλῶν καὶ τῶν μεγάλων της Μακεδονίας ἢ Θεσσαλίας ποταμῶν.

Ἀκόμη εὐρύτερον ἐξετέθη τὸ καθ' ὅλα ἄρτιον καὶ ἐπιστημονικὸν πρόγραμμα με- λετῶν καὶ ἔργων τοῦ Ὑπουργείου της Γεωργίας, ἀνεῦ τῶν ὁποίων ἀδύνατος καὶ ἀνεπαρκὴς θὰ καταστῇ πᾶσα γεωργικὴ πολιτικὴ. Ἐγένετο οὕτω γνωστὴ εἰς εὐρύ- τερον κύκλον ἡ ἀκολουθουμένη περὶ τὴν βελτίωσιν καὶ τόνωσιν της γεωργίας μας προσπάθεια. Ὁ ἀγρυπνὸς ἐπιμελητὴς καὶ προπαρασκευαστὴς τοῦ ἐδάφους εἶνε αὐτὸς ὁ Διευθυντὴς τῶν τεχνικῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργείου της Γεωργίας.

Οἱ λιμένες της Ἑλλάδος δὲν ἦτο δυνα- τὸν παρὰ νὰ τύχουν ἐπίσης πάσης προσο- χῆς, καὶ νὰ μελετηθοῦν διὰ μὲν τὸν Πει- ραιᾶ τὸσον αὐτὴ αὕτη ἡ διαρρύθμισις

ἐπέκτασις αὐτοῦ ὅσον καὶ τελευταίως ἡ μορφή του νέου ὀργανισμοῦ, διὰ δὲ τὴν Θεσσαλονικὴν νὰ κριθῇ τὸ νέον τοῦ λιμέ- νος καθεστὼς, νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τοῦ ἰδρυθέντος λιμενικοῦ ταμείου καὶ νὰ τονι- σθῇ τέλος ἡ ἀνάγκη γενικωτέρας κατευ- θύνσεως καὶ ἡ πρόβλεψις ἔργων εὐρείας πνοῆς, δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐν τῷ προσε- χεῖ μέλλοντι εὐημερίαν καὶ πρόδον τοῦ πρώτου της Β. Ἑλλάδος λιμένος καὶ της μακεδονικῆς μας πρωτεύουσας.

Τὰ περὶ της ὀργανώσεως τῶν λιμένων ἄρθρα ἐπέστειψεν εὐρυτάτῃ καὶ ἐξονυχιστικῇ περὶ τῶν ἐλευθέρων ζωνῶν μελέτῃ τοῦ διαπρεποῦς ναυτικολόγου κ. Παπαμιχαλο- πόουλου, ἀποκαθιστωμένων καὶ καθοριζο- μένων σαφῶς τῶν ἀρχῶν ἐρ' ὧν δέον νὰ ἐδράζεται πᾶσα ζώνη, εἰδικώτερον δὲ ἡ διὰ τοῦ νεαροῦ περὶ τοῦ λιμένος τοῦ Πει- ραιεῖς νόμου προβλεπομένη ἐλευθέρη ζώνη, ὡς καὶ ὁ προορισμὸς καὶ ἡ ἐκτασις ἣν δύ- νεται αὕτη νὰ ἔχῃ, λαμβανόμενων ὑπ' ὅ- ψει τῶν ἀτμοπολικῶν συγκοινωνιῶν δι' ὧν θὰ ἐξυπηρετηθῇ ὁ λιμὴν της περιοχῆς Ἀ- θηνῶν-Πειραιῶς.

Ὁ στρατηγὸς κ. Σπυρίδωνος, γνώστης τῶν ζητημάτων της Θεσσαλονικῆς, ἐξέτα- σεν ἐμπεριστατωμένως τὰς ἐνδεχομένας διε- ξόδους τοῦ λιμένος.—ὀλοκληρῶν της Θεσ- σαλονικῆς, θὰ ἔδει νὰ λεχθῇ.—Ἐμτέθησε τὴν ἐνδοχώραν, ἀνέλυσε ἐπομένως ὅλην τὴν ζώνη, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἐρ' ὅλων τῶν δυνατῶν τοῦ λιμέ- νος ἰκανοτήτων καὶ τῶν δυνατῶν οἰκονομι- κῶν ἐπιρροῶν αὐτοῦ, ἐξαρτωμένων καὶ ἐ- πηρεαζόμενων, ὡς εἰκόσ, ἐκ τοῦ ὅλου συμ- πλέγματος τῶν συγκοινωνιῶν της Βαλκα- νικῆς χερσονήσου.

Τινὰ τῶν σιδηροδρομικῶν μας προβλη- μάτων εὐρον ἐπίσης εὐμενῇ θέσιν εἰς τὰς στήλας της «Εργασίας». Τὸ σπουδαιότα- τόν διὰ τοὺς σιδηροδρόμους μας ἄλλ' ἀ- κόμη σημαντικώτερον διὰ τὴν ἐθνικὴν μας δασικὴν οἰκονομίαν ζήτημα της χρησιμο- ποιήσεως ἑλληνικῶν ἑλνίων στρατιῶν, προσερχομένων ἐκ τῶν δασῶν της Θεσσα- λίας ἢ της Μακεδονίας, ἐξετάσθη εὐρύτατα ὑπὸ τοῦ ἐνδιατρίβοντος εἰς τὸ ζήτημα κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον μηχανικοῦ- δασολόγου κ. Ι. Κοκκίνῃ. Ἐτέθησαν αἱ βάσεις περαιτέρω ἐφαρμογῆς, καὶ ἐτονίσθη πρὸ παντὸς πόσον θὰ ἦτο σκόπιμος καὶ ἐπιωφελὴς ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐκ- μετάλλευσις τῶν ἑλληνικῶν δασῶν.

Τὴν μελέτην περὶ στρατιῶν συνεπλή- ρωσαν ἄρθρα τινὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Κρατικῶν Σιδηροδρόμων περὶ τῶν τιμολο- γίων καὶ κομιστῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ περὶ της κατευθύνσεως ἣτις δέον νὰ δοθῇ. Τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ κ. Σ. Κορώνῃ παρ- ἔσχε τὰ πορίσματα τοῦ συνελθόντος τε- λευταῖος ἐν Μαδρίτῃ σιδηροδρομικοῦ συνε- δρίου. Μεταξὺ ἄλλων θεμάτων στενωτέρου σιδηροδρομικοῦ περιεχομένου ἀλλ' ἐπίσης σημαντικῶν, ἐξετάσθη καὶ τὸ γενικώτερον πρόβλημα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ αὐτοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς οὗτος δὲν εἶνε μόνον ζήτημα ἑλληνικὸν ἀλλὰ πανευρωπαϊκόν.

Ἡ ὁδοποιία ἐπροκάλεσεν ἄρθρον τοῦ τέως Ὑπουργοῦ της Συγκοινωνίας κ. Χρηστομάνου, καλίζοντος τὴν ἀκολουθοῦ- μένην τακτικὴν ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα της «συντηρήσεως» καὶ τὰ ἐγκαταλειπό- μενα παρὰ ταῖς κατεστραμμέναις ὁδοῖς ἀχρησιμοποίητα ἢ ἀχρηστευμένα σκῦρα.

Ἡ σύμβασις ηλεκτροφοτισμοῦ τῶν δασῶν λονίκης καὶ ἄλλα τεχνικὰ ζήτῃματα, ὅσον ἐπικαιροῦς ἢ αὐστηροῦς κριτὰς

Η πολυεδομική, ή αστεοδομία, εϋρον τέλος τὸν ἐνδελεχέστερον καὶ πλέον ἐνδελεχόμενον ὑποστηρικτὴν, ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς ὑγιεινῆς τῶν πόλεων ἐξετάζονται.

Η ὑγιεινὴ τῶν πόλεων ἀποτελεῖ τῶ ὄντι σαφῶς τὸ βασικὸν ἐκεῖνο στοιχεῖον καὶ τὰ θεμέλια ἐφ' ὧν δέον νὰ ἐδράζεται πᾶσα νεωτεριστικὴ περὶ τῆς ἐξελίξεως, διαρρυθμίσεως ἢ βελτιώσεως πάσης πόλεως ἢ χωρίου, ἰδίᾳ ὅμως τῶν μεγάλων κέντρων καὶ τῶν πυκνοκατοικημένων ἄστεων.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις εἶνε τὰ τεχνικὰ θέματα μετὰ τὰ ὁποῖα ἡσχολήθη ἡδὴ ἡ «Εργασία».

Εὐδελπιστοῦμεν ὅτι, χάρις εἰς τοὺς ἤδη ἀναφερθέντας ἐπιφανεῖς συνεργάτας μας ὡς καὶ ἄλλους μέλλοντας νὰ προσέλθουν εἰς συνεργασίαν, θὰ δυνήθωμεν νὰ κατευθύνωμεν τὴν ἐιδικὴν στήλην εἰς τὴν μελέτην τῶν τεχνικοοικονομικῶν ἢ τεχνικοκοινωνικῶν προβλημάτων.

Η «Εργασία» θὰ εἶνε εὐτυχὴς ἀσχολουμένη εἰδικώτερον προσεχῶς μετὰ τὰ συγκοινωνιακὰ τῆς χώρας ζητήματα, καὶ προκαλοῦσα διαφωτιστικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης μιᾶς εὐρυτέρας συγκοινωνιακῆς πολιτικῆς βασιζομένης ἐπὶ τῆς στενῆς συνεργασίας σιδηροδρόμων, αὐτοκινήτων καὶ ἀτμοπλοίων, καθ' ὅτι εἶνε προφανὲς ὅτι ἀντενδεδεικνύται οικονομικῶς, οἱ τρεῖς οὗτοι κυριώτεροι τῶν συγκοινωνιῶν παράγοντες νὰ ἀνταγωνίζονται ἀλλήλους καὶ νὰ ἀλληλοεξοικονομῶνται.

Θὰ ἐπιδιώξωμεν τὰς γνώμας καὶ θὰ ζητήσωμεν τὰς μελέτας τῶν ἐγκυριωτέρων συγκοινωνιολόγων καὶ ναυτιολόγων ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι ἐκ μιᾶς τοιαύτης ἐξουχίσεως θὰ προκύβῃ μεγάλη ὠφέλεια, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν τόσον ἀφειδῶς τὸ Κράτος δαπανᾷ, καὶ δὲν θὰ διστάσῃ οὐδεὶς κυβερνήτης νὰ δαπανήσῃ διὰ τὴν ὁλοκληρώσιν τοῦ σιδηροδρομικοῦ ἢ ὁδικοῦ δικτύου, ἢ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ βελτίωσιν τῆς ἀκτοπλοϊκῆς ναυτιλίας.

Τὸ σιδηροδρομικὸν πρόγραμμα καὶ ἡ ἀκολουθοῦμένη ὁδικὴ πολιτικὴ θὰ τύχῃ ὅλων ἰδιαίτερας προσοχῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅμως, ὅπως ἡ ὁλοκληρώσις αὕτη εἶνε ἀφ' ἑνὸς ζωὴ πληρεστέρα καὶ ταχυτέρα, ἀφ' ἑτέρου συστηματικὰ βᾶσεις σαφοῦς καὶ προδιαγεγραμμένου προγράμματος.

Η χρησιμοποίησις τῶν ὑδραυλικῶν τῆς χώρας δυνάμει ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν ἐντονώτεραν ἐκμετάλλευσιν τῶν λιγνιτικῶν μας κοιτασμάτων θὰ εἶνε τὸ δεύτερον ἐὰν μὴ καὶ τὸ σπουδαιότερον κεφάλαιον τῆς ὅλης «τακτικῆς συγκροτήσεως», ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι χαράσσοντες καὶ ἀκολουθοῦντες πιστῶς ἐν τοιούτῳ πρόγραμμά θὰ ἀντεπεξέλθωμεν καὶ εἰς τὸ σοβαρὸν τῆς ἀνεργίας πρόβλημα καὶ ταυτοχρόνως θὰ ἴδωμεν πλουτιζομένην τὴν χώραν μετὰ ἐγκαταστάσεις παραγωγῆς ἐγχωρίου ἐνεργείας, χρησιμοποιομένης ταύτης εἰς πλείστας ὅσας δυναμέναις νὰ ἰδρυνθῶν καὶ καρποφορήσῃ ἐθνικὰς, ἰδίᾳ δὲ γεωργικὰς βιομηχανίας.

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
— Ταμιευτήριο —
ΤΑΧΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

Θὰ ἐπιμένωμεν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὑπάρξεως προγράμματος καὶ διαδοχικῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ τῇ συνῶδᾳ ταύτῃ μελέτῃ καὶ ἐνδεχομένης πραγματοποιήσεως καὶ τῶν μεγάλων ἀλλὰ καὶ τῶν μικρῶν ἀρδευτικῶν ἢ ἀντιπηγμυρικών ἔργων, ταῦτα πάντα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μετὰ ταῦτα καλλιέργειαν καὶ γενικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀποκαλυφθησάντων ἢ βελτιωθησάντων γαιῶν.

Η ὁργάνωσις τῶν λιμένων μας, ἡ ἀνάγκη γενικωτέρας λιμενικῆς πολιτικῆς, κατὰσκευῆς καὶ χρησιμοποίησεως τῶν λιμένων θὰ ἀποτελέσῃ καὶ δικαίως σοβαρὸν κεφάλαιον, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλάς περιβραχόμενη πανταχόθεν ἀπὸ θαλάσσης κατ' ἀνάγκην μέγα μέρος ἐμπορίου αὐτῆς διενεργεῖ διὰ τῶν θαλασσίων ὁδῶν. Οἱ λιμένες ὡς σημεῖα συνδέσεως τῶν χερσαίων πρὸς τὰς ναυτικὰς συγκοινωνίας ἀποτελοῦν κόμβους ἐφ' ὧν πᾶσα δέον νὰ ἀποδίδεται σημασία καὶ καταβάλλεται προσοχή.

Η πολυεδομικὴ καὶ ἡ διαρρυθμιστικὴ τῶν πόλεων ἀλλὰ καὶ ὁ καλωπισμὸς καὶ ἡ ὑγιεινὴ τῶν χωρίων θὰ προκαλέσῃ ἐπίσης ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον, ὡς ἐπίσης ἀξία πάσης προσοχῆς δέον νὰ εἶνε πᾶσα προσπάθεια ἥτις θὰ ἔτεινεν εἰς τὴν μελέτην ἐνὸς προγράμματος δημοσίων κτιρίων καὶ βαθμιαίαν ἀπόκτησιν, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν δαπανωμένων σήμερον πόρων, κτιρίων εὐπροσώπων καὶ ἀναλόγων πρὸς τὸν ὕψηλόν των προορισμόν.

Εἰς ταῦτα τὰ θέματα θὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα, ὅσα ἡ Σύνταξις καὶ οἱ συνεργάται μας θὰ νομίσουν ἐπικαίρα, σκόπιμα, ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι οὕτω συμβάλλομεν εἰς τὴν μελέτην μετὰ τῶν ἄλλων γενικῶν προβλημάτων τῆς χώρας καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐιδικωτέρων τοιούτων, τῶν τῆς τεχνικῆς συγκροτήσεως.

ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
Μηχανικὸς — Βουλευτὴς

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

Όπως εἰς τὸ καπέλλο ἔτσι καὶ
στὰ παπούτσια εἴμεθα οἱ καλ-
λίτεροι

Γ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ:

Αἰόλου καὶ Σοφοκλέους (γωνία)

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ:

6 Ἀκτὴ Μιαούλη ἀριθ. 6

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

ΤΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η «ΕΡΓΑΣΙΑ», κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς μέχρι σήμερον ζωῆς της, δὲν παρέλειψεν εὐκαιρίαν νὰ διαδηλώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον της πρὸς μίαν νέαν ζῶην τοῦ Ἑλληνικοῦ, σύμφωνα πρὸς τοὺς ὑγιεῖνους ὁρους. Οἱ εἰδικοί ἐπανελημμένως ἐξέθεσαν τὰς ἀπόψεις των, καὶ εἰς τὰς στήλας τῆς «Εργασίας» ἐξετέθησαν ὅλα τὰ φλέγοντα ὑγειονομικὰ ζητήματα τοῦ τόπου καὶ ὑπεδείχθησαν αἱ ἀρμόζουσαι λύσεις. Εἰς εἰδικὰ ἄρθρα ἀπασχολήθημεν μετὰ τὴν ὑγιεινὴν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ τίθεται πάντοτε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν προσηκόντων πάσης κοινωνίας, μετὰ τὴν ὑγιεινὴν τοῦ ἐργάτου κ. ο. κ., καὶ προσεπαθήσαμεν νὰ κινήσωμεν τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως καὶ προαγωγῆς τῶν ὑγειονομικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας.

Ἡδὴ, νομίζομεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἐκθέσωμεν περιληπτικῶς πῶς ἐννοοῦμεν καὶ τὴν μελλοντικὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑγειονομικῆς μας τυχῆς ἀναμορφώσεως.

Α'.

Δύο πράγματα δὲν κατενοήθησαν ἐπαρκῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἴσως διὰ τοῦτο βαίνει βραδέως ἡ ὑγειονομικὴ ἀνάπλασις τῆς χώρας. Πρῶτον ὅτι, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ὑγιεινὴν, οἱ νόμοι εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν ἄνευ χορηγήσεως ἀναλόγων πιστώσεων καὶ εἰδικῶς πολυχρόνου διαπαιδαγωγήσεως τοῦ πολλοῦ κοινού, καὶ δεύτερον ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως δυνατόν ἢ προφύλαξις καὶ καταπολέμησις τῶν λοιμωδῶν νόσων διὰ τῶν προχείρων μέσων νὰ ἀπηχῇ εὐαρέστως καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ καὶ δημοτικότητος, οὐχ ἥττον ὅμως ἄνευ τῆς συστηματικῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐφαρμογῆς τῶν μεθόδων τῆς ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, οὐδεμία πραγματικὴ βελτίωσις τῶν ὑγιεινῶν συνθηκῶν τῆς χώρας καὶ τῆς νοσηρότητος εἶνε δυνατὴ, καὶ ὁ ὑγειονομολόγος ποῦ θὰ στηριχθῇ μόνον εἰς τὴν διὰ τῶν γνωστῶν μέσων καταπολέμησιν τῶν λοιμωδῶν νόσων θὰ δοκιμάσῃ μεγάλην ἀπογοήτευσιν ἀφοῦ πρῶτον ἐξαντλήσῃ καὶ ὅλους τοὺς οικονομικοὺς του πόρους.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀγγλικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον συχνὰ ἀναφέρουν ὡς πρότυπον ὁργανώσεως, διότι κατάρθωσε νὰ περιορίσῃ τὴν θνησιμότητα κάτω τοῦ κανονικοῦ ὁρίου καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν ζῶην τοῦ Ἀγγλοῦ κατὰ 10 χρόνια, ὀφείλεται εἰς ἐργασίαν τῆς ὑγειονομικῆς καὶ διοικητικῆς του ὑπηρεσίας 50 ὁλοκληρῶν ἐτῶν.

Ὁ Δισαέλι, ὁ μεγάλος πολιτικὸς τῆς Ἀγγλίας, πρῶτος ὠθήσῃ πραγματικῶς τὴν διοίκησιν πρὸς τὴν ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν τῶν ὑγειονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας του. Ἐκτοτε ὅλοι οἱ πολιτικοὶ συνηγωνίσθησαν εἰς τὸ νὰ δώσουν ὑγειονομικὴν ἀνατροφὴν εἰς τοὺς Ἀγγλους, ἐξοδεύοντες τεράστια ποσά, οὕτως ὥστε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν δεινὴ κατηγορία νὰ προσαφθῇ ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ὑγιεινῆς διακεκριμένου καθηγητοῦ Adisson, τοῦ ἀληθινοῦ ὁργανωτοῦ τοῦ Ἀγγλ. Ὑπουργείου τῆς Ὑγιεινῆς, ἐπὶ σπατάλῃ.

Ἡλαττώθη π. χ. ἡ βρεφικὴ θνησιμότης κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας εικο-

σαετίας κατὰ 10% ἐν Λονδίνῳ, κατ' ἀκολουθίαν συστηματικῶν φροντίδων τοῦ Δήμου τοῦ Λονδίνου 25 ὁλῶν ἐτῶν! Διότι ἐπὶ τόσα περίπου ἔτη ἐφαρμόζονται μεθοδικῶς τὰ πρὸς προστασίαν τῆς βρεφικῆς ἡλικίας ὑγειονομικὰ μέτρα, συγχρονιζόμενα βέβαια καὶ τελειοποιούμενα ὁσμήρει. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως, καθεὶς πολίτης τοῦ Λονδίνου θεωρεῖ τὴν ὑπόθεσιν τῆς διασώσεως ἐνὸς βρέφους ὡς ὑπόθεσιν ἐνδιαφέρουσαν αὐτόν προσωπικῶς καὶ ὡς τὴν μεγαλυτέραν τῆς χώρας του. Πῶς θὰ ἐφαίνετο π. χ. ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς παράδειγμα, τὸ ὁποῖον, δεικνύον σαφῶς τὴν ὑγειονομικὴν διαπαιδαγωγίαν τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, εἶδα πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μίαν Κυριακὴν ἐν Λονδίνῳ. Ὁ Δῆμος τοῦ Λονδίνου ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίζῃ τὴν γνώμην τῶν πολιτῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν δαπανῶν πρὸς προστασίαν τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, μίαν καλὴν πρωτὰν προσκήρυξε δημοψήφισμα καὶ ἐτοιχοκόλλησεν εἰδικὰ ἐρωτήματα εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰς πλατείας, ἔχοντα περίπου ὡς ἐξῆς: «Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἐπειδὴ νομίζει ὅτι τὸ ἀπὸ ἐτῶν ἀκολουθοῦμενον σύστημα προστασίας τῆς βρεφικῆς ἡλικίας δύναται νὰ συνεχισθῇ χωρὶς βλάβην, διὰ καταργήσεως μερικῶν θέσεων καὶ ἰδρυμάτων, ἐξ ὧν θὰ προέλθῃ περιστολὴ τῆς σχετικῆς δαπάνης κατὰ 10.000 λίρας περίπου, ἐρωτᾷ τοὺς δημότας ἐὰν συμφωνοῦν ἢ ἐπιμένουν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως εἰς τὸ ἀκέραιον τῶν πιστώσεων κτλ.»!

Ὁποῖα ἀντίθεσις πρὸς τὸ ἡμέτερον κοινόν, ὅχι μόνον ἀγνοοῦν τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιεινῆς, ἀλλὰ ἀποφεύγον καὶ ἀρνούμενον νὰ δηλώσῃ εἰς τὰς Ἀρχὰς τὴν ὀστρακικὴν, τὴν διφθερίτιδα καὶ τὰς λοιπὰς λοιμώδεις νόσους! Καὶ τὸ μὲν ἀμόρφωτον καὶ πολὺ κοινόν ἔχει τὰ δικαιολογητικά του, ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὁποῖος μένει ἀδικαιολόγητος εἶνε ὁ ἀνώτερος πολιτικὸς, κοινωνικὸς, ἀκόμη καὶ ἱατρικὸς κόσμος, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἐνδιαφέρθησαν, πλην ἐλαχίστων ἐξαίρεσεων, διὰ τὰ ὑγειονομικὰ προβλήματα τῆς χώρας.

ἢ διὰ τὴν ὑγειονομικὴν των προπαίδευσιν, ὅπως συμβαίνει μετὰ ὅλους τοὺς κοινωνιολόγους τῆς ἀλλοδαπῆς. Καὶ ὀφείλομεν ἐδῶ νὰ τονίσωμεν εὐρῆμως τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, ποῦ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δεικνύει διὰ τὴν ὑγιεινὴν τοῦ τόπου ἡ παρούσα Κυβέρνησις, καὶ τὸ ὅποιον, ἐπαναλαμβάνομεν, σοβαρὰ ἀντιμετωπίζει ἐμπόδια, ἀκριβῶς διὰ τὴν ἀναφερομένην ἐλλειψὶν ὑγειονομικῆς μορφώσεως τῆς κοινωνίας. Ἐντόπως ἐπροξένησεν εἰς πολλοὺς πέρυσιν ἡ ὑγειονομικὴ ἀνατροφὴ τοῦ ἐπισκεφθέντος τὴν Ἑλλάδα μεγάλου Γάλλου πολιτικοῦ Ἑρριώ. Ὅταν διηγήθην ἐκ Λαρίσης, οἱ συνοδευόντες αὐτόν ἐξεπλάγησαν διότι τοὺς ἔκαμε ἕνα μάθημα ὑγιεινῆς περὶ τοῦ πῶς θὰ ἐξησφαλίστο ἡ ἀποστέρωσις καὶ ἀβλαβὴς πόσις τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ.

Εὐτυχῶς τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηρεῖται μεγάλη βελτιώσις ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἡ ἀνωτέρα τάξις ἤρχισε μελετῶσα ὑγιεινὴν, νόμος εἰδικὸς εἰσήγαγε πρὸ ἑτὸς τὴν συστηματικὴν διδασκαλίαν τῆς ὑγιεινῆς εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς δ' εἰδικῶς κινηματογραφικὸν συνεργεῖον, περιελθόντος τὴν Ἑλλάδα, προσεπάθησε νὰ ἐκλαϊκέυσῃ τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιεινῆς, καὶ ἰδίως τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τῆς φυματιώσεως καὶ τῆς ἐλονοσίας, τέλος ἡ παρούσα Κυβέρνησις καὶ τὸ ἀρτισύστατον Ὑπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς ἐντείνουν τοὺς ἀγῶνάς των πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην. Δὲν ἀρκοῦν ὅμως αὐτὰ διὰ τὴν πραγματικὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ὑγιεινῆς, ἀλλὰ χρειάζεται μεθοδικὴ καὶ ἐντονος προπαγάνδα δι' ὅλων τῶν μέσων (δημοσιευμάτων, διαλέξεων, κινηματογράφων, μουσείων ὑγιεινῆς, περιοδεύοντων συνεργείων κτλ.).

Η «Εργασία» ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐμφανισέως της δὲν ἔλειψε ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιλαμβάνεται τῆς συζητήσεως καὶ προπαγάνδας ὅλων τῶν ζητημάτων τῆς ὑγιεινῆς τῆς χώρας, ἀποβλέπουσα ἀκριβῶς εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας σκοπούς.

Ἡ ἐκλαϊκευσις λοιπὸν τῶν ἀρχῶν τῆς ὑγιεινῆς ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἄρθρον τοῦ ὑγειονομικοῦ προγράμματος μας.

Ε. Α.

ΙΔΕΩΔΗΣ ΕΠΙΣΤΡΩΣΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ, ΑΠΟΘΗΚΩΝ, ΣΤΡΑΤΩΝΩΝ, ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ,
ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ, ΠΡΟΑΥΛΙΩΝ, ΤΑΡΑΤΩΝ, ΥΠΟΓΕΙΩΝ Κ. Α. Π.

ΕΙΝΕ Η ΔΙΑ ΧΥΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ "ΒΙΟ", ΔΙΟΤΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
ΤΑ ΕΞΗΣ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ:

1. — Εἶναι ἀπολύτως στεγανὴ καὶ ἀδιάβροχος
2. — Εἶναι ἐλαστικὴ καὶ δὲν φθείρεται
3. — Ἀντέχει εἰς πᾶσαν καιρικὴν ἐπίδρασιν, ψῦχος, καύσωνα, βροχὴν
4. — Εἶναι δυσθερμαγωγός, κακὸς ἀγωγὸς ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἤχου
5. — Δὲν χρειάζεται καμμίαν συντήρησιν

ΓΡΑΦΕΙΑ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 181

Τηλέφ. 234 καὶ 235

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΝΗΘΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Απ' τούς υγειονομικούς χάρτες τών πόλεων τής Γαλλίας βγαίνει τὸ ἀδιάσειστο ἀξίωμα, πὼς τὸ δέντρο προφυλάσσει ἀπ' τῆς φυματίωσης. Στὸς χάρτες αὐτοὺς, πού τὰ σπύτια μὲ φυματίωση σημειώνονται μὲ μαύρο, θὰ δῆτε ὅτι τὰ κοντινὰ σὲ δέντρα σπύτια, ὅπως δὲ Ἐθνικός μας κήπος, εἶνε ἀπόλυτα λευκὰ καὶ ὅτι ὅσο πιὸ μακριὰ βρίσκονται τὰ σπύτια ἀπ' τὰ δέντρα, τόσο καὶ πληθαίνουν τὰ μαύρα στίγματα ὁσποῦ ἐπικρατεῖ ἕνα σχεδὸν δλόμαυρο. Ἀπλούστατα, τὴν ἡμέρα τὰ δέντρα βγάδουν ὀξυγόνο, καὶ τὸ ὀξυγόνο αὐτὸ ἐνερθεῖ μὲ δύο τρόπους, ἐξαιρετικά ἀπ' τὸ συνηθισμένο ἢ τὸ μολυσμένο ἀέρα, γιατί βρίσκεται ἴσως ἐν τῷ γεννῶσθαι κί' ἀκόμη σὲ περίσσεια.

Δὲν εἶνε θέμα μας τί μπορεί νὰ γίνη στὴν Ἀθήνα καὶ γενικά στίς πόλεις, ὅμως ἡ ἀστική ἰδιοκτησία πολὺ δύσκολα προσαρμόζεται σὲ πολυκατοικίες μὲ καθωρισμένη ἐπιφάνεια δεινδροφυτεμένη, ἂν καὶ στὸν τόπο μας ἔχουμε σκεπτάσει τρομερὴ ἔκτασι μὲ παραγκοδόλες.

Τὸ δέντρο δὲν προφυλάσσει μόνο ἀλλὰ καὶ θεραπεύει τὴ φυματίωσι. Μὴ γαμογελάτε. . . Σκεφθῆτε πὼς τὸ πληθυσμὸς σὲ μιά πόλιν δὲν κάθεται μόνιμα στὰ ἴδια σπύτια ἐπόμενα, σιγματοισμένοι πηγαίνουν σ' ἄσπρο κί' ἀντιστροφή. Τότε πὼς δὲ μαυρίζει τ' ἄσπρο; Ἀπαντήστε μόνοι καὶ κλείστε τὴν ἀπάντησιν στὸ πιὸ φανερό μέρος τῆς συνειδήσεώς σας γιὰ νὰ σπάσουμε μιά πεποίθησιν ἀδικαιολόγητη.

Ἔτσι ὁ λαὸς ὠδηγημένος ἀπ' τοὺς γιατροὺς κί' ἀπ' τὴν ὑποσυνείδητη παρατήρησιν, ποῦναι πιὸ θετική γιατί δὲν πέφτει σὲ ἔλεγχο στραβωμένο ἀπὸ πρόληψιν, ἐκστρατεύει κάθε καλοκαίρι στὴν Πάρνηθα καὶ στὴν Πεντέλη, καὶ χειμῶνα καὶ καλοκαίρι στὸ Χαλάνδρι, Ἀγ. Παρασκευή, Μαρούσι, Βίλλια κί' ἄλλοι, ὅπου οἱ περισσότεροι φυματικοὶ γίνονται δεκτοὶ μὲ χίλιες δυὸ δικαιολογίες.

Δὲν κρατιέμαι καὶ παρεμβάλλω δυὸ λεξοῦλες. Διάφοροι γεροὶ πού δουλεύουν στὰ σανατόρια, νοσοκόμες, γιατροὶ, βεραντιέριδες, δείχνουμε μικρότερη νοσηρότητα ἀπ' ὅ,τι ἂν ἦσαν στίς πόλεις, κί' αὐτὸ γιατί ἔχουν τὸν ἐχθρὸ μπροστά τους καὶ προφυλάσσονται. Τὸ ἀντίθετο συμβαίνει στὰ χωριά: οἱ φυματικοὶ γίνονται δεκτοὶ ἀπὸ ἀνάγκη οἰκονομική, ὅχι ὅμως ὡς φυματικοί. . . ἀλλὰ ὁ ἕνας ἔχει πλευρίτη, ὁ ἄλλος ἔλκυσμα καὶ τέτοια. Ἀποτέλεσμα; Ὁ φυματικός, ὅσο εὐσυνείδητος καὶ ἂν εἶνε, δὲν μπορεί νὰ πάρῃ τίς ἀπαιτούμενες προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴ μεταδώσῃ τὸ μικρόβιο — πτυελίστρα, ἀγκάλιασμα μικρῶν παιδιῶν — ὁ δὲ χωριάτης, πιστεύοντας τὴν κουτοπονηριά του σὰν πραγματικότητας, δὲ φυλάγεται.

Κί' ἀπ' αὐτὲς τίς ἀπόψεις οἱ θερινοὶ συνοικισμοὶ Πάρνηθος καὶ Πεντέλης εἶνε διπλῶς υγιεινοί, γιὰ τὸ ὁμοίωμα περιήπου τῆς υγείας τῶν παραθεριστῶν καὶ γιατί οἱ λίγοι γεροὶ πού βρίσκον-

ται, σὲ σύγκρισιν μὲ τὰ χωριά ξέρουνε πού βρίσκονται.

Στὴν ἀπαίτησιν τοῦ παραθερισμοῦ τοῦ κοσμάκη στὴν Πάρνηθα σταθῆκανε ἐνάντια, τὸ Κράτος ἀπὸ ἀσάφεια καὶ ρυμούλκησι, ὁ «Εὐαγγελισμός» ἀπὸ φόβο καὶ δικαιολογημένα, ὁ Τουρισμὸς ὅμως ἐπειδὴ εἶνε μονόπλευρο συγκρότημα κί' ἀδικαιολόγητα.

Καὶ πλεονέκτημα. Τὸ Κράτος, στὰ χροντούλας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, κοντὰ στὰ σχέδια ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λευκοῦ ἀνθρακός, τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἑλδῶν καὶ ἄλλων ἐνείρων, πού περιμένει ν' ἀποκτήσῃ τὴν οἰκονομική δύναμιν νὰ τὰ ἐκμεταλλεῖ μόνον του, εἶχε καὶ τὰ παλαιὰ σχέδια Πάρνηθος, παραπλήσια τῆς τούρας τοῦ Λυκαβητοῦ, πού σὲ κάποιο μάλιστα ἕνας Βέλγος ἔχει ὀδοντωτὸ σιδηρόδρομο. Τὰ σχέδια αὐτὰ εἶνε καταδικασμένα ἀπ' τὴν πραγματικότητα, γιατί πὼς θὰ δούλευε ὁ ὀδοντωτὸς τῆς Πάρνηθος, ἀφοῦ γιὰ νάχουμε συγκοινωνία μέσα στὴν Ἀθήνα μὲ τὴν ἀναγκαστική τῆς κυκλοφορία βάλαμε στὸ σβέρικο μας τὴν Πάουερ, κί' ἀφοῦ ὁ Ἀθηνῶν-Λαυρίου — κί' ἄλλοι, μὰ ἀναφέρω αὐτὸν γιὰ τὴν κοντινὴ σύγκρισιν—δουλεῖ μὲ ζήμια;

Ἀπ' τὸ δεύτερο κακὸ ἦρθε νὰ τὰ σώσῃ ὁ Τουρισμός. Σ' αὐτὸν οἱ κρατικές ὑπηρεσίες, γιὰ λόγους πού θ' ἀναφέρω στὴ δική του ἀνάλυσιν, ἔχουν ἐμπιστοσύνη. Νὰ ἡ ρυμούλκησι.

Ὁ «Εὐαγγελισμός», ἀπ' τὴν ἄλλῃ μεριά, στενωτέρα συνδεδεμένος μὲ τὴν Πάρνηθα, ὅχι μόνο μὲ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ 1914, μὲ τὴν δεκαεξάχρονη λειτουργία τοῦ Σανατορίου, μὲ τὴ σεβαστὴ οἰκονομικὴ συμμετοχὴ στὴν κατασκευὴ τοῦ δρόμου (1,5 ἑκατομμύρια περίπου) ἀλλὰ κύρια ἀπ' τὸ κληροδοτήμα Γ. Σταύρου καὶ Γ. Φούγη, μὲ τὸ ὅποιο θὰ πραγματοποιήσῃ τὸ μεγάλο ἔργο, καὶ διευθυνόμενος ἀπὸ Συμβούλιον πού ὁ πρόεδρος μὲ τὰ μέλη ἀποτελοῦν ὄγκο κοινωνικῆς βορύτητας καὶ μεθοδικῆς δράσεως, ἀντενεργοῦσαν σὲ κάθε ἀπαλλοτρίωσιν κί' ἔργο.

Ἡ στάσι τους δικαιολογεῖται ἀπ' τὴ γνώσιν τοῦ τί μπορεί καὶ πρέπει ν' ἀποδώσῃ ἡ Πάρνηθ, κί' ἀπ' τὸ ἀξίωμα «ὑποίως φυλάει τὰ ροῦχα του ἔχει τὰ μισά», δηλαδὴ ἔτσι δὲ θὰ τοὺς πετάξουν ὁλότελα ἀπὸ καὶ πάνω ἀλλὰ θὰ κρατήσουν τὸν ἀπαιτούμενο χῶρον γιὰ τὸ κοινωφελέστερο ἔργο τῆς Ἀστικής, θάμεινε καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα ἀπέραντος χῶρος.

Καὶ τώρα ὁ Τουρισμός. Ἀλλὰ τὸ θέμα εἶνε λίγο γενικό. Γιατί δὲν εἶνε χρεωκοπία, ζητήματα πού πρέπει νὰ λυθοῦν ἀπ' τοὺς αἰρετοὺς ἄρχοντες, ὥστε οἱ τελειωτικὲς ἀποφάσεις νὰ εἶνε ἡ συνισταμένη τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, μὲ εισηγητὰς τίς ὑπεύθυνες Δημόσιες Ὑπηρεσίες, νὰ μεταβιβάζονται σὲ ἀριστοκρατικὸς ὀργανισμούς; Ἡ στὰ Ὑπουργεῖα οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι εἶνε τεμπέληδες ἢ ἀνίκανοι ἀφοῦ ἡ δικαιολογία τῆς ἐλλείψεως ὑπάλληλων δὲ στέκει ἀπ' τὸν ὑπερπαλληλι-

σμό. Κί' ἀκόμη ἂν ὁ ἔλεγχος πού στίς δημόσιες ὑπηρεσίες μπορεί νὰ γίνη ποικιλότροπα καὶ δικαιωματικά δὲν γίνεται, κί' ἴσως ἀπ' αὐτὸ νάρχεται ἡ χαλάρωσις, πὼς θὰ γίνη σ' ἀνεξάρτητο ὀργανισμό;

Δὲν ἔχω προηγουμένα μὲ τὸν Τουρισμὸ, στὸν ὅποιο βέβαια μῆκκανε καὶ πρόσωπα μὲ θέλησιν καὶ δύναμιν νὰ κάνουνε κάτι καλὸ, τί τὰ θέλετε ὅμως; ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ ὀρισμένη τάξιν ἀνθρώπων, πού δὲν μπορεί νὰ νοιώσῃ τὴν πραγματικότητα τῶν πτωχῶν, ἐνῶ ἀπ' τὴν ἄλλῃ, ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ἐπιβάλλεται στίς Δημόσιες Ὑπηρεσίες. Ἔπεται, ἐπειδὴ μερικὲς ἀπ' τίς τελευταῖες νομίσανε καὶ νομίζουσαν πὼς ὁ Τουρισμὸς θάτανε ἡ δύναμις πού θὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὄνειρά τους, μ' ἀνακούφισιν ἀφίνον νὰ τίς ὑποκαθίστῃ. Ὁ κολοσσὸς ὅμως τῶν σωρευομένων ἀπαιτήσεων, γεννᾷ τὸ βάρβαρο πού γεφυρώνεται μὲ τρόπο ἐπιφανειακὸ καὶ πρόχειρο καὶ γι' αὐτὸ πολὺ ἀντιεπισημονικό.

Κί' ἔτσι ὁ Τουρισμός — ὁ δρόμος τελειώνει, κί' οἱ ἐπιχειρηματίαι μυρίζουνε ψητὸ — σὲ μιά τελευταία σύσκεψιν Κράτους, Εὐαγγελισμοῦ καὶ τοῦ ἴδιου, ἀφοῦ βέβαια προώρισε καὶ καθώρισε τίς ἀπαιτήσεις του ὥστε νὰ διπλωρῶσιν ὁ «Εὐαγγελισμός», κατάρθωσε νὰ παρασύρῃ τίς Δημόσιες ὑπηρεσίες νὰ βγάλουν φετφά: Ἀπαγορεύεται κάθε παραθερισμὸς στὴν Πάρνηθα καὶ κάθε ἀπαλλοτρίωσις ἐκτὸς ὑπὲρ τοῦ Τουρισμοῦ.

Ἀποφάσις ἀριστοκρατικῆ, ἀψυχολόγητη κί' ἀντιπραγματικῆ.

Ἀλλες ὅμως οἱ σκέψεις τῶν ἀνθρώπων κί' ἄλλες τοῦ Βενιζέλου πού τίς εἶδαμε στὸ «Σημειωματῆριον τοῦ Φορτοῦνιο» μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «Πάρνηθ». Ἀντιγράφω: «Δὲ θὰ γίνη κί' αὐτὸ ἀναρχικὴ παραγκοκουρελαρία. Θὰ μελετηθῇ καλὰ. Πού θὰ γίνη ἕνα περὶ πῦρ τοῦ Τουρισμοῦ, πού ξενοδοχεῖα, πού συνοικισμοί, πού περιοχὴ Σανατορίου». Καὶ λίγο πιὸ κάτω: «Υπάρχει ἕνα σχέδιο. Ὁ Βενιζέλος ὅμως δὲν τὸ θεωρεῖ ἀρκετὸ. Θὰ κληθῇ πιθανώτατα εἰδικὸς Ἑλβετὸς νὰ πῇ κί' αὐτὸς τὴ γνώμη του».

Ἀφοῦ, λοιπόν, πιθανὰ νάρθῃ εἰδικός, θὰ ἰχνογραφίσω κί' ἐγὼ ἕνα σχέδιον μὲ τὴν αἰτιολογία του, περιμένοντας τὴ δικαίωσιν τοῦ ἀπ' τὴ γνώμιν πού θὰ ἀποκρυσταλλώσῃ ὁ Ἑλβετός.

Κί' ἂν ἡ μέρα εἶνε μέρα, πρῶτος, δικαιοματικά αὐτός, εἶνε ὁ «Εὐαγγελισμός» πούχει τὰ μέσα νὰ χτίσῃ τὸ μεγάλο πιά Σανατόριο, μιά καὶ τὸ πρόχειρο, μὴ πούτανε ξύλινο, ἔδωσε 85% ἰσάσεις κατὰ μέσον ὄρον μέχρι τοῦ 1927. Καὶ πρέπει νὰ μὴ παραβιασθῇ ἡ περιοχὴ πού τοῦ ἀνήκει, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ κἀνῃ τὸν πιθανώτατο διασμὸ σ' ἀνδρικό καὶ γυναικεῖο, κί' ἀκόμη νὰ μπορῇ στὸ μέλλον νὰ ἐπεκταθῇ, κί' αὐτὸ γιατί εἶνε γνωστὸ στοὺς εἰδικούς πόσο δύσκολο εἶνε νὰ βρεθῇ τοποθεσία πού νὰναι ξερή, ἐδήλια καὶ πῆνεμη, καὶ σὲ κάτω κάτω ὁ χῶρος πού κατέχει, μόλις τὸ προφυλάσσει ἀπ' τὴν τύρβην τῆς κοσμικότητας πού ἐπέρχεται.

Ὁ Τουρισμὸς νὰ προτιμῶνῃ; Μὰ καὶ! Δὲν κάνω καμπάνια ἐναντίον του, ἔξω ἀπ' τὸ ζήτημα τοῦ παραγκωνισμοῦ τοῦ κοσμάκη πού οἱ ἀνάγκες του θεραπεύομενες τονώνουνε τὸ Κράτος. Ὅμως τὸ

ζήτημα εἶνε τί μπορεί νὰ κἀνῃ καὶ πάνω κί' ὅχι τί ζήτησε. Θὰ μοῦ πῆτε, ἐξωραίστικὰ ἔργα γιὰ ἕνα περίπατο γι' αὐτοκίνητο, μιά ἐκδρομὴ καὶ τέτοια. Κί' ἀκόμη καὶ ξενοδοχεῖα. Ἔξωρα, αὐτὰ ὅμως γίνονται χωρὶς ν' ἀνατρέψουμε τὰ ἄλλα. Κεῖν' ὅμως πού θέλω νὰ τονίσω, μιά καὶ ξέρω τὴν Πάρνηθα σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμὴ κί' ἔχω ζήσει χρόνια, χειμῶνα — κί' αὐτὸ θέλει νὰ πῇ πολλὰ — καὶ καλοκαίρι πάντα, πὼς οἱ ἐπιχειρηματίαι τῶν τριῶν διαφόρων τάξεων ξενοδοχείου — ἂν γίνονταν ἀμέσως περισσότερα καλλίτερα νὰ γίνονταν ἀπ' εὐθείας σανατόρια — ἀφοῦ θὰ πειραματισθοῦν τὸ πρῶτο κί' ἴσως δεύτερο χειμῶνα τί σημαίνει κεσάτι, θὰ τὰ μεταβάλλουν σὲ φαρμακικὰ σανατόρια, πού ὅμως δὲ θάχουν τίς ἐγκαταστάσεις τῶν πραγματικῶν.

Ἀλλὰ τὸ ἐπιχειρημα τῶν ἰδιαιτέρων λόγων τῆς Πάρνηθος δὲν ἐλέγχεται εὐκολα, γι' αὐτὸ ὀπλιζῶ τὴ θέσιν μου καὶ μὲ τὰ ἔξῃς: Ἡ ἐπιστήμη λέει πὼς τὰ 97 % τῶν ἀνθρώπων τῶν πόλεων ἔχουνε τὸ μικρόβιο τοῦ Κώχ στοὺς ἀδένες τους, κί' ἀπ' αὐτὰ τὰ 97 % ἔχουνε ἐκδηλωμένη φυματίωσιν τὰ 35 %. Ἡ μειονότης αὐτὴ τοῦ συνόλου ἐπιδιώκει τὴν ἐξοχὴ σὲ μεγαλειότερη ἀναλογία ἀπ' τὰ ἀντιστρόφως ἀνάλογα. Μὰ νάτανε μόν' αὐτός! Ὁ ὕγινης ποτὲ δὲ στέρνεται ἀπ' τὴν ἐπιχειρήσιν, τὴ Δημόσια ὑπηρεσία κλπ. πάνω ἀπὸ μῆνα τὸ χρόνο σὲ ἄδεια μί' ἀποδοχῆς, ἐνῶ ὁ φυματικός; Καὶ ποῖος στενεύει τὰ οἰκονομικά του στὰ καλὰ καθοῦμενα γιὰ νὰ πάῃ στὴν ἐξοχὴ σὰν κείνον πούχει λόγους; Κί' ἀκόμη ὁ γερός πηγαίνει καὶ πρὸς τὴ θάλασσα, ἐνῶ ὁ φυματικός; Κί' ἄλλα, κί' ἄλλα κί' ἄλλα. Θὰ προβληθῇ ἴσως, πὼς ὁ Τουρισμὸς τὸ μόνο πού σκέπτεται εἶνε ἡ ἀπομύνησιν τῶν ὑγιῶν ἀπ' τοὺς ἀρρώστους. Πὼς αὐτὸ εἶνε οὐτοπία δὲ θέλει ἐπεξηγήσῃ, στὴν Πάρνηθα ὅμως εἶνε δυνατό νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ ἕνα σεβαστὸ μέρος, τότε ἀκριβῶς ὅταν χωριστοῦν ἐπακριβῶς ἡ περιοχὴ τοῦ Σανατορίου, οἱ χῶροι τοῦ Τουρισμοῦ, ὁ χῶρος τῆς λαϊκῆς κατασκηνώσεως καὶ τὸ ὑγιεινὸ συνοικισμό.

Ἀλλ' ἄς μὴ χάνουμε τὴν ὥρα μας. Τὰ σανατόρια, ὅταν δὲν εἶνε ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, ἐκτὸς ἀπὸ τίς περιπτώσεις ἀρρώστων πού τοὺς συμφέρει ἡ παραμονὴ ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὅσο μένουν σ' αὐτὰ βοηθοῦνται οἰκονομικά ἀπ' τὸ Κράτος ἢ ὡς ὑπάλληλοι ἢ ὡς ἄσπυροι καὶ ἰδίως πρόσφυγες, εἶτε ὡς ὑπάλληλοι Τραπεζῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, εἶνε μάλλον σχολεῖα στὰ ὁποῖα ὁ φυματικός μόλις σταθεροποιήσῃ μιά ὑγιεινὴ κατὰστασιν ἔχει ποιά ἀποκτήσῃ τίς γνώσεις γιὰ νὰ κανονίξῃ οἰκονομικώτερα τὴν υγεία του ἐκτὸς σανατορίου.

Στὸν τόπο μας, πού τὰ σανατόρια εἶνε καὶ θάνατι λίγα, ἡ ἔγκαιρη ἐξοδὸς τῶν ἀρρώστων ἀποτελεῖ καὶ θ' ἀποτελῇ πολιτικὴ τῶν διευθυνόντων τὴν κί-

νησι. Οἱ ἄρρωστοι ὅμως, μὴ πούναι οἰκονομικώτερο γι' αὐτοὺς, δὲ φεύγουνε, πάνε στὰ σπύτια τους ἢ στίς γνωστὲς ἐξοχές. Τὸ πρῶτο ἄσχημο, γιατί δὲν ὑπάρχει καθαρὸς ἀέρας καὶ γιατί μολύνουνε ὁπωσδήποτε τοὺς ἄλλους, τὸ δεύτερο χειρότερο ἀφοῦ γίνονται δεκτοὶ συμβατικά κί' ἐξηγήσαμε τί κακὸ εἶν' αὐτὸ, κί' ἀπ' τὴν ἄλλῃ φέρνουνε ὕψωσι στίς τιμές, ἀποκλείνοντας ἔτσι τοὺς γερούς. Τὸ Χαλάνδρι, πούχω ὕψι μου φέτος, ἔχει τὰ περισσότερα σπύτια ἐξοικιαστά.

Καὶ μιά θεωρία: Ὁ γερός πού ἀποφασίζει νὰ πάῃ ἐξοχὴ, ἂν ταυτόχρονα ἐργάζεται, ζητᾷ ἡ ἐξοχὴ νάχη γρήγορη καὶ φτηνὴ συγκοινωνία, ἂν ὅμως δὲν ἐργάζεται, ἀποζητᾷ τὰ νησιά.

Ἴσως πιά νὰ καταλάβετε πὼς θὰ ὑποδείξω νὰ γίνονταν στὴν Πάρνηθα καὶ ὑγιεινοὶ συνοικισμοὶ γιὰ ἀρρώστους. Ὅχι πὼς δὲν ὑπάρχει χῶρος καὶ γιὰ συνοικισμοὺς ὑγιῶν, ἀλλὰ ποῖος διαθέτει μιάμιση ὥρα — Χαλάνδρι 7 δραχμὲς μισθὸν ἄρα, Κηφισοῖα 10 δραχμὲς τρία τέταρτα, ἔξω ἀπ' τὴν ὥρα πού χάνει κανεὶς γιὰ νὰ γεμίσῃ τ' αὐτοκίνητο πού στὴν Πάρνηθα θὰ κἀνῃ περισσότερο καὶ 25 δραχμὲς, ὅσες εἶνε γιὰ τὴν Πεντέλη πούναι ὁ μισὸς δρόμος γιὰ νὰ κατεβῇ κί' ἄλλο τόσο καὶ τόσες ν' ἀνέβῃ, κί' αὐτὰ κάθε μέρα;

Λοιπόν οἱ συνοικισμοὶ αὐτοὶ, τύποι μικρῶν φυματιοπύλων ἀφοῦ εἶνε ὄνειρο τῶν εἰδικῶν ὑγιεινολόγων καὶ φυματιολόγων μας, πού ἔχουνε τίς ἐπιτυχίες πού εἶχαν ἀπ' αὐτοὺς στὴ Δύσι, θάνατι φαντάζομαι ὄνειρο καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ τὸ κυριώτερον εἶνε, μιά καὶ τὸ Κράτος δὲν ἔχει τὰ μέσα, πὼς μποροῦν νὰ ἐπιτευχθοῦν, ἀπ' τὴν κίνησιν πού ἔξω, μὲ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία κί' ἔξω, ἀντίθετα ἀπ' ὅτι συμβαίνει ἔξω. Ἀλλὰ γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν πρέπει τὸ Κράτος νὰ μὴ βάζῃ προσκόμματα, κάνοντας γρήγορα τίς ἐνέργειες του, οἰκονομικὲς τίς ἀπαλλοτριώσεις καὶ περιορίζοντας τίς

δασονομικὲς στενοκεφαλίες, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει πὼς πρέπει ν' ἀφίση τὴν κεντρικὴ ἐπιβλεψιν, πού ἀντίθετα πρέπει νὰ εἶνε ζωντανή, καὶ μάλιστα ν' ἀπαιτῇ σπύτια γιὰ κάθε σπύτιακί τὰ 4 στρέμματα γιὰ νὰ μὴ γίνη κείνο πούγινε στὸ Μαρούσι καὶ στὸ Χαλάνδρι, καὶ πού κοντεῖνε δυστυχῶς νὰ γίνη καὶ στὴν Ἀγία Παρασκευή, δηλαδὴ ἐξοχὲς διχῶς δέντρα! Μὰ ὑπάρχει χῶρος; σ' αὐτὸ κυρίως δὲν ἀπαντᾷ, γιατί μπορεί κανεὶς νὰ δῇ καὶ μόνο νὰ δῇ τὴν Πάρνηθα, ἀλλὰ σὲ ὅτι ὑπάρχουν χῶροι καταλληλότεροι μακριὰ ἀπ' τὴν ἱερὴ πραγματικὴ περιοχὴ τοῦ Σανατορίου καὶ τῶν τοποθεσιῶν τοῦ Τουρισμοῦ. Τέτοιος εἶνε, ὅχι βέβαια ἡ Ἀγία Τριάς, πού ζήτησε ἕνας συνεταιρισμός, ἀλλὰ τὸ Βελιάνι, πού ζήτησε ἄλλος καὶ πού ἀπέχει ἀπ' τὸ τέλος τοῦ δρόμου δύο χιλιόμετρα.

Σὲ κείνο ὅμως πού συμφωνῶ ἀπόλυτα μὲ τὸν καθένα εἶνε πὼς πρέπει νὰ λείψῃ ἡ παραγκοκουρελαρία κί' οἱ δι' ἀφορὴς σκηνῆς, ὅχι ὅμως ἀπ' ὅλη τὴν Πάρνηθα παρὰ μόνο ἀπ' τὴν Ἀγία Τριάδα-Παληοχωρί. Γι' αὐτὲς ὑπάρχει ἄφθονος, ὑγιεινὸς, ἀνεξάρτητος τελείως ἀπὸ κάθε τουριστικὸ ἔργο, μὲ καλὸ νερό, βέβαια ὅχι τόσο καλλιτεχνικὸς χῶρος, στὸ Κανταλίδι καὶ στὴ Μόλα.

Κάθε γνώμη τελειωτικὸ ἐξερριζώματος τοῦ παραθερισμοῦ μὲ σκηνή, ἐνῶ θάνατι ἀσκοπὴ θάνατι κί' ἀντίθετη μὲ τὴν πραγματικότητα, γιατί οἱ λαϊκὲς τάξεις δέρονται ἀπελπιστικά ἀπὸ φυματίωσιν.

Κί' ἔτσι, ἂν δὲν τοὺς ἐπιτραπῇ ἡ κατασκηνώσις, ἐνῶ δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ βάλουν τοὺς ἀρρώστους τοὺς σὲ σανατόριο θὰ περιποιοῦν τ' ἀνατριχιαστικά κείνα φαντάσματα πού τόσο συχνὰ βλέπουμε στὴν τριγωνικὴ πόρτα τῶν σκηνῶν, στίς τρώγλες τους. Καὶ τότε. . . Ἀλλὰ στὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει στατιστική, κί' ὁ ἀγριὸς πουλάει τὸ κρεβάτι του φθηνότερα τὸ πρῶτ, ἐπειδὴ δὲν μπορεί νὰ προβλέψῃ τὸ βῆδον.

Γ. Δ. ΔΙΒΑΔΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ & ΓΑΛΛΙΚΩΝ

ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ν. Γ. ΣΟΦΟΥ

ΓΩΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ & ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ

(πρώην Υἱὸν Γ. Ἀκριβοῦ)

"Όλα τὰ εἶδη ὑφασμάτων εἰς ἐξαιρετικὰς ποιότητος

καὶ ὠρισμέναις τιμαῖς

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ καὶ ΛΙΑΝΙΚΗ

Ἀριθ. τηλ. 5-89

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἐπιταγαί

Συνάλλαγμα

ΤΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ

B'

Η ΠΑΡ' ἡμῖν ἀποτυχία τοῦ προληπτικοῦ συμβιβασμοῦ ὀφείλεται εἰς τὴν ἠθικὴν ἀβάθειαν τοῦ ὀφειλέτου, μὴ ἔχοντος τὴν πρόθεσιν νὰ δράσῃ μετ' εὐθύτητος ἄνευ νομοθετικοῦ ἐξαναγκασμοῦ καὶ αὐστηρᾶς δικαστηριακῆς ἐπεμβάσεως. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἰδέα τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν εἶνε πρόσφορος, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς βάσις συστήματος ἐξωπτωχευτικῆς προστασίας τῶν πιστωτῶν, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ ἐν πτωχεύσει δικαστικός καὶ ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος συμβιβασμὸς παρέχον ἐνδεκάκις πλεῖστας καταβολαίους. Ἡ βασικὴ ἰδέα πρὸς θεμελίωσιν τοιοῦτου θεσμοῦ δέον νὰ ἀναζητηθῇ μᾶλλον ἐν τῇ προστασίᾳ τοῦ προσκαίρου κύψαντος οικονομικῶς ὀφειλέτου διὰ τῆς εἰς αὐτὸν παροχῆς χρονικῆς πιστώσεως, ἐξασφαλιζομένων ἅμα τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν. Ὡς πρότυπον τοιοῦτου θεσμοῦ μετὰ κατ'ἀλλήλων προσαρμογῆν πρὸς τὰς ἐπιχωρίους συνθήκας δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ γερμανικὸν σύστημα τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων (Geschäftsaufsicht) τῶν ἐπιχειρήσεων δηλαδὴ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι προσκόψασαι οικονομικῶς ἐξακολουθοῦν τὰς ἐργασίας των ὑπὸ ἐπιτήρησιν. Ὁ γερμανὸς νομοθέτης διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου παρενθίζει, ὡς ὀρισμένης προϋποθέσεις, μεταξὺ τοῦ ἀτυχῆσαντος ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν αὐτοῦ, λαοφίλῃ χρόνον πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων καὶ ἐπὶ τῷ τέλει, ἵνα ὁ πρὸς στιγμὴν καμφοδὲς ὀφειλέτης εἴτε ἀνακύψῃ, εἴτε συμβιβασθῇ προληπτικῶς μετὰ τῶν πιστωτῶν. Πρὸς τὸν τελευταῖον σκοπὸν τοῦ γερμανοῦ νομοθέτου, εἰς τὴν περιπτώσει τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τούτου καὶ παρ' ἡμῖν, δὲν θὰ ἔπρεπε, κατὰ τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, νὰ ἀποβλέψῃ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης, δι' οὗς λόγους ἀνωτέρω ἐν συνόψει διευκρίναμεν. Βεβαίως καὶ παρ' ἡμῖν θὰ μὲν πάντοτε ἐλευθέρῃ ἡ ὁδὸς πρὸς ἐξώδικον συμβιβασμὸν τῆς ὑπελέγχου ἐπιχειρήσεως μετὰ τῶν πιστωτῶν, ὡς ἄλλως τε καὶ ἐπὶ τῆς δικαστικῆς πτωχεύσεως συμβαίνει ἀλλὰ διὰ τῆς θεσπίσεως οἰοῦν δὴποτε ἄλλου εἶδους προληπτικοῦ συμβιβασμοῦ (Praeventivvergleich), ἥτις θὰ ἀπετέλει ἄκαιρον ἐπανάληψιν τοῦ τόσον παταγωδῶς ἀποτυχόντος παρ' ἡμῖν πειράματος τοῦ 1893, θὰ εἴχομεν νὰ φοβηθῶμεν ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ θὰ ἐξετίθεντο εἰς σοβαρὸν κίνδυνον. Τὸν φόβον τοῦτον ἐκφράζει, πολὺ δικαίως ἄλλως τε, καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς οικονομίας κ. Π. Βουρλούμης ἐν σχετικῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῇ. Ἡ παρ' ἡμῖν ὅμως ἐφαρμογὴ τοῦ γερμανικοῦ συστήματος τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων, ἐκτὸς τῶν περὶ ἀναγκαστικοῦ συμβιβασμοῦ (Zwangsvergleich) διατάξεων αὐτοῦ, θὰ ἦτο συμβουλευτικὰ καὶ κατ' ἐξοχὴν ὠφέλιμος, ἂν ληφθῶν ὑπ' ὅψιν τὰ ἐκ τῆς ὑπερδεκαετοῦς ἐφαρμογῆς του ἐν Γερμανίᾳ δεδομένα.

Ὁ θεσμός τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρή-

σεων εἰσῆχθη ἀρχικῶς ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ 1914 ὡς μέτρον προστασίας τῶν μετεχόντων τῆς ἐκστρατείας Γερμανῶν, διερχομένης ἀργότερον κατὰ τὸ 1916 ἐπὶ εὐρύτερων πωσ βάσεων, ἐκταθείσης τῆς εὐεργετικῆς ἐφαρμογῆς του ἐπὶ πάντων τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα «ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου» εὐρίσκοντο εἰς ἀδυναμίαν πληρωμῆς καὶ προσέλαβε τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ μορφήν, ὡς ἦν καὶ σήμερον ἔτι ἰσχύει ἐν τῇ γενεῇ τῶν κατὰ τὸ 1924. Διὰ τῶν διαταγμάτων τοῦ 1924 ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ πρὸς τοὺς ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ πάντων ἐκείνων, οἵτινες «ἐξ αἰτίας τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προκυψάντων πολεμικῶν συνθηκῶν» εὐρίσκοντο εἰς ἀδυναμίαν πληρωμῆς ἢ ὑποχρέωσιν. Τὴν εὐρύσιν τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων ἐπέχειρησε τὸ 1924 ὁ γερμανὸς νομοθέτης προβλέπων, ὅτι ἡ μεταβάσις ἀπὸ τῆς περιόδου τοῦ πληθωρισμοῦ εἰς τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν ὡφέλει νὰ ὀδηγήσῃ πρὸς μίαν χρηματικὴν καὶ οικονομικὴν κρίσιν καὶ ὅτι τὸ κύμα τῶν πτωχεύσεων ἡπείλει νὰ κατακλύσῃ τὰ πάντα, παρασύρον ἐν τῇ καταστροφῇ καὶ ἐπιχειρήσεις ὑγιεῖς μὲν κατὰ βάσιν, αἵτινες ὅμως, λόγῳ τῶν μεταπολεμικῶν οικονομικῶν συνθηκῶν καὶ ἐξ αἰτίας τῆς νομισματικῆς μεταπολιτείας, διέτρεχον σιγμᾶς παροδικῶν χρηματικῶν δυσχερειῶν. Ἀπὸ τὰς χειρὰς ἀλογίστων αὐστηρῶν πιστωτῶν ἐζήτησε καὶ κατὰ κανόνα ἐπέτυχεν ὁ γερμανὸς νομοθέτης νὰ σώσῃ κινδυνεύοντες ἐντίμους ὀφειλέτας, ἐφ' ὅσον ἔλλωλως τε οὗτοι ἔδιδον τὰ ἐγγύγνα τῆς ταχείας οικονομικῆς ἀναρρώσεως των, καὶ ἡσφάλισεν οὕτω τὸ πλεῖστον καὶ τῆς δικαστικῆς πτωχεύσεως οὐδὲν μεγαλύτερον ὄφελος ἠδύνατο νὰ ἀναμένουν οὗτοι. Καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν, κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1924 τοὺς ἐπακολουθήσαντας τὴν σταθεροποίησιν τοῦ μάρκου, εὐρέθησαν ὀφειλέται ὑποπτῶ ἠθικοῦ, οἵτινες ἔσπευσαν νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὴν εὐεργετικὰ τοῦ διατάγματος τῆς 8 Φεβρουαρίου 1924 καὶ προσεπάθησαν νὰ καταστήσουν τὸν θεσμόν τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων κρησφύγετον τῶν ἀθεμίτων δρέξεων των, καὶ μέσον καταφυγῆς τῶν πιστωτῶν καὶ φυγαδεύσεως τῆς πίστεως τῶν συναλλαγῶν. Εἰς τὰς ἐκτρώπους αὐτὰς ἐνεργείας ἀσυνειδήτων ὀφειλετῶν ἀντετάχθησαν ἐν Γερμανίᾳ μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος καὶ εὐστοχίας αἱ συμπληρωματικαὶ καὶ τροποποιητικαὶ διατάξεις τοῦ Διατάγματος τῆς 14ης Ἰουνίου 1924, οὕτως ὥστε νῦν εἰς πρόχειρον ἐξεκκλόνισιν παρουσιάζει ὁ θεσμός τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων ἐν Γερμανίᾳ τὴν ἀκόλουθον μορφήν.

Δικαίωμα ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς ὑπαγωγὴν ὑπὸ ἔλεγχον τῆς ἐπιχειρήσεως του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποτροπῆς τῆς δικαστικῆς πτωχεύσεως, ἔχει ὁ ὀφειλέτης, ὁ ὁποῖος ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου ἢ λόγῳ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προ-

ελθουσῶν οικονομικῶν συνθηκῶν περιήλθεν εἰς ἀδυναμίαν πληρωμῶν ἢ εὐρίσκεται εἰς ὑποχρέωσιν (παρὰ γρ. 1 ἐδ. 1 τοῦ Διατ. τῆς 14ης Ἰουνίου 1924). Τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον ἀποφασίζει κατ' ἐλευθέρην κρίσιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως. Ἡ αἴτησις γίνεται ἀποδεκτὴ ἐφ' ὅσον τὸ Δικαστήριον εὐρὴν στοιχεῖα πεῖθοντα, ὅτι ἡ ἀδυναμία πληρωμῆς ἢ ἡ ὑποχρέωσις θέλουν ἀρθρῇ ἐν προεχέῃ χρόνῳ ἢ ὅτι θέλει ἀποτραπῇ ἡ δικαστικὴ πτώχευσις δι' ἐξωδίκου διακανονισμοῦ μετὰ τῶν πιστωτῶν. Διὰ νὰ μορφώσῃ πεποιθῆσιν περὶ τῆς υπάρξεως τῶν προϋποθέσεων αὐτῶν, τὸ δικαστήριον δύναται ἐνδεχομένως νὰ ζητήσῃ πραγματογνωμοσύνην ἢ προσκομιδὴν τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων κλπ. Λόγοι ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, ἐκτὸς τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων εἶνε καὶ ἡ μὴ ἐντιμὸς δρᾶσις τοῦ ὀφειλέτου ὡς καὶ ἀσύνετος διεύθυνσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις ἐτέθη ὑπὸ ἔλεγχον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξακολουθεῖ νὰ διευθύνῃ ὁ ὀφειλέτης ὡς καὶ πρὶν, ἀπλῶς μόνον ἐπιβλεπόμενος ἐν τῇ διαχειρίσει ὑπὸ εἰδικῷ ἐπόπτῳ ὀριζομένου παρὰ τοῦ Δικαστηρίου. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εὐρίσκεται ἡ οὐσιωδεστέρα διαφορὰ μετὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς δικαστικῆς πτωχεύσεως καὶ τὸ κυριώτερον προσὸν τῶν πρώτων. Ὁ ἐν πτωχεύσει εὐρισκόμενος ἀπαλλοτριούται τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ (Ἑλλ. Ν. Ε. Ν. ἀρθρ. 533), ἐνῶ τὸ τοιοῦτον δὲν συμβαίνει ἐπὶ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἐξακολουθήσις τῶν ἐργασιῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ λόγῳ εἰδημοσύνης καὶ λόγῳ μεζέονος ἐνδιαφέροντος τούτου ἀπὸ τοὺς συνδίκους τῆς πτωχεύσεως, παρουσιάζει μεγάλα πλεονεκτήματα. Ὁ ὀφειλέτης διατηρεῖ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, ὑποχρεούμενος μόνον νὰ λαμβάνῃ τὴν ἔγκρισιν τοῦ δικαστικοῦ ἐπιτηρητοῦ, ἵνα συνάψῃ ὀρισμένης δικαιοπραξίας, ὡς τὴν ἐκποίησιν ἀκινήτων κλπ.

Τὰ ὑπάρχοντα χρηματικὰ μέσα δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ χρησιμοποιῇ: α) Πρὸς ἐξακολουθήσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πρὸς πενήχραν συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκονομίας του. β) Ἐφ' ὅσον δὲν εἶνε ἀπαραίτητα πρὸς τοῦτο, ὑποχρεοῦται νὰ τὰ διαθέτῃ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πιστωτῶν.

Εἰς τὸν ὀφειλέτην δίδεται πρὸς τοῦτοῖς ἡ δυνατότης, ἵνα ὡς ὀρισμένης προϋποθέσεις ἀπαλλαγῇ συμβάσεων τρεχούσης φύσεως, τὰς ὁποίας συνήψε μετὰ μεμονωμένων πιστωτῶν, καὶ ὧν ἡ ἐκπλήρωσις θὰ ἔθετε ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἰσομερῇ καὶ ταχείᾳ ἱκανοποίησιν τοῦ συνόλου τῶν πιστωτῶν. Οὕτω δύναται νὰ ἀρνήται τὴν ἐκπλήρωσιν ἐπὶ ἀμφοτεροβαρὼν συμβάσεων, νὰ καταγγέλλῃ μισθώσεις καὶ ἀγρομισθώσεις ἢ μισθώσεις ἐργασίας. Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ ἀντισυμβαλλόμενος δύναται βεβαίως νὰ ζητήσῃ ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας ἣν ὑφίσταται.

Οἱ πιστωταὶ ἐξ ἄλλου, χάριν τῆς ἀκριβοδικαίας ἱκανοποιήσεως αὐτῶν καὶ πρὸς ὄφελος αὐτῶν καὶ τοῦ ὀφειλέτου διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῆς ὑπελέγχου ἐπιχειρήσεως, εἰ-

νε ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθῶν μερικὰς θυσίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον προσωρινῶς χαρακτηρισθῶν. Εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς διαδικασίας τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων περιλαμβάνονται ἅπαντες οἱ προσωπικοὶ δανεισταὶ τοῦ ὀφειλέτου, οἱ ὁποῖοι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχειρήσις ἐξακολουθεῖ ἐργαζομένη ὑπὸ δικαστικὸν ἔλεγχον, δὲν δύναται νὰ προβοῦν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου εἰς προσωποκρατήσεις καὶ ἐκτελέσεις ἢ προσημειώσεις (παρὰ γρ. 6), ὡς ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἀσκούσιν κατ' αὐτοῦ συμφηριάζον, εἰμὴ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἐν τῇ δικαστικῇ πτωχεύσει περιορισμοὺς. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐξ ἅλου τῆς δικαστικῆς ἐπιτηρήσεως, ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ τῶν ἀξιώσεων τῶν πιστωτῶν, ὡς ἐπίσης δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὰς προθεσμίας ἀκυρώσεως πράξεων τοῦ ὀφειλέτου, εἰς ἐνδεχομένως ἐπακολουθοῦσαν δικαστικὴν πτωχεύσιν, ὁ χρόνος καθ' ὃν ἡ ἐπιχειρήσις εὐρίσκειτο ὑπὸ δικαστικὸν ἔλεγχον. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ γερμανικοῦ διατάγματος ἐξαιροῦνται οἱ πιστωταὶ, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν νόμον δὲν θύγονται εἰς τὰ δικαιώματά των ἐκ τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, ὡς οἱ λαβόντες ἐμπράγματον ἀσφάλειαν, οἱ προνομιούχοι, οἱ ὁμαδικοὶ πιστωταὶ κλπ.

Διὰ τοὺς πιστωτὰς τούτους ἀφίεται ἐλευθέρῃ ἡ ὁδὸς τῆς ἐκτελέσεως (παρὰ γρ. 13).

Αἰτήσεις πτωχεύσεως ἐξετάζονται πάντοτε παρὰ τοῦ δικαστηρίου συμφῶνως πρὸς τὴν τελευταίαν τροποποίησιν τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων ἐν Γερμανίᾳ. Ἀλλοτε τοιαῦται αἰτήσεις ἦσαν ἀπαράδεκτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δικαστικῆς ἐπιτηρήσεως.

Κατὰ τὴν διαδικασίαν, τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται νῦν νὰ διατάξῃ τὴν ἐξακριβώσιν τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας δρᾷ ἡ ἐπιχειρήσις καὶ νὰ ἀκούσῃ, πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως, τὴν γνώμην τῶν ἐπισήμων ἀντιπροσώπων τοῦ ἐμπορίου, τῶν ἐπαγγελματιῶν, τῆς γεωργίας ἢ ἐνὸς πραγματογνώμονος (παρὰ γρ. 21 ἐδ. 2). Ἐὰν ἔνεκα σοβαρῶν λόγων, ὡς εἰς τὴν περιπτώσει κινδύνου ἀναβολῆς, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἀκούσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἡ ἐπίσημος ἐμπορικὴ, ἐπαγγελματικὴ ἢ γεωργικὴ ἀντιπροσωπεία, τότε ἐντὸς ἐπτά ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δέον νὰ ληφθῇ ἡ γνώμη αὐτῆς, περὶ τῆς υπάρξεως τῶν προϋποθέσεων, αἵτινες δικαιολογοῦν τὴν ὑπὸ δικαστικὴν ἐποπτεῖαν ἐξακολουθήσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐὰν ἡ γνωμοδότησις αὕτη εἶνε δυσμενὴς διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν, τότε αἵρεται ἀμέσως παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἡ δικαστικὴ ἐπιβλεψίς (παρὰ γρ. 66 ἐδ. 2 ἀρθρ. 2).

Ἐναρξίς τῆς διαδικασίας γίνεται διὰ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μοναδικῶς πρὸς τοῦτο δικαιουμένου ὀφειλέτου. Ἀρμόδιον δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως εἶνε τὸ ἀρμόδιον καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς πτωχεύσεως. Τὸ δικαστήριον δνομάζει ἕνα ἢ καὶ πλειονότητος ἐπιτηρητὰς τῆς ἐπιχειρήσεως, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτοῦ καὶ λαμβάνουν πρόνοιαν, ἵνα διατηρηθῇ ἐν ἐνεργείᾳ ἡ ἐπιχειρήσις καὶ μὴ ὑποστῇ μείωσιν ἢ περιουσία τοῦ ὀφειλέτου. Ἐπίσης ὀρι-

ζεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ πιστωτῶν, ἢ τῶν ἀντιπροσώπων τούτων «συμβούλιον», ἐξαιρουμένης μόνον τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως μὲ μικρὸν κύκλον ἐργασιῶν (παρὰ γρ. 30).

Τὸ Συμβούλιον τῶν πιστωτῶν ἔργον ἔχει νὰ βοηθῇ καὶ νὰ παρέχῃ τὰς συμβουλὰς του εἰς τὸν δικαστικὸν ἐπόπτην τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τῇ αἰτῇ τοῦ δικαστικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, τοῦ Συμβουλίου τῶν πιστωτῶν ἢ ἐνὸς ἀριθμοῦ πιστωτῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἀπαιτήσεις ἀντιπροσωπεύουν τὰ 20 % τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν πιστωμάτων, ὑποχρεοῦται τὸ δικαστήριον νὰ συγκαλέσῃ τὴν συνέλευσιν τῶν πιστωτῶν πρὸς συζήτησιν τῶν συνθηκῶν εἰς ἃς εὐρίθται ἡ ἐπιχειρήσις (παρὰ γρ. 16).

Ἐν Γερμανίᾳ, ἀρχικῶς αἱ ἐπανυμνία τῶν ὑπὸ δικαστικὴν ἐποπτεῖαν ἐξακολουθοῦσαν τὰς ἐργασίας ἐπιχειρήσεων δὲν ἐγίνοντο γνωσταὶ εἰς τὸ πολὺ κοινόν, καθ' ὅτι δὲν ἐλάμβανον χώραν δημοσιεύσεις. Τοῦτο ἐγένετο, ὅπως μὴ κλονίζεται ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν. Ἐν τούτοις τὸ εὐεργετικὸν αὐτὸ κατέστησεν ἐξαιρετικῶς ποθητὸν τὸν θεσμόν τῆς ὑπελέγχου ἐπιχειρήσεως καὶ ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς διαφόρους καταβολαίους. Ὡς ἐκ τούτου τὸ διάταγμα τῆς 14ης Ἰουνίου 1924 ἐθέτισεν ἐπὶ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐπανυμνίας των, ὑποχρεωτικῶς μὲν εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα Reichsanzeiger, δυναμικῶς δὲ μετ' ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου καὶ εἰς τὰς τοπικὰς ἐφημερίδας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο συμβαίνει κατὰ κανόνα ἐν Γερμανίᾳ. Παρ' ἡμῖν, λόγῳ τοῦ περιορισμένου κύκλου τῶν συναλλαγασομένων, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρόσωπα καὶ πράγματα, μικρὰν σημασίαν κέκτηται τὸ ζήτημα τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ εἰς παρομοίας περιπτώσεις, ἂν καὶ θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ προκριθῇ ἡ μέθοδος τῶν δημοσιεύσεων, ὡς ἐν Γερμανίᾳ νῦν συμβαίνει.

Λόγους ἄρσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου ὀρίζει τὸ διάταγμα, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνταῦθα δὲν μᾶς ἐνδιέφερε, καὶ τοὺς ἑξῆς:

1) Ὅταν παραβιάζῃ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ὀφειλέτης.

2) Ὅταν ἐκθέτῃ εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τῶν πιστωτῶν.

3) Ὅταν μεταγενεστέρως παύσουν ὑφιστάμεναι αἱ προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας τίθεται ὑπὸ ἐποπτεῖαν δικαστικὴν ἢ ἐπιχειρήσις, ὅταν π. χ. παύσῃ ὑφισταμένη ἡ βάσιμος ἐλπίς τῆς ταχείας οικονομικῆς ἀναρρώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως.

4) Ὅταν ἐκ τῶν ὑπέρων ἀνακαλυφθῇ, ὅτι αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται, ὅπως τεθῇ ὑπὸ ἔλεγχον δικαστικὴν ἢ ἐπιχειρήσις, δὲν ὑφίσταντο ἐξ ἀρχῆς.

5) Ὅταν ἡ πλειονότης τῶν πιστωτῶν κηρύσσεται κατὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς διαδικασίας.

6) Διὰ τῆς παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν περιπτώσει δὲν χορηγήθῃ παράτασις. Ἡ παράτασις ἐν τούτοις δὲν εἶνε δυνατὴ εἰ μὴ τῇ συγκαταθέσει τῶν 3)4 τῶν πιστωτῶν.

Ἀλλοτε ἡ ἐπιχειρήσις ἐτίθετο ὑπὸ ἔλεγχον, τοῦλάχιστον διὰ περίοδον ἐτησίαν. Τὸ ἰσχύον νῦν σύστημα τῆς τριμήνου προθεσμίας μὲ τὴν δυνατοτητα τῆς παρατάσεως, εἶνε προκριτέον διὰ τὰς παρ' ἡμῖν ὑφισταμένας συνθήκας.

Ἐν τῇ λίαν συνοπτικῇ ταύτῃ ἐκθέσει τοῦ γερμανικοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπελέγγων ἐπιχειρήσεων, παρελείψαμεν τὰ ἀφορώσαντα τὸν ἐξωπτωχευτικὸν συμβιβασμὸν, καθ' ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ του παρ' ἡμῖν, δι' οὗς λόγους ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω, δὲν τυγχάνει συμβουλευτέα.

Ἐπὶ τοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον προχείρως ἐρευνῶμεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν πορισμάτων τῶν ἐργασιῶν τοῦ Νομικοῦ Συνεδρίου τῆς Βιέννης. Ἐλπίζομεν ἐξ ἄλλου, ὅτι ἐγκαίρως καὶ ὁ ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν παρακολουθήσας τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου φίλος κ. Π. Νικολετόπουλος θέλει καταστήσῃ εὐρύτερον γνωστὰς τὰς σκέψεις ἃς ἀπεκόμισεν ἐκ τούτου.

Δρ. ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ Ταμειυτήριο
τοῦ Λαοῦ

Ἡ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἀσφάλεια χρημάτων - Συμφέρουντες ὅροι
ταχίστη διεκπεραίωσις τῶν συναλλαγῶν

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΡΕΓΑΤΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ ΡΟ., ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΚΑΙ ἡ μὲν ἄμεσος πραγματοποίησις τοῦ σχεδίου τὸ ὅποιον εἶχεν ὁ κ. Παπανδρέου, Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, περὶ προσκευῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑθνικοῦ μελοδράματος, φαίνεται προσκόψασα εἰς δυσχερείας, οἰκονομικῆς ἰδίως φύσεως. Ζῶμεν δυστυχῶς ἀκόμη εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἰσχνῶν ἀγγελῶν, τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους ἡ κοινὴ γνώμη διακαίρει εἰς δαπάνας ἀνάγκης καὶ εἰς δαπάνας πολυτελείας, καὶ πολλοὶ παρατηροῦν ὅτι, ἀφοῦ ἐξήσαμεν ἐπὶ 100 ἔτη ἀνεῦ ἑθνικοῦ μελοδράματος, ἡμποροῦμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν στερομένοι τοιοῦτου ἐπὶ τινα ἀκόμη χρόνον.

Ὅπως δὲ πρὸς τὴν εἰς ἀσκῶν, νομίζομεν, ἡ συνέχισις τῆς σχετικῆς συζητήσεως, πρὸς ἀποκρυτάλλωσιν τῶν γνωμῶν καὶ πρὸς προετοιμασίαν τοῦ ἐδάφους, διὰ τὴν εὐθετον στιγμὴν. Ἐφ' ὧ καὶ προθύμως ἡ «Ἑργασία» δημοσιεύει τὰς κάτωθι σκέψεις, τὰς ὁποίας τῆς διαβιβάζει ἐγκυρότατος καὶ ἀρμοδιώτατος «Ἑλληνας καλλιτέχνης, σπεντότατος συνυφασμένος μετὰ τὴν ὅλην ἀπὸ δεκαετηρίδων μουσικὴν κίνησιν τοῦ τόπου μας, ἔχων δὲ καὶ τοῦτο τὸ πρόσθετον προσόν, ὅτι τὴν ἰδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἑθνικοῦ μελοδράματος οὐδὲ πόρρωθεν συσχετίζει μετὰ τὴν παραμικρὰν ἀτομικὴν τοῦ ὑπεροβοῦσαν.

«Ἡ σύστασις τοῦ, μὰς γράφει, πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ σοβαρώτατα καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸ ἐμψυχον καὶ ἀψυχον ὕλικόν ποῦ θὰ τὸ συνθέσῃ εἴτε περὶ αὐτοῦν πρόκειται, εἴτε περὶ χορῶν, εἴτε περὶ μπαλέτων, εἴτε περὶ ὀρχήστρας, εἴτε διὰ τὰ στελέχη τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν, κλπ.

«Ἡ δρᾶσις τοῦ, συντηρητικώτερα καὶ ἀπλουτέρα κατ' ἀρχάς, θὰ πρέπει νὰ βαλῇ χειραφετουμένη καὶ συμπληρουμένη ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ τὴν ὑποστήριξιν ποῦ θὰ λάβῃ παρὰ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας.

«Ἡ κατεῦθυνσις τοῦ πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ τὸσον εἰς τὴν καλαισθητικὴν ἐξύψωσιν ὅσον καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν τοιαύτην τοῦ θεάτρου ἐν γένει, ποῦ ἀπὸ τῆς τελεταίας ἀπόψεως πάσῃ σοβαρώτατα, ἰδίως ἐνεκα τοῦ θεάτρου τῆς ἐλαφρᾶς φόρμας. Ἔτσι θὰ ἀρθῇ καὶ ὁ σκεπτικισμὸς τῶν οἰκογενειῶν μας, καὶ δὲν θὰ παρέχωνται ἀπ' αὐτὰς ἐμπόδια δικαιολογημένα εἰς τὴν θεατρικὴν σταδιοδρομίαν τῶν παιδιῶν τῶν.

«Ἡ διεύθυνσις τοῦ ὡς ἡ συνισταμένη τοῦ ὅλου καὶ ἐφ' ὅσον τὸ μελοδράμα θὰ ἔχῃ κρατικὸν χαρακτῆρα, θὰ πρέπει νὰ παρουσιασθῇ σταθερὰ καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγοκεφάλως ἂν μὴ μονοκέφαλος, πρὸς εὐχερεστέραν ἀπόδοσιν τῶν εὐθυνῶν, ποῦ εἰς τὸ μελοδράμα προβάλλουν πολὺ σκληραῖ, καὶ ποῦ πρέπει ἀμέσως νὰ καθορίζωνται καὶ ἐξακαθίζωνται. Διότι ἂς μὴ πλανώμεθα: ἡ διεύθυνσις τοῦ μελοδράματος κατὰ τὰ πρῶτα στάδιά του θὰ εἶναι διὰ τὸν πλῆτον τοῦ ἔναος πραγματικὸς Γολγοθᾶς. Τούτου ἕνεκα ἡ διεύθυνσις αὕτη πρέπει νὰ ἐκπρωσπῇ τὴν γενικὴν ἐμπιστοσύνην. Εἴτε μαέστρος εἰ-

μὲν ἐκδίδει καὶ βιβλιοπῶλαι παρεχόμεναι σημαντικὰς ἐκτιμώσεις τῶν βιβλίων, χαρτῶν κλπ. ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀπέστειλε δωρεὰν 120 χιλ. τόμους βιβλίων ὅπως διανεμηθῶν εἰς ἕκαστον σύνδεσμον πρὸς σχηματισμὸν βιβλιοθηκῶν. Τῇ συνδρομῇ καθηγητῶν, διδασκάλων καὶ λογίων, παρέχονται ἐσπερινὰ διδασκαλῆαι θρησκευτικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν θεμάτων, ὑπὸ τύπον ἀπλῶν καὶ ἐπαγωγῶν ὁμιλιῶν.

Ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις.—Εἰς τὸν ἐργάτην ἔδει νὰ δοθῇ καὶ κατεῦθυνσις καὶ τὰ μέσα ὅπως δυνηθῇ ν' ἀντιληφθῇ τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων τοῦ ἡμερησίου τοῦ ἔργου, διὰ μέσον τῆς σπουδῆς, ἥτις θὰ τὸν καθοδηγήσῃ εἰς τὴν καλλιτέρευσιν καὶ τελειοποίησιν τῆς ἰδίας του τέχνης. Ἡ ἰδρυσις ἐπαγγελματικῶν σχολῶν τέχνης, ἐν αἷς κατὰ τὰς ἐσπερινὰς μετεργασίμους ὥρας διδάσκονται δωρεὰν, ξυλουργικήν, ἄγγειοπλαστικήν, ἀρχιτεκτονικήν, γλυπτικήν, διακοσμητικήν, ζωγραφικὴν κλπ. συντελεῖ εἰς τοὺς ἔχοντας ἔμφρον καλλιτεχνικὸν αἰσθητικὸν καὶ ἐπίδοσιν, ἀλλὰ στερηθέντας τῶν μέσων ἀνωτέρας μόρφωσης, εἰς τὴν ὁποσδήποτε ἀνάδειξιν τοῦ ταλέντου τῶν καὶ τὴν ἀποτελεσματικώτεραν τελειοποίησιν τῶν. Πρόσφατον πανηγυρικὸν παράδειγμα παρίσταται τῆς τοιαύτης μορφώσεως, ἡ ὑπὸ ἐταίρων «Dorolano» ἀρχιτεκτονικῆς σχεδίασις τοῦ ἐσχάτως ἐν Μιλάνῳ Ἰταλίας ἀνεγερθέντος παμμεγίστου κτιρίου ψυχαγωγικοῦ κέντρου «Odeon», ἡ ἕξις πολλῶν ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων λιρετῶν.

Ὅπως δὲ τῶν ὡς ἂν λειτουργιῶν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ ὁργανώσεως Dorolano ἐκδηλοῦται ἡ ἀνάδειξις τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐργάτου. Οὐχὶ πλέον ἡ ἀνώνυμος καὶ ἀσυνείδητος ἀνθρωπίνῃ μηχανῇ ἐφορμησμένη εἰς μίαν διηλεκτὴ ἐργασίαν ἔχουσιν μόνον σκοπὸν τὴν ἐβδομαδιαίαν ἀμοιβήν. Οὐχὶ πλέον ἡ βλασφημία καὶ ἡ κατάρα ἐναντίον ἐνὸς συνεχοῦς καὶ ἀμεταβλήτου καθημερινοῦ κόπου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον εὐδρέθῃ ἡ γαγκασμένη νὰ ὑποκύβῃ ὁ ἐργάτης πρὸς ποιοτικὸν τοῦ ἐπιούσιου τοῦ ἄρτου. Ἀλλὰ ὁ θρίαμβος ἐν αὐτῇ

νε, εἴτε σκηνοθέτης, εἴτε καὶ τὰ δύο, εἴτε τίποτε ἀπὸ τὰ δύο, ὁ Διευθυντὴς πρέπει νὰ εἶναι ἄνθρωπος ἔχων τὴν διάθεσιν τοῦ εἶδους αὐτοῦ τοῦ θεάτρου, καὶ γνωρίζων τὸ θέατρον ὡς ζῆσας ἐν αὐτῷ.

«Ἐνὰ στενὸν ἐπιτελεῖον θὰ πρέπει νὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὰ καθήκοντα καὶ εἰς τὰ καθόλου. Ὁ προϋπολογισμὸς, ὁ καταρτισμὸς ὀρχήστρας, τὰ στελέχη τῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς καθορισθῶν κλιμακῶδον. Πάντως πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ μία οἰκονομία καὶ μία νοικοκυρσύνη λογική, ἀνάλογος πάντοτε μετὰ σχετικὰς δυνατότητας.

«Ὅπως πηγαίνομεν, τὸ θέατρόν μας θὰ λάβῃ ἐν γένει τρεῖς κατεῦθυνσεις: τὸ θέατρον τῆς πρόξας, τὸ θέατρον τοῦ μελοδράματος καὶ τὸ θέατρον τοῦ ὑπαίθρου. Καὶ αὐτὰ τὰ τρία θέατρα με-

σίας, ἣν ἐδημιούργησεν ἡ πολυσχιδής, ὡς ἐξετέθη, μορφή τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Dorolano ὑπὲρ τῶν ἐταίρων αὐτῆς.

Κοινωνικαὶ ἀσφάλεια (Dorolano).—Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀσφαλείας δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μετὰ τὰς ἐν χρήσει ἡδὴ κοινωνικὰς ἀσφαλείας, καθόσον πρόκειται περὶ ταμείου ἀσφαλείας καλυπτύσεως τοῦς ἐκτὸς ἐργασίας κινδύνους, θανάτου ἢ ἀνικανότητος ἐκ τυχαίου δυστυχήματος, προελθόντος κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς ψυχαγωγίας τοῦ ἐργάτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκουσίας ἀνεργίας του. Ἡ κεντρικὴ διεύθυνσις τῆς ὁργανώσεως (Ο.Ν.Δ.) κατόπιν πολλῶν μελετῶν καὶ κόπου ἐπέτυχεν τὴν σύστασιν ταμείου τῆς εἰδικῆς ταύτης ἀσφαλείας ἐκτὸς ἐργασίας καὶ ἐπαγγέλματος, διὰ δύο τύπων ἀσφαλιστηρίων συμβολαίου. Ἦτοι 1ος τύπος: Ἀσφάλεια διὰ Λιρ. 5000 ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ Λιρ. 10000 ἐν περιπτώσει διαρκοῦς ὀλικῆς ἀνικανότητος, ἐκ τυχαίου δυστυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας ἢ ἐπαγγέλματος. Ἐὰν ἡ διαρκὴς ἀνικανότης δὲν εἶναι ὀλικὴ ἀλλὰ μερικὴ, ἡ ἐγγύησις εἶναι κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀλικῆς. Τὸ ἐτήσιον ἀσφάλιστρον διὰ τὸν τύπον τοῦτον τῆς ἀσφαλείας εἶναι Λιρ. 6 μικτὸν. 2ος τύπος: Ἀσφάλεια διὰ Λιρ. 5000 ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ Λιρ. 10000 ἐν περιπτώσει διαρκοῦς καὶ προσωρινῆς ὀλικῆς καὶ μερικῆς ἀνικανότητος ἐκ τυχαίου δυστυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας. Διὰ τὴν προσωρινὴν ἀνικανότητα πληρώνονται Λιρ. 8 δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἀπὸ τῆς 6ης ἡμέρας μετὰ τὸ τυχαῖον δυστύχημα καὶ διὰ 40 ἡμέρας τὸ πολὺ ἀποχῆς. Τὸ ἐτήσιον ἀσφάλιστρον διὰ τὸν δεύτερον τύπον εἶναι Λιρ. 10. Σημειωτέον ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο ἀσφαλείας καλύπτει καὶ τοὺς κινδύνους ἐκ τυχαίου δυστυχήματος, κατὰ τὰς ἐσπορὰς, πανηγύρεις καὶ ἀθλητικὰς διασκεδάσεις τῶν ἐταίρων. Κατὰ τὸ ἔτος 1928 εἶχον ἀσφαλισθῇ ἐργάται «Dorolano» 174.782, ἀτυχήσαντες 119, πληρωθεῖσαι ἀποζημιώσεις Λιρ. 10.965.

Νομικὴ βοήθεια καὶ ἀρωγή.—Πλὴν τῆς κοινωνικῆς βοηθείας διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἦτο ἀπαραίτητος καὶ ἡ νομικὴ τοιαύτη, ὑπὸ πολὺσχρημον μορφήν, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου του. Ἡ ὁργάνωσις ἐφρόντισεν νὰ συστήσῃ ἴδια νομικὰ ἐπιμελητήρια ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐγκρίτου δικηγόρου εἰς ἑκάστην ἔδραν συνδέσμου «Dorolano» διὰ τὴν δωρεὰν νο-

τὰς διευθύνσεις τῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀντιπροσωπεύονται εἰς μίαν καὶ μόνην κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν ἢ εἰς ἕνα καὶ μόνον Διοικ. Συμβούλιον, μετὰ τὸν Διευθυντὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Κράτους ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ, μεταξὺ τῶν λοιπῶν μελῶν του, μετὰ δύο μέλη τοῦ Τουρισμοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ θέατρον μας πρέπει νὰ εἶναι εἰς στενὴν συνοχὴν μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦτο. Τὸ διοικητικὸν δὲ αὐτὸ συμβούλιον μετὰ τοὺς τρεῖς διευθυντὰς τῶν ἐν λόγῳ θεάτρων καὶ μετὰ τρεῖς ἐκτελεστικὰς τῶν ἐπιτροπῶν θὰ καθορίζῃ καὶ ἐναρμονίζῃ κάθε ζήτημα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ἢ ὁργανικοῦ τοιοῦτο, ἐν πλήρει συνοχῇ, καὶ διὰ τῆς μεταγίσεως καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν γνωμῶν καὶ τῶν πληροφοριῶν τῶν.

X.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Γενικὴ Γραμματεία Β'

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Καλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταλάβωσι δύο κενὰς θέσεις δοκίμου μηχανικοῦ παρὰ τῇ Α' Περιφερείᾳ τῶν Σ. Ε. Κ. ὅπως ὑποβάλωσι μέχρι τέλους τρέχ. μηνὸς αἰτήσεις εἰς τὸ Γραφεῖον Προσωπικοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως (Γ' Σεπτεμβρίου 6) συνδεδεμένους ὑπὸ τῶν κάτωθι στοιχείων:

α) Δίπλωμα Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ.

β) Πιστοποιητικὸν ἐκπληρώσεως στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων.

γ) Πιστοποιητικὸν τοῦ ποινικοῦ μητρώου.

Ἀθῆναι τῇ 5ῃ Ἰουλίου 1930

(Ἐκ τῆς Γεν. Δ.)σεως τῶν Σ. Ε. Κ.)

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΔΑΝΕΙΑ	ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ
5% 1881.....	73 1/2	73 1/2	73 1/2	73 1/2	72 1/2	72 1/2
5% 1884.....	73 1/2	73 1/2	73 1/2	73 1/2	72 1/2	72 1/2
4% 1887.....	59 1/2	59 1/2	59 1/2	59 1/2	58 1/2	58 1/2
4% 1889.....	59	59	59	59	58	58
5% 1890.....	73	73	73	73 1/2	72 1/2	72 1/2
5% 1893.....	72	72	72	72	72	72
4% 1902.....	62 1/2	62 1/2	62 1/2	62 1/2	61	61
5% 1907.....	86 1/2	86 1/2	86 1/2	86 1/2	86 1/2	86 1/2
4% 1910.....	60 1/2	60 1/2	60 1/2	60 1/2	61 1/2	61 1/2
5% 1914.....	78 1/2	78 1/2	78 1/2	78 1/2	78 1/2	78 1/2
7% 1924.....	92 1/2	102	102	102	102	102
6% 1928.....	102	92 1/2	92 1/2	92 1/2	92 1/2	92 1/2
Κτηματικῆς.....	99 1/2	99	99	99	98 1/2	98 1/2
Παραγωγικῶν.....	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2
*Ανταλλαζέων.....	97	97	96	95 1/2	95 1/2	95 1/2

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	ΕΙΣ ΦΡ. ΓΑΛΛΙΚΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Δάνεια 1914.....	1950	1950	1970	—	1940	—
*Αθηνῶν.....	355	331	335	332	322	—
*Ανατολῆς.....	187	185	188	187	187	—
Οἶνον.....	8	8	8	8	8	—
Λατρία.....	111	111	111	112	112	—
*Παρισίων.....	235	247	247	245	248	—

ΑΓΟΡΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

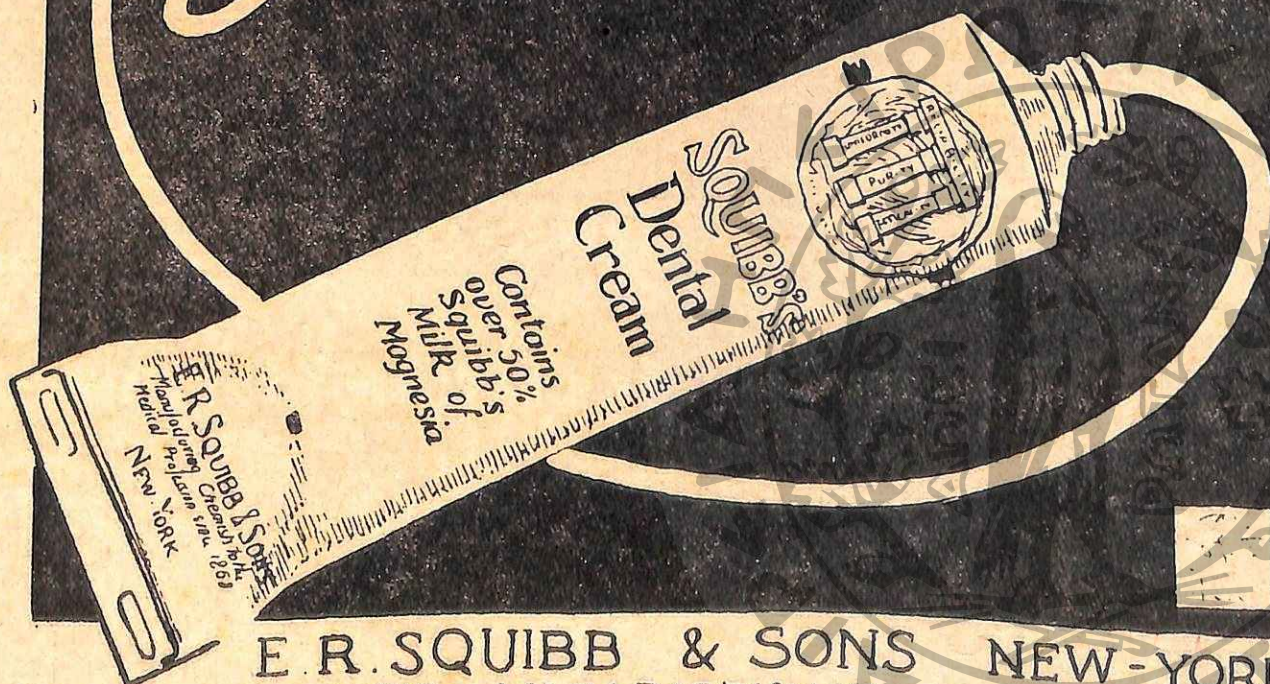
ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ	ΕΙΔΟΣ	ΑΓΟΡΑΙ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ						ΛΟΝΔΙΝΟΥ						Ν. ΥΟΡΚΗΣ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
		ΠΑΡΑΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
*Ιούλιος	Βάμβαξ *Αμερικῆς...	6.98	6.98	6.98	6.98	6.87	86																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					</

ΣΚΟΥΙΜΠ

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΘΑΥΜΑ

Squibb's

E. R. SQUIBB & SONS NEW-YORK
ΜΟΝΟΙ ΕΙΣΑΓΟΓΕΙΣ Ι.Χ. ΠΑΠΑΤΖΗΜΑΣ Κ. ΣΙΑ - ΣΤΑΔΙΟΥ 4